Yard. Doç. Dr. Mehmet M. YORULMAZLAR
Arş. Gör. Abdurrahman KEPOĞLU

badminton

teknik öğretimi, taktik ve kuralları

Morpa

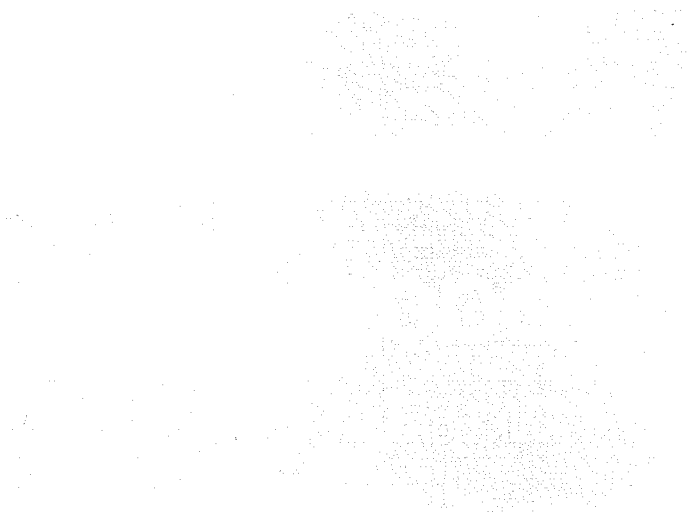

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ 7

1. BADMİNTONUN TARİHÇESİ 9
1.1. Dünyada Badminton 9
1.2. Türkiye'de Badminton 11

2. BADMİNTONUN MALZEMELERİ 14
2.1. Oyun Alanı 14
2.2. File 16
2.3. Direkler 16
2.4. Tüy Top 18
2.5. Raket 19

3. BADMİNTONUN KULLANIŞLILIK ÖZELLİKLERİ 20

4. BADMİNTON ÖĞRETİMİNDE SİSTEMATİK 22
4.1. Top Duygusunun Gelişimi 22
4.2. Tutuş 24
4.2.1. El Önü (Forehand) Tutuş 25
4.2.2. El Arkası (Backhand) Tutuş 25
4.3. Temel Duruş Teknikleri
(Bekleme Pozisyonları) 27
4.3.1. Temel Bekleme Pozisyonu 28
4.3.2. Servis Bekleme ve Atma Pozisyonu 28
4.3.3. Merkez Noktadan Geriye Yapılan Baş Üstü
Vuruşlardaki Adımlama Analizi 29
4.4. Temel Vuruş Teknikleri 30

4.4.1. El Önü Vuruş (Forehand) 32
4.4.2. El Arkası Vuruş (Backhand) 32
4.4.3. Oyuna Başlama Vuruşu (Servis) 33
4.4.3.1. Yüksek Servis 33
4.4.3.2. Kısa Servis 36
4.4.3.3. Düz (Drive) Servis 37
4.4.4. Net (File) Önü Vuruşlar 37
4.4.5. Clear (Aşırtma) Vuruşlar 39
4.4.6.Drop (Damlak) Vuruşlar 43
4.4.7.Drive (Düz) Vuruşlar 46
4.4.8.Smaç (Küt) Vuruşlar 47

5. TAKTİK 52

6. OYUN KURALLARI 85

7. SAHA GÖREVLİLERİNE ÖNERİLER 98

8. BADMİNTONDA EĞİTSEL OYUNLAR 109

9. BADMİNTONDA SAHA ÇİZİMİ 122

10. KAYNAKÇA 125

11. YAZAR HAKKINDA 126

ÖN SÖZ

Tarihsel kökenleri itibariyle çok eski bir geçmişi olan badminton, bugün modern olimpiyatların programında da yer alan dünyanın yaygın sporlarından biridir. Yediden yetmişe her insanın tüm hayatı boyunca oynayabileceği zevkli, eğlenceli bir spor olması badmintonun sevilip yaygınlaşmasını sağlarken, yüksek konsantrasyon gerektiren özelliği ile de bir performans sporu olarak giderek kitlelerin ilgi odağı hâline gelmektedir.

Oldukça eski bir spor olmasına rağmen ülkemizde ancak 1991 yılında Türkiye Badminton Federasyonu'nun kurulmasıyla birlikte tanınmaya başlayan badminton çok hızlı bir gelişme göstererek bugün hem yaygınlaşma açısından hem de performans sporu olarak önemli mesafeler almıştır. Mevcut gelişmeler, badmintonun önümüzdeki dönemlerde çok daha popüler ve başarılı bir spor olacağına açıkça işaret etmektedir. Hiç kuşkusuz bu gelişme sürecinde başta antrenörlerimiz olmak üzere ilgili herkesin modern badmintonu tüm yönleriyle iyi bilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu açıdan bakıldığında Sayın Yard. Doç. Dr. Mehmet YORULMAZLAR ile Sayın Arş. Gör. Abdurrahman KEPOĞLU tarafından yazılan badminton kitabı, çok önemli bir ihtiyaca yanıt verecektir.

Yoğun olarak teknik ve taktik konuların yer aldığı, aynı zamanda oyun kuralları hakkında da bilgi verilen bu kitap, hem badmintona hem de spor bilimlerine katkı sağlayacaktır.

Yazarları tebrik eder, başarılarının devamını dilerim.

Prof. Dr. A. Faik İMAMOĞLU
Türkiye Bad. Fed. Başkanı

1. BADMİNTONUN TARİHÇESİ

1.1. Dünyada Badminton

Arkeologlar ve tarihçiler, badmintonun günümüzden 3000 yıl kadar önce oynandığını söylemektedirler.

Hindistan'da yapılan arkeolojik çalışmalarda kayalara işlenmiş badminton figürlerine rastlanmıştır. Bu figürlerden, ilk çağlarda badminton oynandığı anlaşılmaktadır.

Badmintonun esas yayılımı Çin'de bulunan manüskriptlere göre, günümüzden 1122 yıl önce Çin İmparatorluğundaki Chu Sülâlesi devrine rastlamaktadır. Bu tarihlerde, beş altı kaz tüyünü bir vişneye takıp güneş altında kurutarak elde edilen tüy topların raketle oynanmasına **di-dzyau-ci** adı verilirdi.

Çin'den sonra özellikle Hindistan'da büyük yayılım gösteren badminton, bu ülkede daha da geliştirilerek **poona** ve sonraki yıllarda **pune** adları altında oynandı.

Japonya'da bu oyuna **oy-bane** (uçan tüy, uçan leylek) adı verilmişti. 14. yüzyıldan itibaren bu ülkede halkın büyük ilgisini çeken badminton, kaz ve leylek tüyleri kirazgillerden bir meyveye takılarak basit tahta raketler ile oynanırdı. Bu spor dalı, seyredenlere büyük zevk vermekte ve seyircilerin oldukça ilgisini çekmekteydi.

Badmintonu Asya'dan Avrupa'ya ilk kez Marko Polo (1254-1324) getirmiştir.

Fransa'da bu oyuna **kokvanten** (uçan horoz) ve **je volan** (tüy top), Almanya, Avusturya ve İsviçre gibi ülkelerde **federball** adı verilmekte idi. Çarlık Rusyası'nda, ise, bu oyuna **laptu** denirdi. Günümüzde Pakistan'da da oynanan badminton oyununa **çırya** denmektedir.

1872 yılında Londra'ya 100 kilometre uzaklıkta Badminton isimli küçük bir kasabanın dükü olan ve orduda subay-

lık yapmış asker kökenli Beaufort, uzun yıllar Hindistan'da bulunmuştu. Memleketine dönerken fil dişi ve diğer otantik eşyanın yanı sıra bir raket ve tüy topu da getirmişti. Beauford, poona oyununu Badminton kasabasında yaygınlaştırmaya başlamıştı. Aslında badminton sözcüğü, "soğuk meyve suyu" anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bu güzel meyve suyunu ilk kez Badminton kasabası içmiş oluyordu. Aynı yıl, bu spor dalı Badminton kasabasından bütün İngiltere'ye yayılmaya başladı. Böylece,1872 yılından itibaren bu spor dalı, kasabanın ismi olan badminton adı altında yayılmaya başladı.

J. L. BALDWIN isimli sporcu, ilk kez badminton oyun kurallarını koyan kişi olarak spor tarihine geçmiştir. Daha sonra, 1887 yılında Londra'da badminton oyun kuralları belirlenerek onaylandı. O yıl belirlenen oyun kuralları çok az değişikliğe uğrayarak günümüze kadar gelmiştir.

1898 yılında ise, Ann JAKSON isimli bir İngiliz bayan oyuncu, ilk nizamî tüy top patentini alan kişi olmuştur. 1911 yılında da, İngiliz badminton sporcusu Sammuel MESSİYA tarafından ilk kez badminton oyun kurallarını içeren, teknik ve taktiğini öğreten bir kitap yayımlanmıştır. Bu kitap incelendiğinde, bu alanda bugüne dek yazılan kitaplarda çok az değişikliğin bulunduğu görülmektedir.

Aslında Amerikalılar, İngilizlerden daha önce badminton oyununa benzer **battledore** ve **shuttlecock** isimli oyunların, Virginia eyaletinde oynandığını söylemektedirler. Dünyaca tanınmış aktör Charlie CHAPLIN, Amerika'da sanatçılar arasında badminton şampiyonu olmuştur.

1934 yılında Londra'da, Uluslar Arası Badminton Federasyonu (IBF) kuruldu. Bu federasyona; İngiltere, Hollanda, Danimarka, İrlanda, Kanada, Yeni Zelânda, İskoçya, Fransa ve Amerika olmak üzere toplam 9 ülke üye olmuştu.

İkinci Dünya Savaşı nedeniyle duraklama gösteren badminton, 1945 yılından sonra tekrar gelişmeye başladı. Bu yıllarda Danimarka ve İsveç, İngiltere'nin badmintondaki üstünlüğüne son vermişlerdir. 1940'lı yılların sonlarına doğru ise, Kuzey Avrupa ülkelerinin karşısına Malezya ve Tayland gibi ülkeler çıkmaya başladı.

Tüy topun gelişimi ile badminton, Avrupa'da büyük bir yayılım gösterdi. İkinci büyük gelişme ise Japonya ve Endonezya'da oldu. 1960'lı yılların ortalarına doğru Çin Halk Cumhuriyeti dünya sahnesine adım attı. O yıllarda İskandinav ülkelerine yaptıkları gezilerde bu ülkelere hiç şans tanımadılar, fakat politik nedenlerden dolayı Çin Halk Cumhuriyeti Uluslar Arası Badminton Federasyonuna alınmadı. Bunun üzerine başta Çin Halk Cumhuriyeti olmak üzere üçüncü dünya ülkeleri, aralarında Dünya Badminton Federasyonunu (WBF) kurdular. Uzun yıllar sonra, ancak 1981 Mayıs ayında bütün ülkeler, Uluslar Arası Badminton Federasyonu bayrağı altında toplandı. Şu an federasyona 140'tan fazla ülke üyedir ve hâlen dünyada 6 milyondan fazla lisanslı sporcu, badminton sporunu yapmaktadır.

1.2. Türkiye'de Badminton

Türkiye Badminton Federasyonu (TBF) 31 Mayıs 1991 tarihinde kurulmuştur. Ülkemiz, yapılan başvuru sonucunda Uluslar Arası Badminton Federasyonu tarafından 3 Kasım 1991 tarihinde 104. üye sıfatıyla tam üyeliğe kabul edilmiştir. Türkiye Badminton Federasyonunun ilk başkanı İrfan YILDIRIM'dır. 5 Aralık 1993 tarihinde ülkemizde ilk kez yapılan federasyon başkanları seçiminde ise Akın TAŞKENT seçimle göreve gelen ilk federasyon başkanı unvanına sahip olmuştur. Son federasyon başkanı ise ikinci dönem başkanlığı kazanan Prof. Dr. Faik İmamoğlu'dur.

Ülkemizde yapılan uluslar arası karşılaşmalar, 23-27 Nisan 1997 tarihleri arasında İstanbul'da yapılan Avrupa 17 Yaş Altı Şampiyonası ve 2-6 Eylül 1998 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi Göztepe kampusunda yapılan Üniversiteler Arası Dünya Şampiyonası'dır. İkinci Balkan Gençler Badminton Şampiyonası ise 8-11 Eylül 1993 tarihleri arasında İstanbul'da yapılmıştır. Bunun yanında çeşitli kategorilerde Balkan şampiyonalarına da ev sahipliği yapılmıştır.

Badminton sporunun ülkemizde çok kısa bir geçmişi olmasına rağmen son derece zevkli ve mücadele gerektiren bir spor dalı olması nedeniyle, toplumun her kesminde büyük beğeni kazanmaya başlamıştır. Ülkemizde badminton henüz yayılma aşamasında bulunmaktadır.

Badminton millî takımımız ilk millî müsabakasını Kazakistan millî takımı ile İzmir'de yapmıştır. Ülkemizde yapılan ilk önemli uluslar arası turnuva, 70. Yıl Uluslar Arası Badminton Turnuvası olup 24-29 Ekim 1993 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenmiştir. Türkiye'de ilk defa yapılan ve geleneksel hâle getirilen özel turnuva ise İstanbul Açık Badminton Turnuvası'dır.

Ülkemizde ilk kez düzenlenen ve Badminton Federasyonunun 1994 faaliyet programı içersinde yer alan Deplâsmanlı Badminton Ligi tesbit müsabakaları ise 11 bölgeden 24 takımın katılımı ile 4-7 Nisan 1994 tarihinde, Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Bu müsabakalar sonucunda 8 takım Badminton Ligi'ne katılmaya hak kazanmıştır.

Ülkemizde en yeni spor dallarından birisi olan badminton, ilk federasyonun kurulduğu 1991 yılından bu yana sporcu, hakem, eğitici ve antrenör sayısı ile gittikçe artan bir yayılım göstermektedir. Özellikle okul sporu olması ve her yaşa hitap edebilmesi, badmintonun yaygınlaşmasında-

ki önemli hususlardır. Badmintonun kitlelere yayılmasında medyaya da büyük görevler düşmektedir.

Gerek kitle, gerekse performans sporu olması açısından badmintonun uluslar arası düzeye ulaşması için bu spor dalının bilimsel temellere oturtulması gerekmektedir. Bu konuda Badminton Federasyonunun kuruluşundan bu yana üniversitelerle olan bağlantısı geniş takdir toplamaktadır. Burada üniversitelere özellikle beden eğitimi ve spor yüksek okullarındaki ilgili öğretim elemanlarına da görevler düşmektedir. Bu anlamda yapılacak bilimsel araştırmalar, yayın, sempozyum ve konferanslar, Türk badmintonunu uluslar arası düzeyde istenilen yere getirecektir. Aynı şekilde badmintonda alt yapı oluşturmak amacı ile ilköğretim okullarında, hatta ana okullarında çalışmalar başlatılmalıdır. Bu çalışmalarda badmintona yöneltilecek çocukların seçilmesinde bilimsel spormotorik testler geliştirilmelidir. Ayrıca badminton dalının okullardaki beden eğitimi ders programlarına alınması gerekmektedir.

2. BADMİNTONUN MALZEMELERİ

Badminton sporu serbest zaman aktivitesi olarak yapılırsa malzemeleri ucuza elde edilebilir. Daha iyi oyuncuların iyi rakete, iyi tüy topa ve uygun ayakkabılara ihtiyaçları vardır. Buna rağmen bu harcamalar diğer spor branşlarına göre daha ucuzdur. Okullar için, alüminyum raketler ve pvc uçlu mantar tüy toplar idealdir.

2.1. Oyun Alanı

Badminton, açık havanın olumsuz etkilerini önlemek amacıyla günümüzde genellikle kapalı alanlarda oynanır. Kort 13.4 m uzunluğundadır. Genişlik, teklerde 5.18 m, çiftlerde ise 6.10 m'dir. Yani teklerin alanı, çiftlerin alanı kadar geniş değildir. Ama teklerde servis atış alanı çiftlerinkinden daha uzundur ve orta çizgiye kadar gider.

Badminton alanının tabanı kaymayı önlemek amacıyla genellikle tarafleks veya tahtadan yapılır. Oyun alanı, yerden 1.55 m yüksekliğindeki file ile ikiye bölünmüştür. Ağın gözenekleri 1.5-1.7 cm kadardır. Ağı geren direkler, oyun alanı içine dış sınır çizgilerinin üzerine dikilmelidir. Oyun alanı çizgileri beyaz, sarı renklerle belirgin olarak çizilmelidir. Kalınlığı 4 cm olan bu çizgiler, oyun alanının içinde sayılır. Uluslar arası müsabakalarda salonun korta olan tavan yüksekliği en az 7, 8 ya da 9 m olmalıdır. Badminton alanının yan çizgilerinin duvara uzaklığı en az 90 cm, bitiş çizgilerinin uzaklığı ise en az 150 cm olmalıdır.

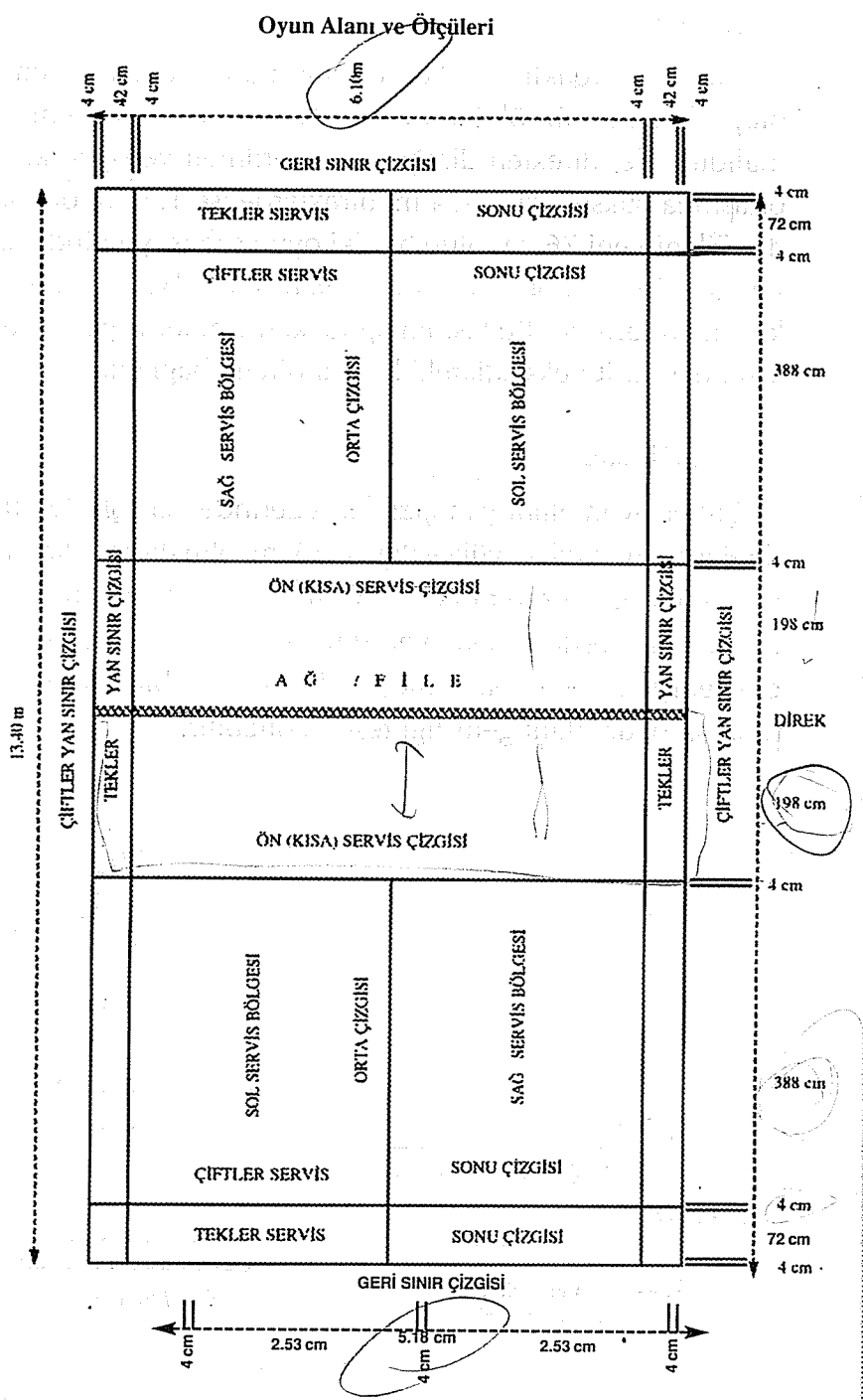
Oyun Alanı ve Ölçüleri
4 cm
42 cm
4 cm
6.10m
4 cm
42 cm
4 cm
GERİ SINIR ÇİZGİSİ
TEKLER SERVİS
SONU ÇİZGİSİ
ÇİFTLER SERVİS
SONU ÇİZGİSİ
SAĞ SERVİS BÖLGESİ
ORTA ÇİZGİSİ
SOL SERVİS BÖLGESİ
4 cm
72 cm
4 cm
388 cm
4 cm
198 cm
DİREK
198 cm
4 cm
388 cm
4 cm
72 cm
4 cm
13.40 m
ÇİFTLER YAN SINIR ÇİZGİSİ
YAN SINIR ÇİZGİSİ
TEKLER
ÖN (KISA) SERVİS ÇİZGİSİ
A Ğ / F İ L E
ÖN (KISA) SERVİS ÇİZGİSİ
YAN SINIR ÇİZGİSİ
TEKLER
ÇİFTLER YAN SINIR ÇİZGİSİ
SOL SERVİS BÖLGESİ
ORTA ÇİZGİSİ
SAĞ SERVİS BÖLGESİ
ÇİFTLER SERVİS
SONU ÇİZGİSİ
TEKLER SERVİS
SONU ÇİZGİSİ
GERİ SINIR ÇİZGİSİ
4 cm
2.53 cm
5.18 cm
2.53 cm
4 cm
4 cm

Şekil 1

2.2. File

File, koyu renkli ip ya da plâstik malzemeden yapılmış olup file karesinin ölçüleri en az 1.5 cm, en çok 2 cm olmalıdır. File, direkten direğe iyice gerilmeli ve oyun alanı ortasında yüksekliği 1.524 m, direklerde ise 1.55 m olmalıdır. Filenin eni 76 cm olup her iki oyun sahası yönünde kalınlığı 3.75 cm (toplam 7.5 cm) olan beyaz bir bant ile üst kısımdan sarılıdır. Bu kısmın içindeki metal tel veya iple üst kısımdan, eşit yükseklikteki her iki direğe bağlanır.

2.3. Direkler

Çiftler oyun alanı yan çizgileri üzerinde yerleştirilen file direklerinin yerden yüksekliği 1.55 m olmalıdır. Direkler taşınabilir ya da sabit olabilir. Çiftler oyun alanı yan çizgileri üzerine yerleştirilemeyen direkler için, yan çizgilere 4 cm genişliğinde bir bant, fileye dikey olacak bir şekilde konularak oyun alanı genişliği tespit edilebilir.

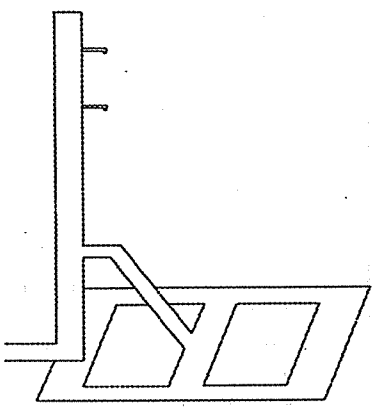

a. Üç parçanın birleşiminden oluşan Badminton direği

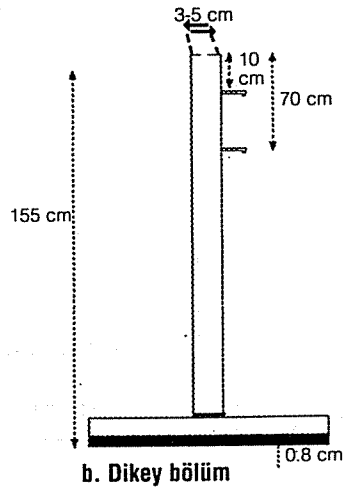

b. Dikey bölüm

Şekil 2a

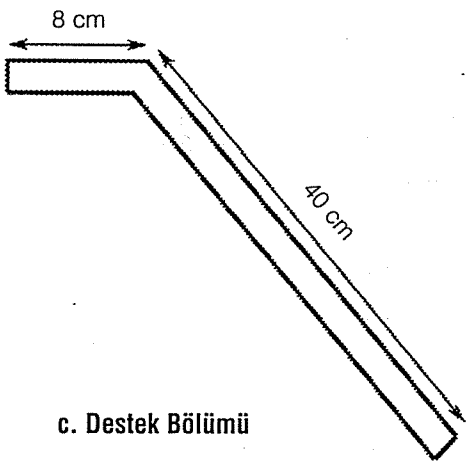

c. Destek Bölümü

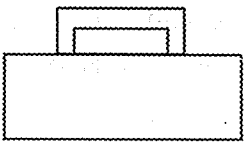

d. Badminton Ağırlığı

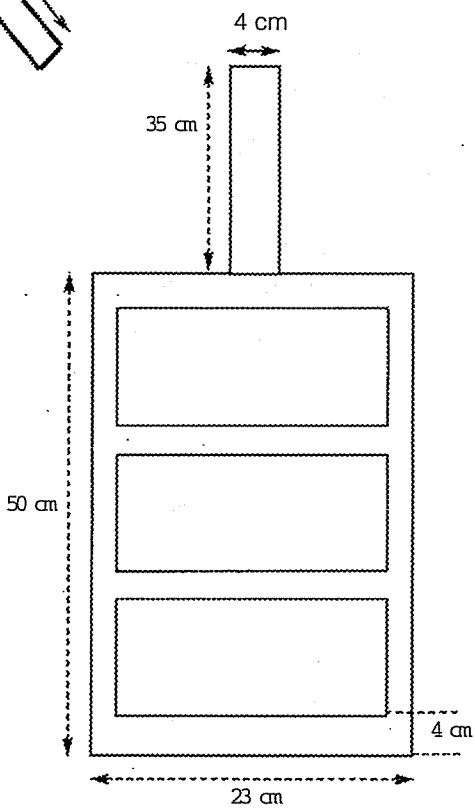

Taban Kısmı

Şekil 2b

2.4. Tüy Top

Tüy top, tüy ve top olmak üzere iki kısımdan meydana gelir. Tüyler kaz ya da ördek tüyünden, toplam 14-16 adet olarak belirlenmiştir (müsabaka topu). Bunun yanı sıra antrenmanlarda kullanılan tüy kısmı sentetik maddelerden yapılmış olan toplar da mevcuttur. Tüylerin uç kısımlarından topun üst kısmına olan uzunlukları 6.4-7.0 cm arasında olmalıdır. Tüylerin top kısmına monte edildiği üst kısmın çapı, 5.4-6.4 cm arasıdır. Tüyler, pamuk ipliği ile sıkıca birbirine tutturulmalıdır.

Şekil 3a

Top kısmı ise, çapı 2.5 cm'den 2.8 cm'ye kadar olan mantardan oluşur. Mantar, alt kısımdan yuvarlaklaştırılmış ince beyaz deri ya da benzer özelliklere sahip bir materyal ile kaplanmıştır. Anlatılan özelliklere sahip tüy toplar, müsabaka topu olarak kabul edilmektedir.

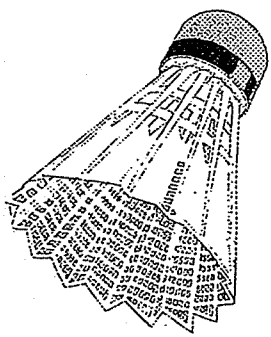

Şekil 3b

Bir de ayrıca sentetik toplar vardır. Bu iki tüy top arasında ağırlık olarak yani sentetik topun tüy topa oranla % 10'luk bir sapma farklılığı normal kabul edilir.

Tüy top 4.74-5.50 g arasında bir ağırlığa sahip olmalıdır. Çünkü tüy topun ağırlığındaki 1 g'lık artış, tüy top uçuş mesafesinde 5 cm'lik bir artış meydana getirir.

2.5. Raket

Raketin vuruş alanı oval olmalıdır. Bu alan, raket çerçevesine bağlanan, naylon ya da bağırsaktan yapılmış tellerden oluşur. Bu tellerin meydana getirdiği kareler, özellikle orta kısımda birbirlerine eşit olmalıdır.

Raket uzunluğu 68 cm'den fazla olamaz. Aynı şekilde raket başı vuruş alanı genişliği de 23 cm'den fazla olamaz. Raket başı toplam uzunluğu 29 cm'den fazla olamaz. Bu ölçüler, bayan ve çocuklar için biraz farklıdır. Raket başı vuruş alanı (çerçeve hariç), 28 cm uzunluk ve 22 cm genişlikten fazla olamaz. Raketin ağırlığı 95 ilâ 140 g civarıdır.

Raketin şaft kısmı, metal grafit ya da fiberglass (cam elyaf) tır. Raket başı çerçeve ve yüzey olmak üzere dış etkilere dayanıklı olmalı, ağırlığı eşit oranda dağıtmalı ve oyuncunun elindeki raketin telleri sabit olmalıdır. Bunların dışında raket değişik yönlere hareketinden etkilenmemelidir. Raket başı örgüsünde kullanılan misinanın kalınlığı 0.66 - 0.80 mm arasında olmalıdır.

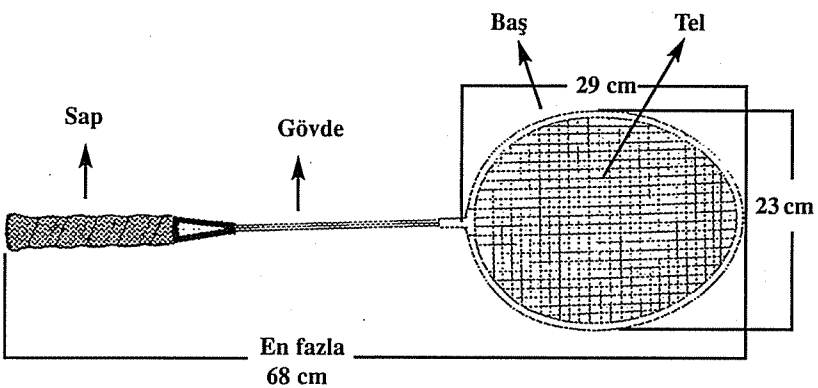

Şekil 4

3. BADMİNTONUN KULLANIŞLILIK ÖZELLİKLERİ

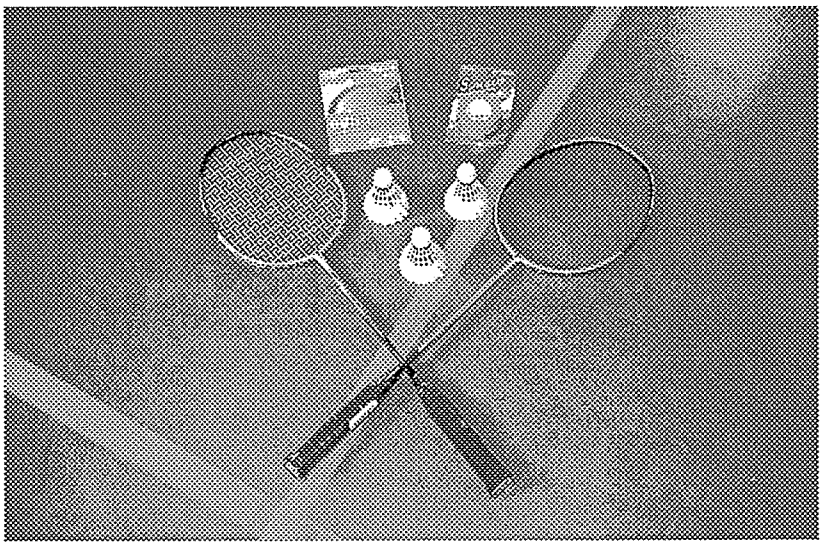

Badminton oyunu, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de oldukça yaygınlaşan bir oyun türüdür. Bu oyunun oldukça yaygın olmasının nedenlerini araştırdığımızda, karşımıza, badmintonun ekonomik kullanışlılık özellikleri çıkmaktadır. Bunlar daha da genişletebileceğimiz şekilde aşağıdaki gibidir:

- Tehlikeli değildir.
- Her yaşta oynanabilir.
- Çok sayıda kişi aynı anda oynayabilir.
- Her seviyede (yeni başlayandan usta oyunculara dek) oynanabilir.
- Kullanılan araçlar ekonomiktir.
- Bayan ve erkeklerin aynı anda oynayabildiği ender sporlardan biridir.
- Raket ve topların taşınması oldukça rahattır.
- Her açıdan motive edicidir (Eğlendiricidir.).

■ Diğer spor dallarındaki sporcular için iyi bir aktif dinlenmedir.

■ Az sayıda kişi ile oynanabilir (Badminton oyunu için en az iki sporcu gereklidir.).

■ Her boydaki insan rahatlıkla oynayabilir.

■ Çok yönlü (kompleks) bir oyun türüdür.

Türkiye'de de katılımın hızla artması, her kategoride ferdî müsabakaların yapılması, millî eğitim okullarında, ilköğretim müsabakalarından lise müsabakalarına kadar il ve Türkiye şampiyonalarının yapılması bütün bu saydığımız özellikleri doğrulamaktadır.

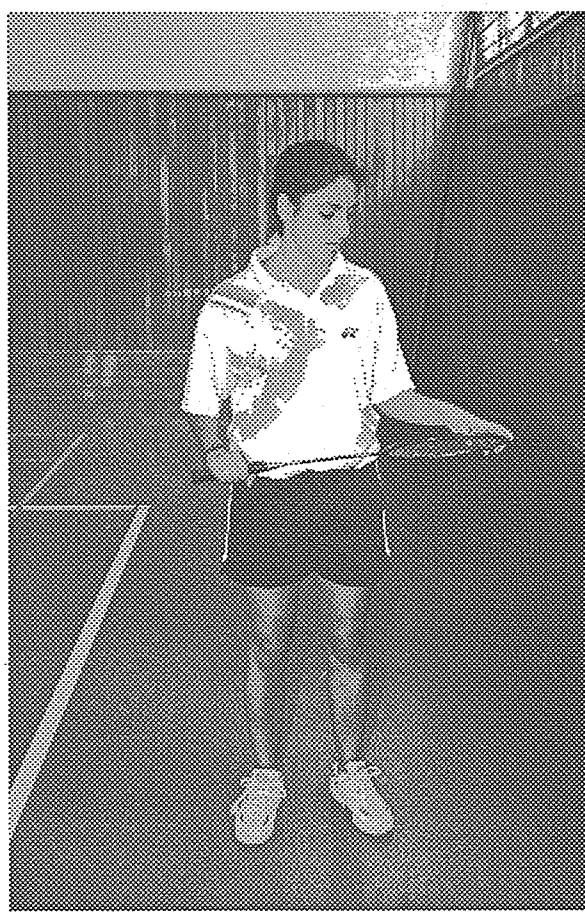

4. BADMİNTON ÖĞRETİMİNDE SİSTEMATİK

4.1. Top Duygusunun Gelişimi

Top duygusunun, dünyanın en iyi badminton alt yapısı veren ülkelerinde olduğu gibi, müsabaka yaşı olan 7 yaş öncesinde sporculara kazandırılması gerekmektedir. 5 yaş civarında lâstik topları zıplatma, atıp tutma, hafif raketlerle top sektirme gibi oyunlarla 6 yaş civarına kadar çocuğa top duygusu kazandırılır. 6 yaştan itibaren raketli top duygusunu geliştirme çalışmalarına geçilmelidir. Bu aşamada da aşağıda belirtilen örnek çalışmalar yaptırılabilir:

- Raketin üzerindeki badminton topuyla dolaşabilme,
- Raketin üzerindeki badminton topuyla yavaş yavaş koşturma,
- Raketin üzerindeki badminton topunu raketin ön yüzünde çevirme,
- Raketle yavaş olarak top sektirme,
- Sektirilen topun raketle durdurulup kontrol altına alınması,
- Yere düşmüş topun raketle yerden alınması,
- Zamanla bu çalışmalar zor ve karmaşık hâle getirilmelidir (el önü ve el arkası olarak),
- Raketle topa bir kısa, bir uzun vuruş (Bu çalışma çeşitlendirilebilir.),
- Raketle topa yüksek vuruş ve raketin bacak arasında dolandırılması,
- Raketle topa yüksek vuruş ve raketin bel etrafında dolandırılması ve tekrar topa vuruş yapılması,
- Raketle topa yüksek vuruş ve raketin bir bacak arasından, bir bel etrafından dolandırılması ve topa tekrar vuruş yapılması,

■ Raketle topa kısa veya yüksek vuruş yaptırarak salonda dolanma gibi çalışmaları çoğaltmak mümkün olmakla beraber, bu tür raketli top duygusunu geliştirici hareketler ileriki spor çalışmalarında da uygulanmalıdır. Bu çalışmalarda, top duygusunun kazanılmasının yanı sıra koordinasyonu geliştirici özellikler de bulunmaktadır.

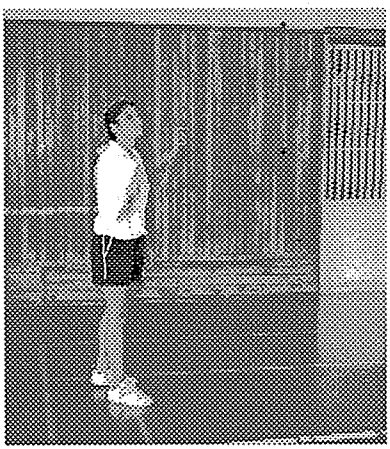

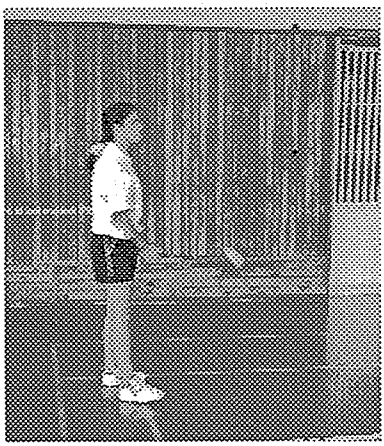

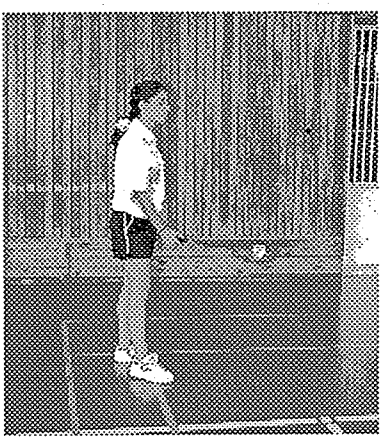

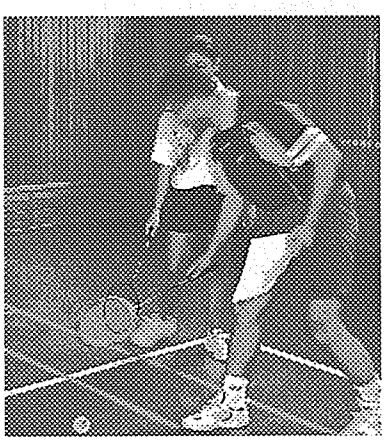

4.2. Tutuş

Oyuna düzenli olarak başlayanların ilk öğrenmesi gereken kural, doğru raket tutuş tekniğidir. "V" şekli bilinen ve öğretimi basit olan, doğru raket tutma yoludur. Raketin üzerinde bulunan iki geniş yüzeyden birisine başparmak, diğerine işaret parmağının ikinci boğumu gelecek şekilde tutulur ve başparmakla diğer parmakların arası 45 derece oluşturacak şekilde, raket rahat bir şekilde tutulur. Raketin bütün parmaklarla tutulması çok yanlış olur. Raketi yanlış tutmak omuz, kol ve bileğin incinmesine sebep olur.

Raket tutuşundaki temel özellikler şunlardır:

- "V" şekli tutuşu,
- Başparmakla diğer parmakların 45 derecelik açı oluşturması,
- Raketle ön kol arasında 90 derecelik açı olması,
- El ayasının raket sapının dip kısmına kadar uzanması (dip kısmından dışarıya taşmaması),
- Bekleme pozisyonunda, raketin vuruş yüzü fileye dönük olmamalıdır (Yan kenarı dönük olmalıdır.).

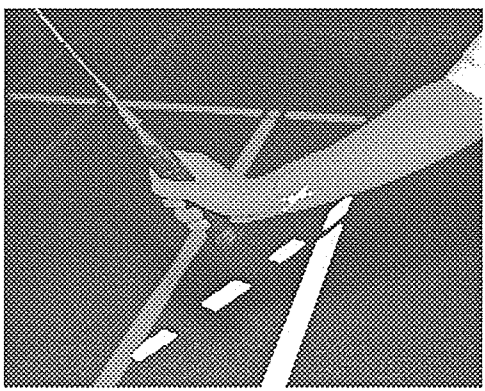

"V" tutuş

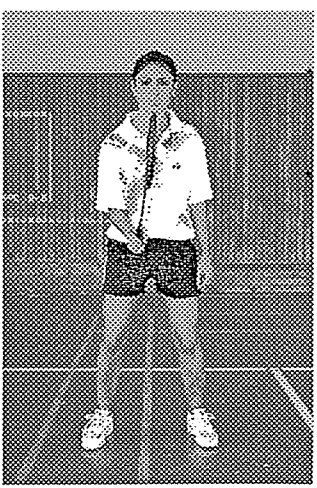

Tutuş şekilleri vuruşlara göre bazı farklılıklar gösterebilir. Bunlar, temel anlamda el önü (forehand) ve el arkası (backhand) olarak iki bölümde incelenebilir.

4.2.1. El Önü (Forehand) Tutuş

Raketimizin sap kısmı 8 yüzeyden oluşmaktadır. Bunlardan iki geniş yüzey bizim için çok önemlidir. Bunlar 1 ve 5. yüzeyler olarak numaralandırılır. El önü tutuşta başparmak, 1. yüzeyin üzerinde iken işaret parmağının ikinci boğumu da 5. yüzey üzerindedir. Bazı pozisyonlarda, örneğin, forehand önde yapılan bazı vuruşlarda "tava tutuşu" uygulanır. Bu vuruşta başparmak 3. yüzeye getirilirken, işaret parmağının ikinci boğumu 7. yüzeydedir (Şekil5).

Yine bu tutuşlarda temel olan:

- Raketle ön kol arasındaki 90 derecelik açı,
- Arka kol ile vücut arasındaki 90 derecelik açı,
- Vuruş esnasında ön koldan yapılan içe rotasyon unutulmamalıdır.

4.2.2. El Arkası (Backhand) Tutuş

El arkası tutuşun temel öğretiminde ilk olarak, sporcunun, 1. geniş yüzeye başparmağı raket başına doğru gelecek şekilde yaslamayı ve zile basar gibi başparmakla öne doğru vuruş yapmayı öğrenmesi gerekir.

Bu tutuş şekli ile vuruş yapılan yerleri üç ayrı bölgede incelememiz gerekmektedir. Bu bölgeler; "file önü", "yanda" ve "arkada" el arkası vuruşlarıdır.

1. File önü: File önünde başparmak 1. yüzeye dayalı, işaret parmağı 5. yüzeyin hemen arkasındadır ve raketle temas

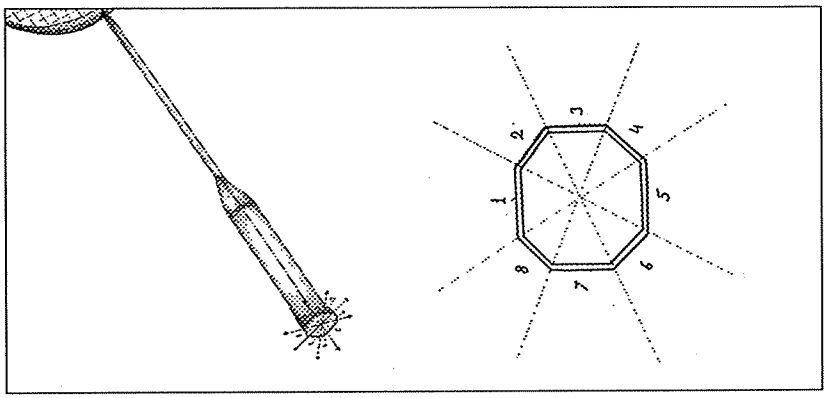

Şekil 5

bölgesi işaret parmağının birinci boğumudur. Raket rakip sahaya dönüktür (Şekil 6).

2. Yanda: Yandaki vuruşlarda temel tutuş pozisyonu değiştirilmezken yalnızca başparmak, raket sapının 2. yüzeyine, raket başına doğru yaslanmış biçimdedir.

3. Arkada: Raket başı yüzeyi rakip sahaya dönüktür. Başparmak 3. yüzeye gelirken işaret parmağı 7. yüzeye gelmiş durumdadır. Bu tutuşa "tava tutuşu" denir.

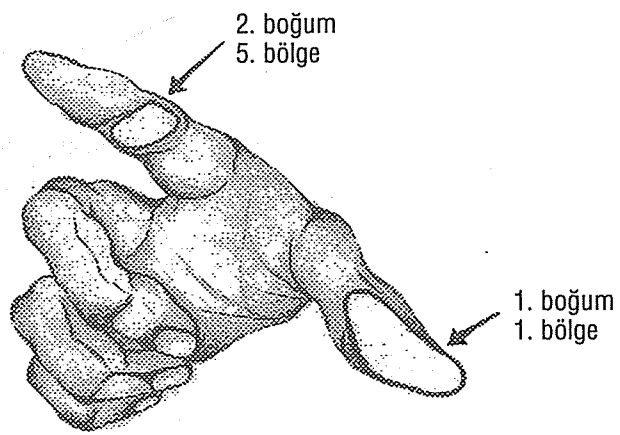

Şekil 6

4.3. Temel Duruş Teknikleri (Bekleme Pozisyonları)

Badminton oyununda, merkez nokta kadar bekleme pozisyonları da çok önemlidir. Hareketi iyi zamanda yapabilmek için en uygun bekleme pozisyonunu almak gerekir. Bekleme pozisyonları ikiye ayrılır. Bunlar; temel bekleme pozisyonu, servis bekleme ve atma pozisyonlarıdır. Bekleme pozisyonlarını göstermeden önce merkez noktanın belirlenmesi gerekmektedir. Merkez nokta, ön servis çizgisi ile orta servis çizgisinin kesiştiği noktanın bir raket boyu arkası olarak belirlenmelidir (Şekil 7).

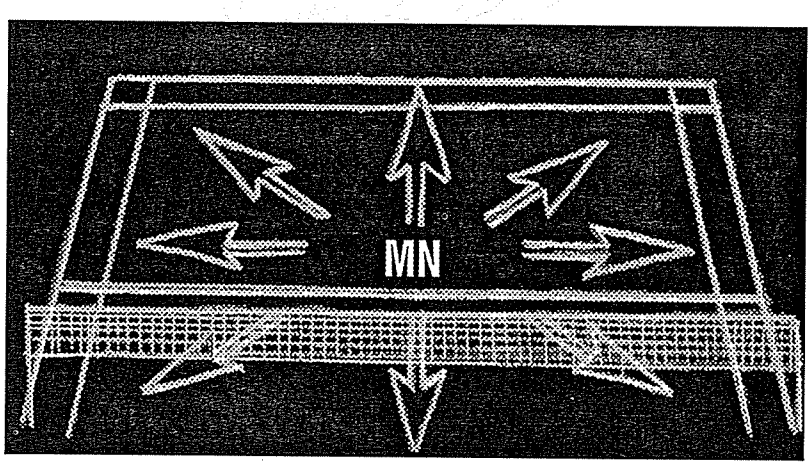

Şekil 7

4.3.1. Temel Bekleme Pozisyonu

Bu duruş şeklinde sporcunun vücudu rakip sahaya dönük, ayaklar ortalama bir raket boyu açık, yan yana ve aynı hizadadır. Vücudun ağırlık merkezi orta noktadadır. Raket önde tutulurken raketin yan kenarı yere parelel durumdadır. Raketin bekleme bölgesi, savunma pozisyonunda diz ile bel arasında iken (Şekil 8), hücum pozisyonunda da göğüs hizasındadır (Şekil 9).

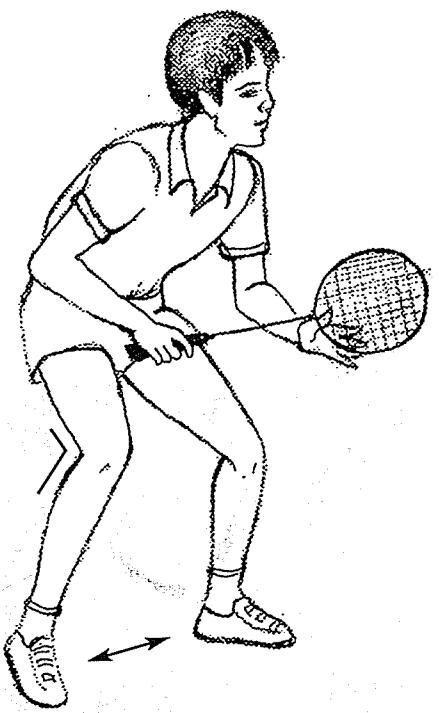

Şekil 8

4.3.2. Servis Bekleme ve Atma Pozisyonu

Bu duruş şeklinde sporcunun, raket tuttuğu bacağı arkasında, raketsiz bacağı ise önde iken vücudunun ağırlık merkezi ön bacak üzerindedir. Bacaklarının arası, bir raket boyu kadar önlü arkalı açıktır. Arka bacak içeri doğru ön ba-

cağın çaprazındadır (Şekil 9). Bekleme yeri, ön servis çizgisinin bir raket boyu gerisinde iken, sporcu, el arkası bekleme bölgesinde, raketli bacağı tarafındaki orta çizgiye doğru yakınca durmaktadır.

Servis atarken duruş pozisyonu da bekleme pozisyonu gibidir (Şekil 10).

Şekil 9

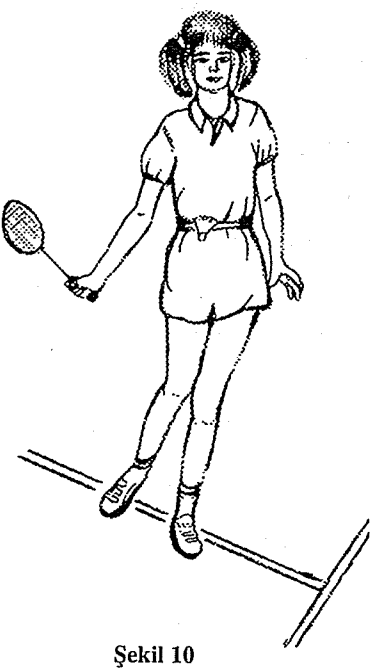

Şekil 10

4.3.3. Merkez Noktadan Geriye Yapılan Baş Üstü Vuruşlardaki Adımlama Analizi

Arkadan yapılan vuruşlarda, adımlama analizinin öğretimi, 4 basamaklı olarak sporcuya aktarılmalıdır. Bu basamakları tek tek gösteriniz ve bunları birbiri arkasına pekiştirerek öğretim aşamalarını oluşturunuz.

Bu dört basamak şu şekildedir:

1. Merkez Ayak Çalışması: Merkezde ayak çalışması, temel bekleme pozisyonundan vuruş alanına, raket ayağının geriye alınmasıdır.

2. Merkezden Ayak Çalışması: Merkezden vuruş yerine ayak çalışması üç şekildedir; kayma adımıyla gidiş, raketsiz bacağın önde çapraz adımla gidişi ve raketsiz bacağın arkada çapraz adımla gidişi.

3. Vuruş Anında Ayak Pozisyonu: Vuruş anında raketli bacak arkadadır ve vücut raketli bacak tarafındaki yan çizgiye dönüktür. Vuruş sonrasında ise ayaklar raketsiz bacak tarafındaki yan çizgiye döner. Vücut ve baş ise yan çizgiye bakmaktadır.

4. Vuruş Sonrasında Ayak Pozisyonu: Vuruş sonrasında sporcu, en kısa zamanda rakibi kontrol ederek merkez noktaya serbest koşu ile döner.

4.4. TEMEL VURUŞ TEKNİKLERİ

Genel olarak vuruşların öğretiminden önce, merkez noktanın belirlenmesi ve her topa vurmak için gidiş pozisyonundan sonra merkez noktaya dönüşler gösterilmelidir. Şekil 7'de görüldüğü gibi merkez nokta, ön servis orta çizgisinden bir raket boyu arkadadır. Bu noktanın kesin yeri, sporcunun motorik ve fiziksel özelliklerine göre biraz değişiklik gösterir.

Genel anlamda vuruşları belirlerken, sporcunun raketi tuttuğu kolunu, fileyi ve raketin duruşunu göz önünde bulundurmak gereklidir.

Temelde; servis, clear, smaç, drop, düz (drive) ve file oyun tekniği olmak üzere altı çeşit vuruş tekniği vardır (Niester, Razmayer, 1992, s. 42).

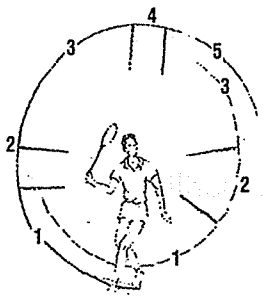

Şekil 11

Bu vuruş teknikleri doğrultusunda vuruşlar; alttan yapılan, yandan yapılan ve üstten yapılan olmak üzere üçe ayrılırlar. Bu üç vuruş tekniği de kendi aralarında, el önü (forehand) ve el arkası (backhand) şeklinde ikiye ayrılırlar.

Şekil 11'de görüldüğü gibi; sağ elini kullananlarda, vücudun sağından yapılan vuruşlar, el önü (forehand), solundan yapılan vuruşlar ise el arkası (backhand) vuruşlardır. Bunun yanında 1. bölgelerden yapılan vuruşlara alttan vuruşlar, 2. bölgelerden yapılan vuruşlara yandan vuruşlar, 3, 4, 5. bölgelerden yapılan vuruşlara ise üstten yapılan vuruşlar denir. El önü (forehand) vuruşlarda raket, ön koldan içe rotasyon yapar ve vuruş pronasyonla sonuçlanır. El arkası (backhand) vuruşlarda, ön koldan dışa rotasyon ve vuruş sonrası ise süpinasyon gözlenir (Şekil 12).

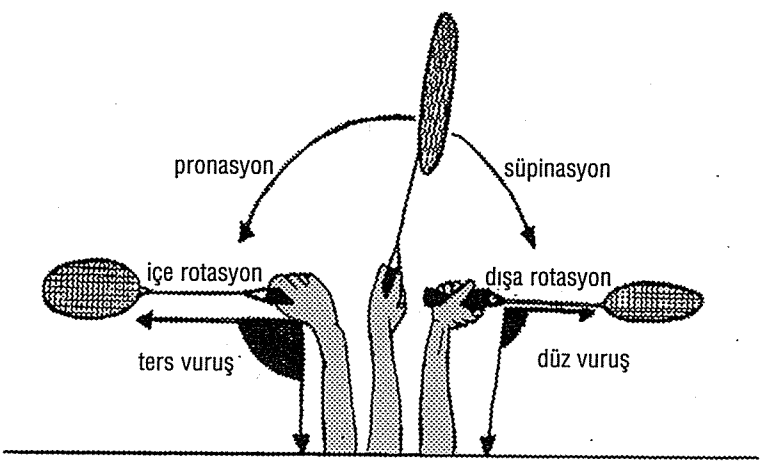

Şekil 12

4.4.1. El Önü Vuruş (Forehand)

Tutuş çalışmaları ve top duygusunun gelişiminden sonra el önü vuruş tekniğinin geliştirilmesi gelir (II. Kademe Antrenörlük Gelişim Semineri, Samsun, 1997).

El Önü Vuruş Şu Aşamalarla Gerçekleştirilir

- El önü vuruş çalışmalarında sporcunun raketi temel tutuş pozisyonunda tutması,
- Raket başının yanının fileye parelel olması,
- Sporcunun el önü kırmızı kalemle, el arkası kısmı mavi kalemle çizilmelidir. Temel bekleme pozisyonunda yukarı bakan iç kısmı yeşil renkli kalemle çizilir.

Bütün bunlara göre sporcunun;

1. pozisyonda yeşili görmesi,
2. pozisyonda raketi ve vücudunu geriye açarken maviyi görmesi,
3. pozisyonda raket kolu topa doğru öne hareket ederken kırmızıyı görmesi,
4. pozisyonda topa vururken kırmızıyı ve vuruş sonrası maviyi görmesi sağlanır.

4.4.2. El Arkası Vuruş (Backhand)

Yapılan renk çizimlerine göre bu vuruşta ise;

1. pozisyonda yeşili görmesi,
2. pozisyonda raketi ve vücudunu geriye açarken kırmızıyı,
3. pozisyonda raket kolu topa doğru öne hareket ederken maviyi,
4. pozisyonda, sporcu topa vururken maviyi, vuruş sonrasında ise kırmızıyı görmesi sağlanır.

Bu basit çalışmalar ilkin topsuz olarak yaptırılırken, sporcunun şekil itibariyle bu vuruş teknikleri kafasına işlenir. Daha sonra toplu ve eşli çalışma şeklinde uygulamalara devam edilir.

4.4.3. Oyuna Başlama Vuruşu (Servis)

Alttan yapılan bir vuruş şekli olan servis; yüksek servis, kısa servis ve fileye parelel (drive) servis olmak üzere üçe ayrılır. Servis kuralları, oyun kuralları kısmında anlatılmıştır.

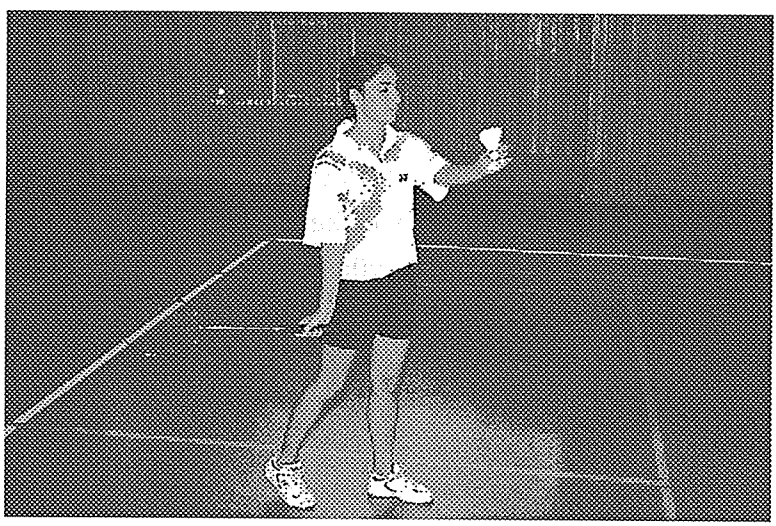

4.4.3.1. Yüksek Servis

Temel öğretim aşamasında servis atışını öğretirken servisin değişik şekillerde atıldığını göstermeliyiz. Ama ilk olarak yüksek servisi göstermeliyiz. Çünkü yüksek servisi yapan sporcular diğer servis şekillerine artık hazır hâle gelmiş demektir.

Öğretim basamakları şu şekildedir:

1. Bekleme Pozisyonu: Servis atış ve bekleme pozisyonu nasıl olduğunu göstermektedir (Şekil 9-10.).

Servisin çapraza kullanılacağını özellikle önceden belirtmemiz gerekmektedir. Servis atan sporcu, servis kutusunda ön ve orta servis çizgisine yakın bir yerden servisi kullanırken, karşılayanın bekleme pozisyonu da atanın pozisyonuna benzemelidir.

2. Ayak Pozisyonu: Raketli elin tarafındaki ayak arkada, parmak ucu raket kolunun olduğu taraftaki yan kenar çizgisini gösterir. Diğer ayak bir raket boyu kadar önde iken, ayak uçları rakip sahayı çok az dışarı dönük olarak gösterir biçimdedir (Yandaki resim).

3. Vücut Pozisyonu: Vücut vuruştan önce, raket kolunun olduğu tarafa doğru yan ve yan kenar çizgisine dönüktür (Yandaki resim). Vuruş sonrası vücut, atış yönüne doğru döner. Ağırlık merkezi, atış öncesi her iki ayakta iken raket geri alınırken arka ayağa doğru kayar. Atış yapılırken ise, ön ayağa aktarılır. Vücutta ayaktan yukarı doğru bir yaylanma söz konusu iken, kalçada da atış yönüne doğru yapılması gereken rotasyon önemlidir.

4. Kolların Pozisyonu: Raketsiz kol, topu göz hizasında yukarıda tutarken, diğer kol raketle beraber önden arkaya, arkadan da vuruş noktasına doğru gergin bir şekilde hareket eder. Ön kolla raket arasındaki 90 derecelik açı her zamanki gibi korunurken arka kol vücuttan uzaktadır (bk. s. 31).

Bütün bu fiziksel özellikler sağlandıktan sonra topa vuruş fazının öğretimine geçilir.

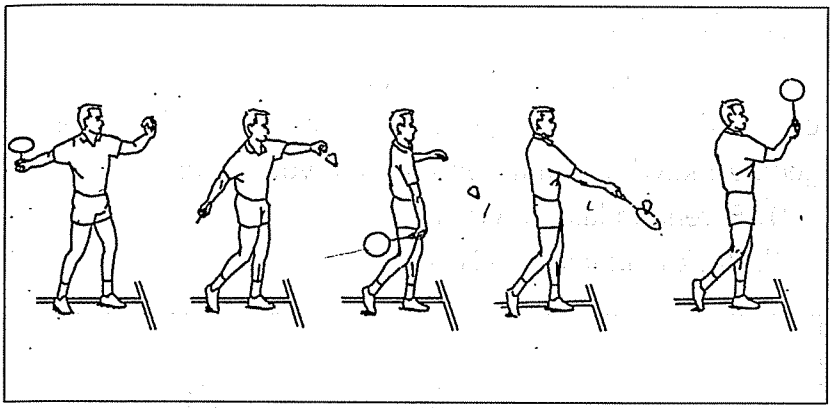

Şekil 13: Frehand Yüksek Servis

Yüksek Serviste Vuruş Fazı

1. Faz: Raketin arkaya alınması; bu pozisyonda raket yan alttan arkaya doğru alınırken, ağırlık merkezi de arkaya doğru aktarılır.

2. Faz: Raket başı yanda kalmak kaydı ile, raket kolu alt yanda vücut yanına doğru hareket eder. Bu esnada ağırlık merkezi ön ayağa doğru aktarılır.

3. Faz: Topun elden bırakılması ve raket kolunun topa vuruş noktasına doğru gidişi, vücudun aşağıdan yukarıya doğru uzanmasıdır. Burada raket başı arkayı gösterir.

4. Faz: Topa vuruş fazı; topla raket ön yan çaprazda buluşur. Raket kolu dirseği yeri gösterirken, vuruş esnasında içe doğru yapılan bir ön kol rotasyonu sonrası, dirsek ön tarafı gösterir şekilde döner.

5. Faz: Bitiriş fazı; bu fazda, vuruşu yapan raket kolunun dirseği tavanı gösterir şekilde, raketsiz omuz üzerinden yukarı ve aşağıya doğru salınımı vardır.

4.4.3.2. Kısa Servis

Kısa servis atışı iki şekilde yapılır. Kısa servis, ön servis çizgisine yakın bir bölgeye, fileye yakın bir şekilde topun geçmesi kaydı ile atılan bir başlama vuruşudur.

1. Forehand kısa servis (14a),
2. Backhand kısa servis (14b).

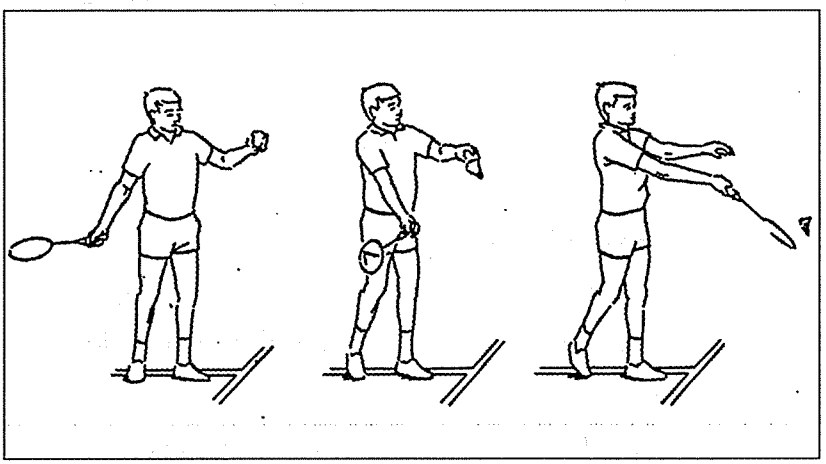

Şekil 14a: Forehand Kısa Servis

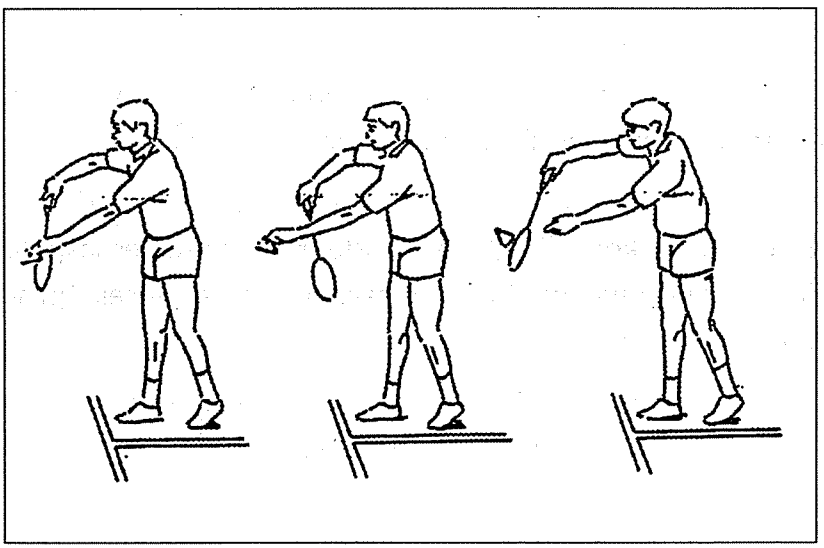

Şekil 14b: Backhand Kısa Servis

4.4.3.3. Düz (Drive) Servis

Yine el önü, el arkası olarak kullanılabilir. Oyun esnasında pek fazla kullanılmamakla beraber, arada bir rakibin dengesini bozmak için kullanılır. Bir başka deyişle, flick servis olarak da adlandırılır.

4.4.4. Net (File) Önü Vuruşlar

Bu vuruşlar, **el önü** (forehand) ve **el arkası** (backhand) olarak ikiye ayrılarak gösterilmelidir.

El Önü (Forehand) Vuruşta: Bu vuruşlarda, daha önce el önü tutuşlarda anlattığımız tutuş şekli kullanılır.

File Önü Forehand Vuruş Fazı

1. Faz: Merkez noktada (split jamp) el önü köşesine çift ayak hafif sıçrama. Buradaki amaç, kasların hazır hâle getirilmesidir.

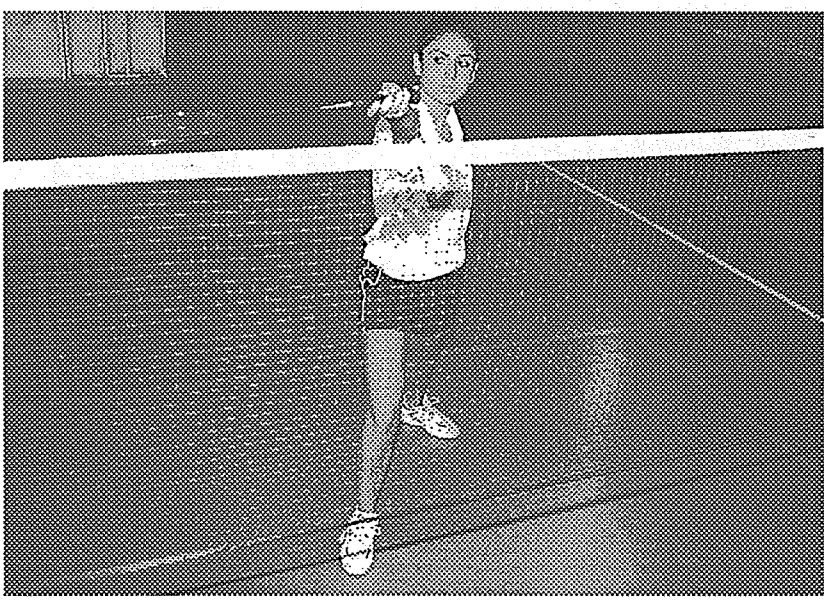

2. Faz: Raketsiz taraftaki ayağın ön çapraz vuruş köşesine hareketi. Burada adımlama kısadır.

3. Faz: Raketli taraftaki ayağın pozisyona göre uzanışı ve ağırlık merkezinin raketsiz ayağa aktarılması,

4. Faz: Topa dokunuş fazı, burada uygun raket hareketi ile topa temas, bu esnada arkada kalan ayağın öne doğru hafifçe kaydırılarak getirilmesi,

5. Faz: Ağırlık merkezinin arkadaki ayağa aktarılışı ve arka ayak üzerinden sıçrayarak merkeze dönüş.

El Arkası (Backhand) Vuruşta: Bu vuruşlarda da daha önce el arkası tutuşlarda anlattığımız tutuş şekli kullanılır. Uygulama fazları ise yukarıda açıklandığı gibidir (bk. alttaki resim).

4.4.4.1. File Önü Vuruşlarda Raketin Pozisyonu

Öne gidiş yaparken raket kolu file üst seviyesinde iken raket başı aşağıya doğrudur. Raket, ön kolla 90 derecelik açı oluşturur. Arka kol açık ve bütün kol gergin biçimdedir.

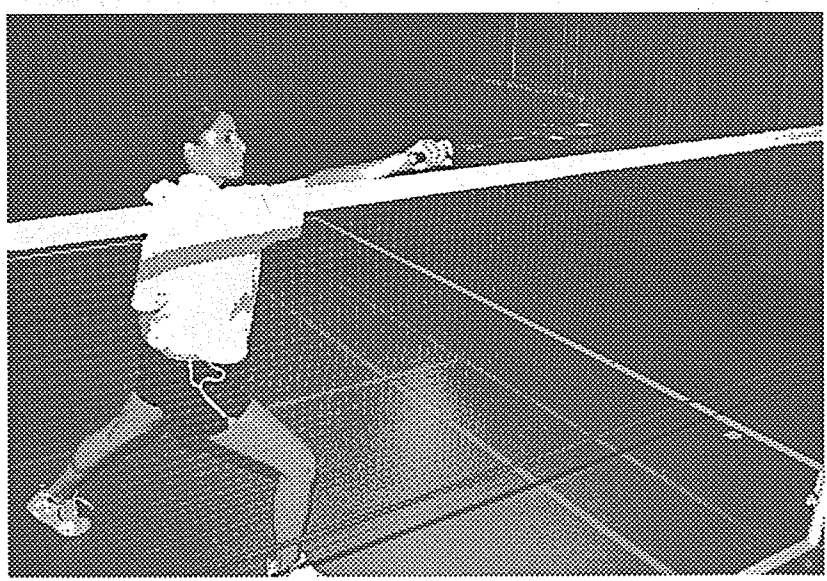

Raket sapının başparmak ve işaret parmağının arasında rakip sahaya doğru hafif bir dönüşü varken, raket başı da raket kolundan yukarıya doğru hafifçe bir hareket yapmaktadır.

File Önü Uygulaması

1. Grup, öğreticinin arkasında her hareketi taklit eder.
2. File önünde eşler birbirlerinin hatalarını tesbit eder.
3. Eşli toplu çalışma (adımlamasız son fazda raketin tutulması, sadece atılan topun file önüne bırakılması),
4. Eşli toplu adımlamalı çalışma,
5. Topun file önünden çapraz yönlere atılması,
6. Topun file önünden serbest şekilde aldatma vuruşları ile beraber çeşitli yönlere atılması vb.

4.4.5. Clear (Aşırtma) Vuruşlar

Clear Vuruşlar İki Şekilde Yapılır

1. File önünde alttan yapılan vuruşlar,
2. Geriden baş üstü vuruşlar. Yine bu vuruşlarda el önü (forehand) veya el arkası (backhand) temel vuruş teknikleri kullanılabilir. Clear vuruşlar üç aşamada incelenir:

1. Hücum clear
2. Savunma clear
3. Normal clear

1. Hücum Clear: Rakip oyuncu fileye yakın durumdaysa, topun arkaya bir an önce düşmesi için, uzun ve alçak olarak atılmalıdır (Şekil 15).

2. Savunma Clear: Arkaya, dip çizgiye atılmış topa vurmaya gittiğimizde, sıkıştığımızda ve oyunun hâkimiyetini kaybettiğimizde, toparlanmak ve zaman kazanmak amacıyla topun rakip dip çizgisine, mümkün olduğunca yüksekten yapılan vuruşlardır (Şekil 16).

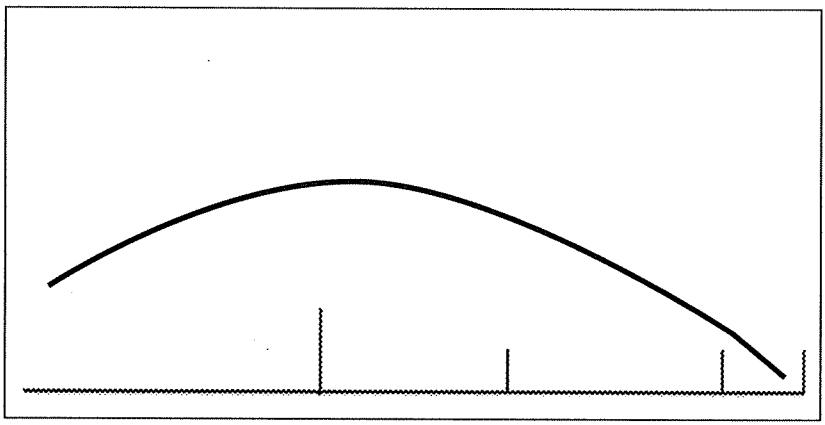

Şekil 15: Hücum clear vuruşlarında top uçuş eğrisi

3. Normal Clear: Rakibi arkaya çekmek üzere, normal yükseklikte yapılan vuruşlardır (Şekil 17).

Çalışma: Eşli olarak karşılıklı clear vuruş çalışılır.

Dikkat Edilecek Hususlar Şunlardır:

1. Topun arkaya, dip çizgiye atımı,
2. Vuruş sonrası merkeze dönüş,
3. Baş üstü vuruşlardaki adımlama analizi,
4. Vuruş tekniğinin faz faz incelenmesi.

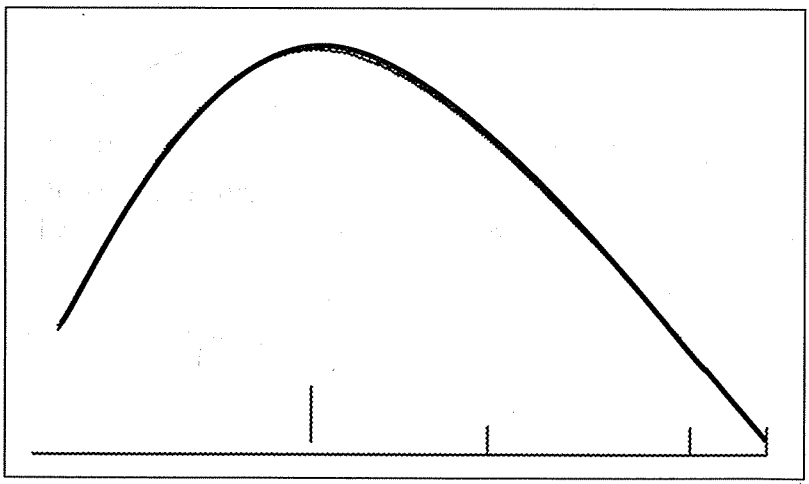

Şekil 16: Savunma clear vuruşlarında top uçuş eğrisi

Not: Eşlerden birisi file önüne vuruş yaparken, diğeri file önünden aşırtma clear da çalışabilir.

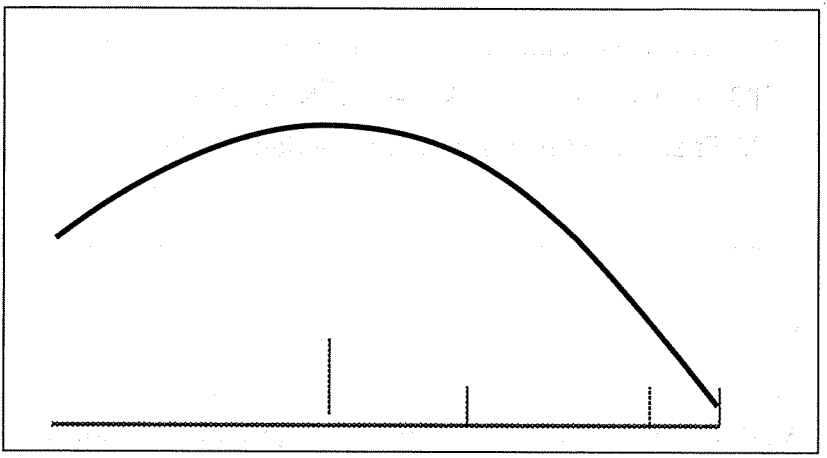

Şekil 17: Normal clear vuruşlarında top uçuş eğrisi

Clear vuruş, badminton oyununun en temel vuruşudur. İlk başlayanlar bu vuruşu hemen öğrenmekle beraber, vuruşu da kolayca yaparlar. Ancak bu vuruşta temel kuralları öğretmeden önce arka bölgeye adımlama çalışmalarını öğretmeliyiz. Bu çalışmaların vuruş esnasındaki bölümünde ise, ayakların ve vücudun pozisyonu net bir şekilde ayrı ayrı incelenmelidir.

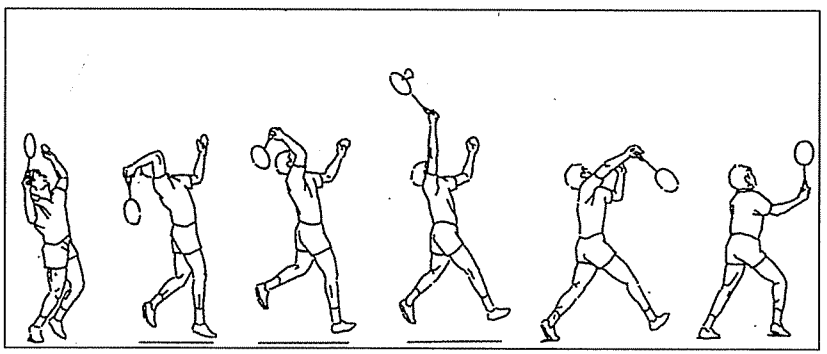

Şekil 18: Forehand Clear

1. Faz: Vuruş noktasında, raketli ayak arkada ve ağırlık merkezi bu ayak üzerinde iken vücut geriye doğru yatık pozisyondadır. Raket temel tutuş pozisyonunda ve raket başı rakip sahaya yöneliktir. Ön kolla raket arası; arka kolla ön kolun ve vücudun arası 90 derecelik açıdadır.

2. Faz: Raketin bulunduğu yerden, kulak yanından geçerek başın arkasına düşüşü vardır. Dirsek, rakip sahaya bakacak şekilde iken raket arkada, raketin kenarı vücuda paralel biçimdedir.

3. Faz: Kolun yukarıya doğru uzanışı, raketin arkadan gelerek vücuttan uzak olarak açılışı ve gerginleşişi vardır. Ağırlık merkezi, arka ayaktan ön ayağa doğru aktarılır.Vücudun, öne içeriye doğru bir rotasyonu mevcuttur.

4. Faz: Arkada gergince duran raketin yukarıya doğru uzanışı ve öne bakan dirseğin vuruş sonrası yukarıya bakışı, raket başının ise yere doğru uzanışı vardır. Ayakların, makas hareketiyle yer değiştirmesi ve vücudun diğer tarafa dönüşü (rotasyonu) mevcuttur.

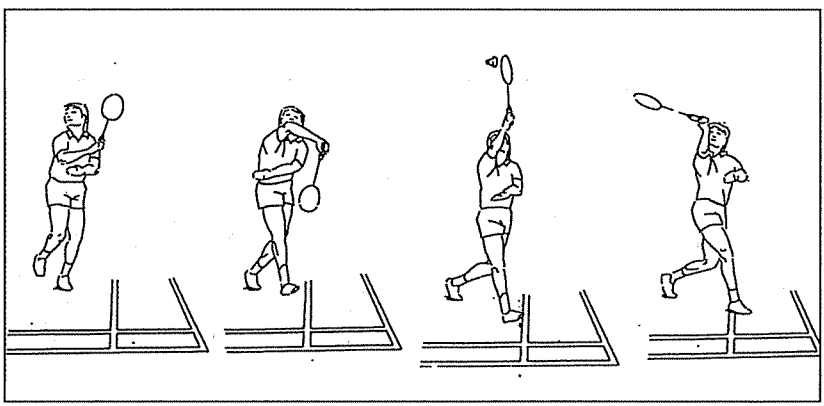

Şekil 19: Backhand clear

5. Faz: Vuruş sonrası raketin raketsiz kol tarafına salınımı.

Bütün bu aşamalar, sporculara faz faz anlatılarak clear (aşırtma) vuruş tekniğinin yerleştirilmesi sağlanır. Daha sonra bu vuruş tekniği arkaya adımlamalarla birleştirilerek uygulanır. Bu vuruşlarda zamanlama oldukça önemlidir ve vuruşu kol gerginken en üst noktada yapmak asıl hedeftir.

Şekil 19'da da görülen backhand bölgesinden çıkan vuruşları, vücut rotasyonunun kısıtlı olması sebebiyle pek fazla kullanmamakla beraber temel teknik çalışmalarda uygulaması muhakkak yapılmalıdır.

4.4.6. Drop (Damlak) Vuruşlar

Temel anlamda bu vuruş iki çeşittir. Birincisi, file önünden yapılan vuruşlardır. Diğeri ise sahanın gerisinden file önüne yapılan vuruşlardır.

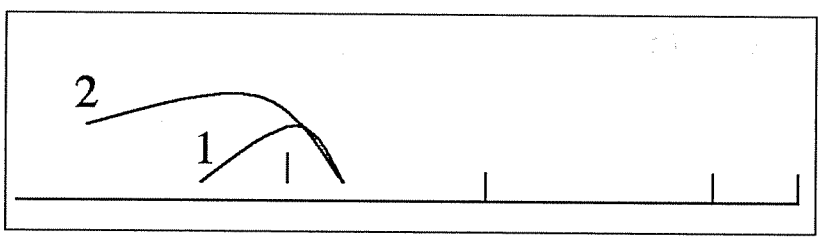

Şekil 20: Drop vuruşlarda top uçuş eğrisi

Drop vuruş tekniğinde; arkadan yapılan vuruşlarda, clear vuruş tekniğinde uygulanan adımlama analizi aynı şekilde uygulanırken, vuruş fazı da aynı özellikleri kapsar. Tek farkı, clear vuruşlarda top, baş üstünde vurulurken, burada, hemen başın üstünde veya biraz önündeki bir noktada raketle buluşması sağlanır. Burada amaç; rakibin smaç (küt) vuruş yapılacak zannetmesini sağlayıp bu vuruşun aldatıcılığından yararlanmaktır.

Drop vuruşların yapıldığı bölgeler

a. File önünden,
b. Yanlardan (slayz ve alttan),
c. Arkadan. Bunlar;
1. Baş üstü drop (hafif şiddetli),
2. Smaç drop (biraz sert şiddetli),
3. Baş altı drop (slayz ve alttan) vuruşlar olarak adlandırılmaktadır.

Öğretim Basamaklaması

1. Tutuş: Raket, temel "V" tutuş pozisyonundadır. Raketle ön kol arasında 90 derecelik bir açı mevcuttur. Raket başı, vuruş öncesi raket sapından daha aşağıdadır. Raket fileye paralel durumdadır. Raket iç yüzeyi tavana bakar pozisyondadır. Parmaklar raket sapını hafifçe ve esnek olarak kaplar. Raket başı topla buluşurken, raket başı yukarı doğru hareket eder. Parmaklarla raket sapı hafifçe rakip sahaya doğru dönüş yapar ve top, karşı alana, file önüne atılır.

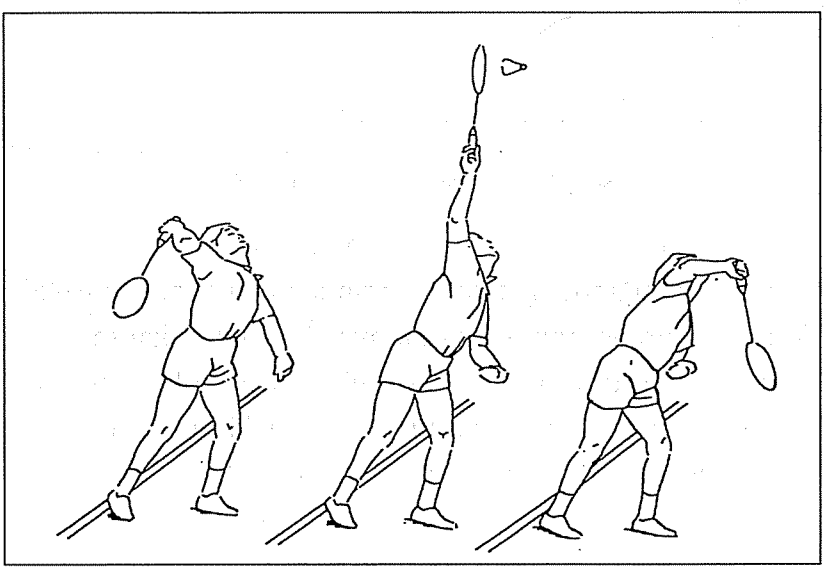

Şekil 21: Forehand drop

2. Vücut Pozisyonu: Raketsiz ayak önde ve vücut hafif doğru ve raketli bacak tarafına dönüktür.

Drop vuruşu esnasında dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır:

1. Her an fileye takılma ihtimali vardır.
2. Vuruş ne zayıf ne de çok sert olmalıdır. Eğer çok zayıf olursa topun her iki kenar çizgisinin dışına çıkma ihtimali fazla olur.
3. İyi bir drop vuruşu filenin hemen arkasına yapılandır.
4. Baş üstü vuruşlarda mümkün olduğu kadar en yüksek noktadan vuruş yapmak gereklidir.
5. Doğru tutuş pozisyonu çok önemlidir.
6. Ayak ve vücut pozisyonlarının uygunluğu çok önemlidir.

Drop vuruş çalışmaları

1. Topsuz ayak analizi ve raketin pozisyonu (Raket sapı file üst bantı hizasındayken, raket başının 10-15 cm altta kalmasına dikkat edilir.) iyi yapılmalıdır.
2. Hemen file önünden bırakılan topun uygun şekilde rakip sahaya atılması,
3. Raketli atılan topun rakip file önüne oynanması,
4. Eşli file önü oyunlarının oynanmasıdır.

Not: Hatayı en aza indirebilmek için diğer vuruş tekniklerine göre, mümkün olduğu kadar fazla çalışma yaptırılmalıdır.

4.4.7. DRIVE (DÜZ) VURUŞLAR

Düz vuruş, sporcunun topa file üzerinden, en yakın mesafede ve yere parelel olarak yaptığı vuruştur (Şekil 22).

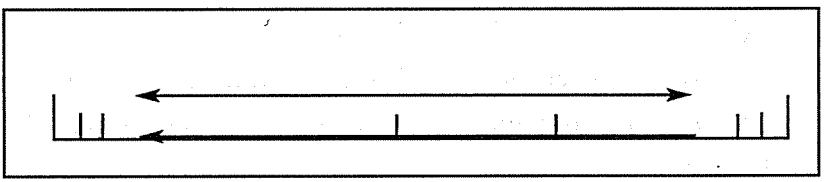

Şekil 22: Düz vuruşlarda top uçuş eğrisi

Düz vuruşlarda tutuş

Düz (drive) vuruşlarda, tava tutuşu denilen tutuş tekniği kulanılır. Burada raketin ön yüzü rakip sahaya bakarken, üst kenarı tavanı gösterir. Başparmak 7. bölgedeyken, işaret parmağı ise 3. bölgededir (Şekil 5-6).

Vuruş

Raket, bel ve göğüs hizasında temel tutuş pozisyonundayken, vuruş öncesi tava tutuşuna çevrilir. Kol gergin, raketle ön kol arası 90° dir. Raket başı geriye (vücuda doğru) gelirken, raket sapı öne çıkar. Vuruş esnasında ise raket başı öne doğru giderken raket sapı vücuda yaklaşır ve vuruş yapılır. Daha sonra raket, temel tutuş pozisyonuna döndürülür ve temel bekleme pozisyonu alınır.

Düz (Drive) vuruş çalışmaları

Eşli olarak karşılıklı bel ve göğüs hizasında çeşitli seviyelerde topa vuruşlar yaptırılır.

Düz vuruş çalışmalarında amaçlar;

1. Topun fileye en yakın biçimde karşıya geçirilmesi,
2. Topun rakip sahada hemen file seviyesinin altına düşmesini sağlamak,
3. Topun fileye takılmadan en uzun zaman oynanmasını sağlamak.

4.4.8. Smaç (Küt) Vuruşlar

Sporcunun bu vuruşu yapabilmesi için maksimum güce ihtiyacı vardır. Top filenin üstünden son derece düz bir çizgide, rakip sahanın zeminine doğru gitmelidir (Şekil 24). Sporcunun vücut ağırlığı ve ön kolunun hareketi, topun rakip sahanın zeminine sert biçimde çarpmasını etkileyen unsurlardır. Farklı açılarda, farklı diklikte olmak üzere üç şekilde kullanılabilir.

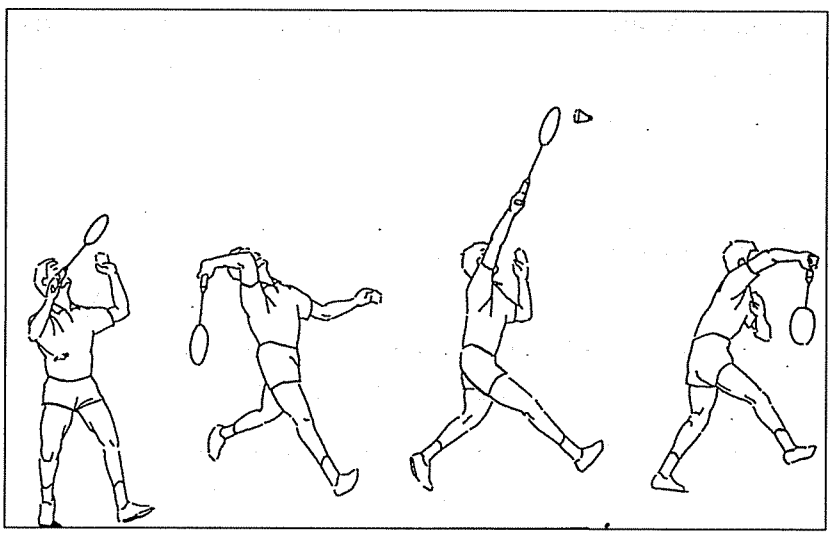

Şekil 23: Forehand smash

Bunlar;

1. Sert ve hızlı smaç,
2. Düz smaç,
3. Kısa dik smaç şeklindedir.

Smaç vuruşu, tüy topu daha geniş açılar kullanarak rakip sahanın farklı bölgelerine gönderebilmek için sıçrayarak yapmak gereklidir.

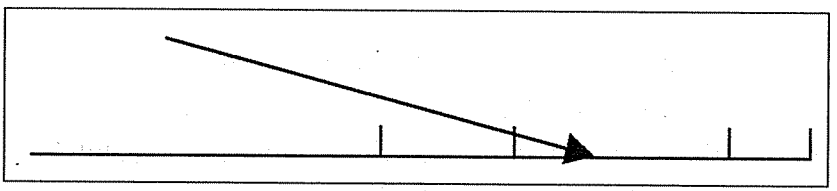

Şekil 24: Küt vuruşlarda topun uçuş eğrisi

Smaç vuruş da, bir tür baş üstü vuruş tekniği olduğu için tüm adımlama ve raket analizi, clear vuruş öğretimindeki gibidir. Tek fark, topun yukarıda baş hizasının daha ön kısmında yakalanarak sertçe rakip sahaya hücum amaçlı olarak atılmasıdır (Şekil 23).

LOB (AŞIRTMA) VURUŞU

Fileye yakın bölgeden, yani ön korttan arkaya, el önü veya el arkası olarak yapılan aşırtma vuruşlardır.

Genelde taktiksel anlamda, rakibin file önünde yakalandığı pozisyonlarda uygulansa da, temel teknik olarak sonraki aşamalarda sporcuya gösterilmelidir.

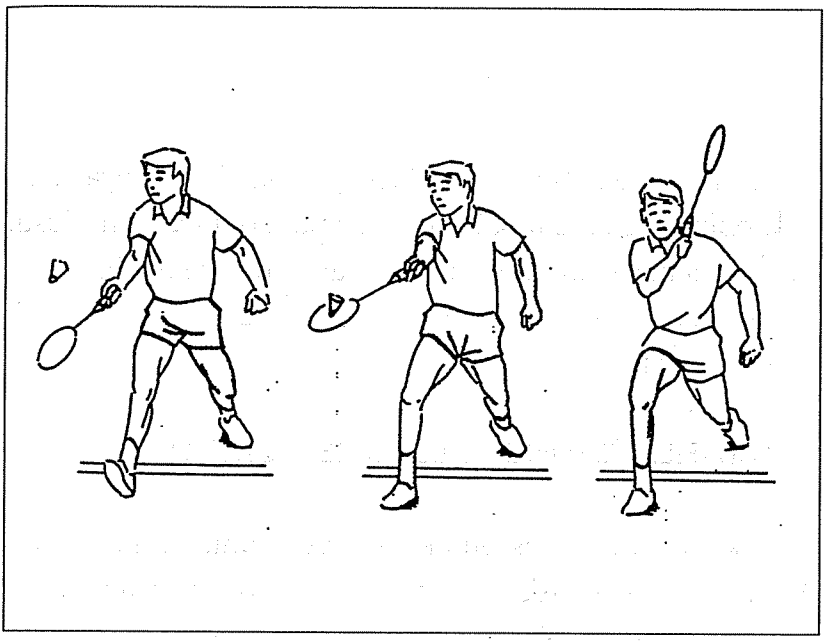

Şekil 25a: Forehand lob

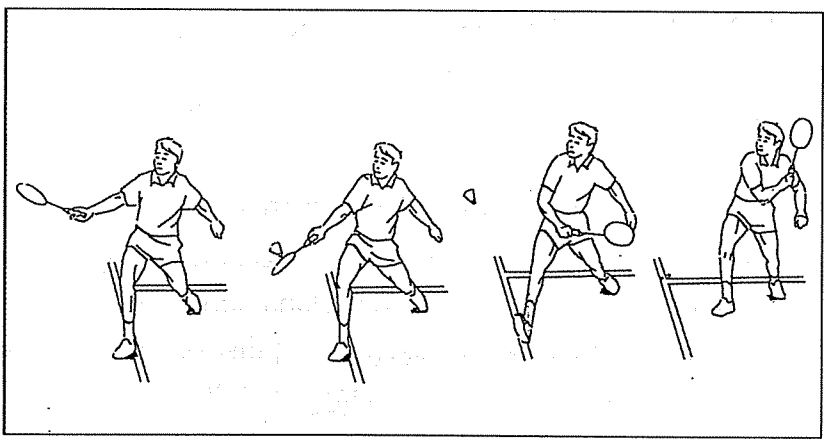

Şekil 25b: Backhand lob

Şekil 25a ve 25b'de de görüleceği gibi, el önü veya el arkası bölgesine raketli bacakla uzanma, kolun gergin oluşu, topun bel hizasında veya altında yakalanışı ve anî bir hareketle arkaya aşırtılması ve merkez noktaya dönüş olarak gerçekleştirilir.

TAB (FİLE ÜSTÜNDE ÖLDÜRME) VURUŞU

Rakibin kısa servis atımı veya vuruşunun fileye yakın geldiği pozisyonlarda, topun file üzerinde yakalanarak el önü ve el arkası olarak sertçe yapılan hücum vuruşudur (Şekil 26a-b.).

Öğretiminde dikkat edilecek hususlar:

1. Raketin file ile temas etmemesi,
2. Topun file altına inmemiş olması,
3. Raket başının çapraz olarak yukarı bakar pozisyonda harekete başlanması,
4. Hareketin diğer çaprazda bitirilmesi.

Uygulamada, topsuz olarak fileye uzanarak raketle file üst kenarında yarım daire çizeriz. Daha sonra file üzerine takılan tüy topları vurarak düşürmeye çalışırız. En son olarak çalıştırıcının atacağı kısa toplara (Şekil 26a ve b) müdahale ederek vuruş yaparız.

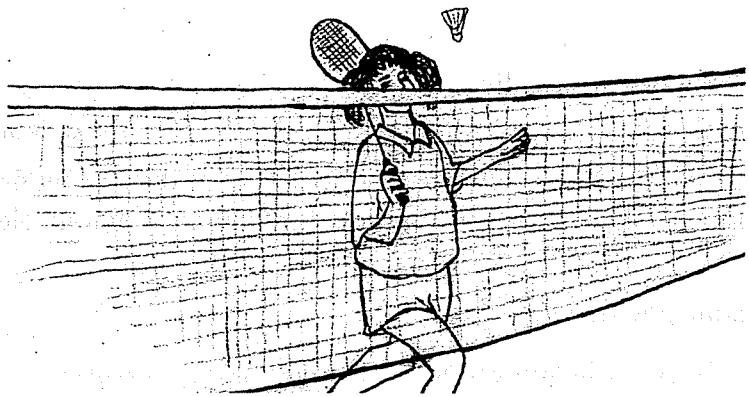

Şekil 26a

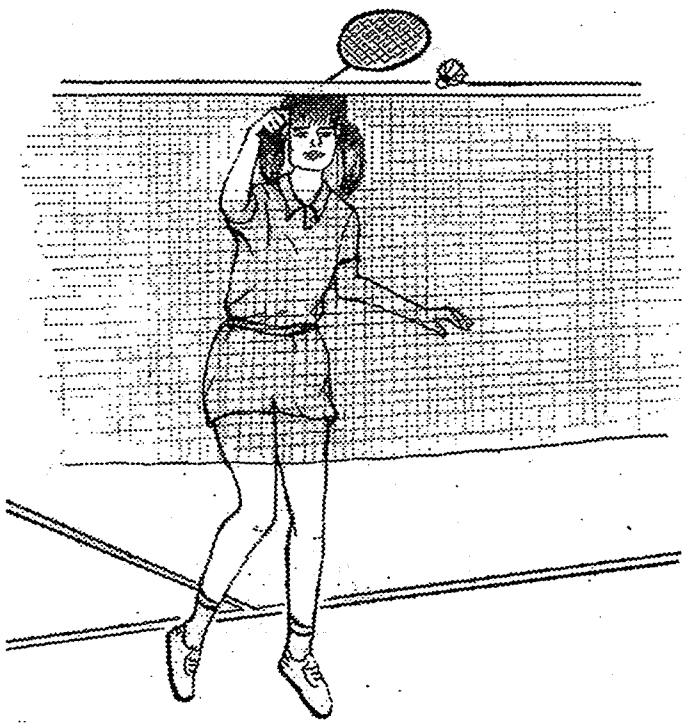

Şekil 26b

5. TAKTİK

Taktik, spor bilim adamlarına göre farklı şekillerde tanımlanmaktadır. HARRE, taktiği, sportif müsabaka yönetimi bilgisi olarak tanımlamakta, MARTIN ise müsabakada ortaya çıkan belirli ve başarılı bir davranış olarak ele almaktadır. Taktiksel yaklaşımın oluşturulmasında şu alt başlıklar devreye girer:

- Çevre koşulları: Salon yüksekliği, file durumu, zemin türü, tüy toplar vb.
- Kendimizin kuvvetli ve zayıf noktaları,
- Rakibin kuvvetli ve zayıf yanları.

GENEL TAKTİK

SPORTİF TAKTİK ÇEŞİTLERİ VE KOMPONENTLERİ (PARÇALARI)

Taktik, genel ve özel olmak üzere ikiye ayrılır. Sportif taktik komponentleri de aşağıdaki şekilde gösterilmektedir.

SPORTİF TAKTİK

- Kognitif özellikler,
- Teknik elementler,
- Psikolojik ve fiziksel özellikler.

Tüm bireysel özellikler ve yeteneklerden faydalanılarak optimal müsabaka davranışları hedef alınır.

SPORTİF TAKTİK ANLAYIŞI

Taktik, farklı spor dallarında, farklı ölçüde ve farklı ağırlıkta rol oynar. Aşağıdaki tabloda, farklı spor dallarındaki taktik olayının temel yönü verilmiştir:

Taktik Olayının Temel Yönü

1	2	3
Kinematik ve Dinamik Hareket Paramentlerinin Yönlendirilmesi	Dinamik Hareketlerin Paramentlerinin Yönlendirilmesi	Uygulanacak Taktik Anlayışın Seçimi İle İlgili Değişkenin Yönlendirilmesi
Jimnastik, Kule Atlama, Akrobasi, Buz Dansı.	Kürek, Atletizm, Halter, Kayak, Bisiklet, Yüzme.	Eskrim, Spor Oyunları, Güreş, Boks, Badminton.

İlk gruptaki taktik anlayışı, belirli bir zaman içindeki hareket akışını optimal bir şekilde icra etmektir. İkinci gruptaki taktik anlayışı, gerçek ve en doğru sonucu almaya yöneliktir. Üçüncü grupta taktik anlayışı ise değişen durumlarda ve yapılan karşı tepkiye göre, müsabakayı yönlendirme ve kontrol altına alabilmeyi hedef alır.

ÇOCUKLUK VE GENÇLİK DÖNEMLERİNDE TAKTİK GELİŞTİRME

Taktik gelişim, teknik beceri ile bağlantılı olarak mümkün olduğu kadar erken geliştirilmelidir. Teknik ve taktik çok yönlü temel öğretim için, geç okul çağındaki motorik öğrenme yaşı en uygun dönemdir. Bunun dışındaki çocuklarda ve gençlerde teknik ve öğretim süreci entelektüel gelişim ile bağlantılıdır. Zira duygusal iç gelişim, kompleks sportif performansta önemli yer tutar. Özellikle kuralları tanıma yeteneği, önemlileri önemsizlerden ayırt edebilme, yeterli tempo ve gerekli kalitede teknik ve taktik öğrenim süreci için önemli bir şart oluşturur.

Genel Taktik Anlayışında Stratejiler

A. Garanti Oyun: Bu stratejiler genel anlamda şu şekilde sıralanmaktadır: Badmintonda genel olarak oyun kazanılmaz, bilâkis özel hatalar yüzünden kaybedilir. Bu nedenle, ilk olarak tüy top file üzerinden karşıya geçirilme düşüncesi ile oynanmalıdır.

B. Hücum Savunmadan Daha Etkilidir: Rakibe karşı hücumla oynama, onun baskı altında kalmasını sağlayacaktır.

Hücum oynama:

- Tüy topu mümkün olduğunca yüksek karşılama,
- Raket dışını (backhand) mümkün olduğunca kullanmama, raket içi (forehand), baş üzerinden ve başın sol tarafından vuruş tekniklerini kullanarak karşılama,
- Tüy topu plânlı ve baskılı bir şekilde rakip yarı oyun alanına gönderme şeklinde algılanmalıdır.

C. Başarılı Bir Taktiği Hiçbir Zaman Değiştirmemek: Rakip, uygulanan taktiğe karşı bir çözüm bulana kadar başarılı taktik anlayış kesinlikle değiştirilmemelidir.

D. Servisi, Sayıyı, Seti ya da Maçı Kesinlikle Bırakmamak: Bir maç, en son maç sayısı kazanıldığında sona ermektedir. Bu nedenle oyun içinde kesinlikle oyun disiplininden kopulmamalıdır. Birçok maç, farkla önde olunmasına karşın kaybedilmektedir.

BADMİNTON OYUNUNDA TAKTİK

TEKLER TAKTİKLERİ

Bilindiği gibi taktiğin amacı, doğru zamanda ve doğru yerlere vuruşlar yaparak oyunu kurmak, sporcunun, maçı veya seti lehine çevirerek kazanmasını sağlamaktır.

Her oyuncunun sahada belli bir merkez noktası vardır. Oyuncu her vuruştan sonra bu merkez noktaya dönerse, sahaya olan hâkimiyeti güçlenir. Merkez nokta, sahanın bütün köşelerine daha iyi yetişilmesini sağlar. Yeni başlayanlar için merkez nokta, ortanın epeyce arkasındadır. Daha iyi oyuncular için merkez nokta daha öndedir.

Çok üst düzey oyuncularda merkez nokta, yaptığı ve beklediği vuruş şekline göre sporcu tarafından ayarlanır.

Oyuncu, oyunu kendi lehine çevirmek için, rakibin ritmini bozmaya ve düzensiz oynatmaya çalışmalıdır. Rakip kısa oynatılırsa karar verme süresi de kısalacağından bu durum, onu yönlendirmeyi ve duraklamak zorunda kalmasını sağlar. Rakibi koşturmak için her zaman köşelere vurmak akıllıca değildir. Yeni başlayanlara, tekler taktiğinde çapraz vuruşların öğretimi mümkün olduğunca ertelenmelidir. Çünkü bu vuruşlar teknik açıdan zor vuruşlardır. Tüy top uzun zaman havada kalacağı için rakip zaman kazanacaktır. Sporcunun, topu, kendi köşesinden rakibin köşesine atması tehlikelidir. Çünkü vuruş yavaş ve alçak kalırsa avantaj rakibe geçer ve oyunu yönetmesini sağlar.

Tekler oyununda oyunun hızı sürekli değiştirilmelidir. Anî değişmeler özellikle yüksekten, yavaş yerine, çabuk ve alçak vuruşlar kullanılırsa rakip şaşırtılır. Böylece rakibin ritmi bozulur veya bir ritm tutturamaz. Taktikler gelişince arka korttan çapraz vuruşlar genelde uygulanır. Çapraz droplar ise yüksek bir oyun düzeyi kazandırıldıktan sonra

kullanılır. Böyle bir vuruşu karşılamak için topu yüksekte yakalamak gerekir. Oyuncu kendini baskı altında hissederse rakibe clear vurmalı ve topu rakibin arkasına göndermelidir. Bu şekilde oyuncu zaman kazanır ve oyunun düzene girmesini sağlar. Oyuncu oyunu yönetiyorsa düz ve çapraz vuruşları kullanmalıdır.

Ayrıca teniste de çok fazla kullanılan bir taktik varyasyon olan üst üste aynı bölgeye yapılan birkaç vuruşun ardından, topun ters bölgeye atılması rakibin ritmini ve dengesini bozmaktadır.

Yüksek düzeyli oyunlarda serviste birçok değişiklik olur, kısa servisler oyunun ritmini ve hızını değiştirir. Genelde tekler oyununda oyuncular, kısa servisi iyi karşılayamazlar. İyi oyuncular kısa servisi karşılarken, topa doğru zıplarlar ve topu rakibin gerisine gönderirler. İyi oyuncular, yeni başlayanlara göre daha hızlı drop ve smaç vururlar. Arka kortta backhand oyununda baş üstü forehand vuruş kullanılması (Şekil 27), oyunda hâkimiyeti kaybetmemek açısından oldukça önemlidir.

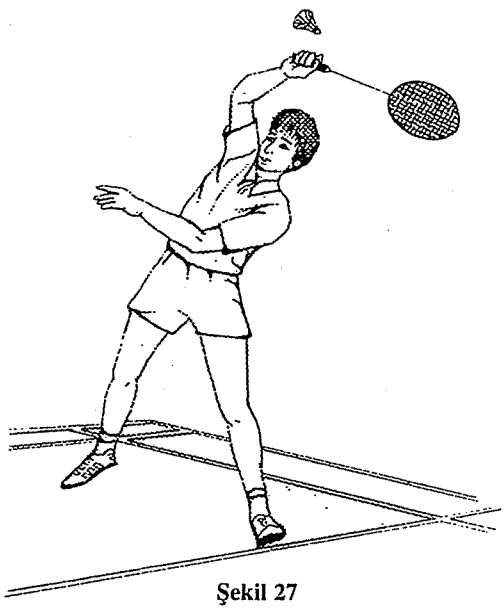

Şekil 27

ÇİFTLER TAKTİKLERİ

Çiftler oyunundaki amaç, hücum pozisyonunda rakipleri vuruşlarla devirmek olarak kabul edilir. İyi bir çiftler ekibi bu tarzla her fırsatta hücum gayreti içindedir. Sürekli savunma durumundaki çiftler, eğer rakipler vuruşu üzerlerine yapıyorlarsa başarılı olabilirler.

Çiftler oyununda taktiksel olarak bekleme pozisyonları, çiftlerin daha önceden kazanmış oldukları bilgiler doğrultusunda üç tarzda gerçekleşir.

Taktiksel Bekleme Pozisyonları

1. Önlü Arkalı Oyun: Genelde karışık çiftler oyunlarında kullanılır. Erkek arka alanda oynar. Bayan, ön kortta rakibin savunma pozisyonunda kalmasını sağlattıracak şekilde oynar. Nadiren bu oyun tarzı, çift müsabakalarında da uygulanmaktadır. Güçlü olan oyuncu arka kortta oynarken, diğer oyuncu ön kortta kalır.

2. Dönerli Oyun: Oyunun başlaması ile beraber oyuncular kendi vuruşlarına ve rakibin yaptığı vuruş şekline göre pozisyon alırlar. Bu pozisyonda oyuncular her zaman partnerinin arkasında, çaprazında veya yanında bulunur. Örneğin, savunma durumunda birisi sağ kortta, diğeri sol kortta yan yana bekleme yaparlar.

3. Kendi Kortunda Oyun: İki oyuncudan birisi sağ kortu alırken, diğeri de sol kortu alır. Kendi alanına gelen toplara müdahale edilirken, diğeri partnerinin durumuna göre kendi pozisyonunu alır.

Çiftlerde Servis

Çiftler maçında, serviste ve servis dönüşünde saha üstünlüğünü ele geçirme mücadelesinde karar verme durumu, eşit olarak oyuncuların yeteneğine bağlıdır. Çiftlerde temel servis, netin üstünü sıyırıp geçen ve doğrudan ön servis çizgisinin arkasına kullanılan ve karşılayanı zorlayan kısa vuruştur. Kısa servis, genellikle ön ve orta servis çizgisi arasına yapılan vuruştur. İster sahanın sağından, ister solundan servis atan oyuncu, orta çizgiye yakın ve ön servis çizgisinin yaklaşık iki adım gerisinde durmalıdır. Servis atan oyuncunun partneri, orta çizgide ve servisçinin yaklaşık üç adım gerisinde pozisyon alır (Şekil 28).

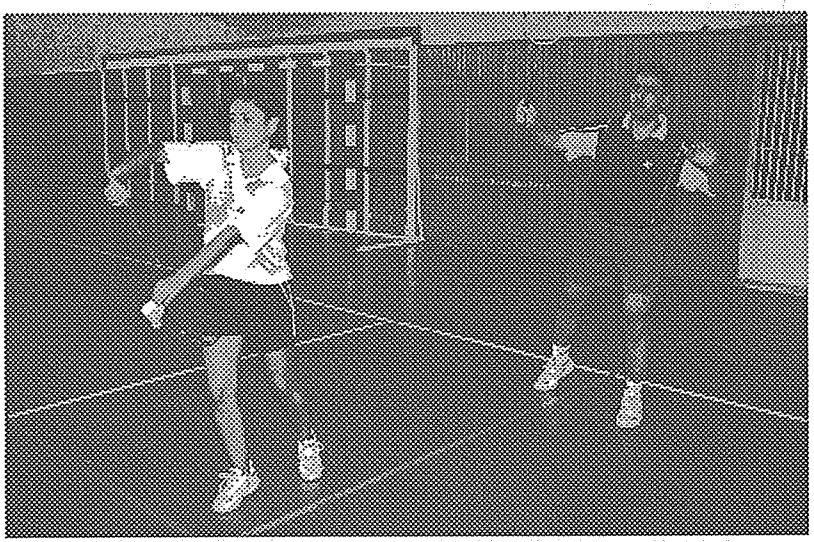

Çiftlerde servis atış pozisyonu

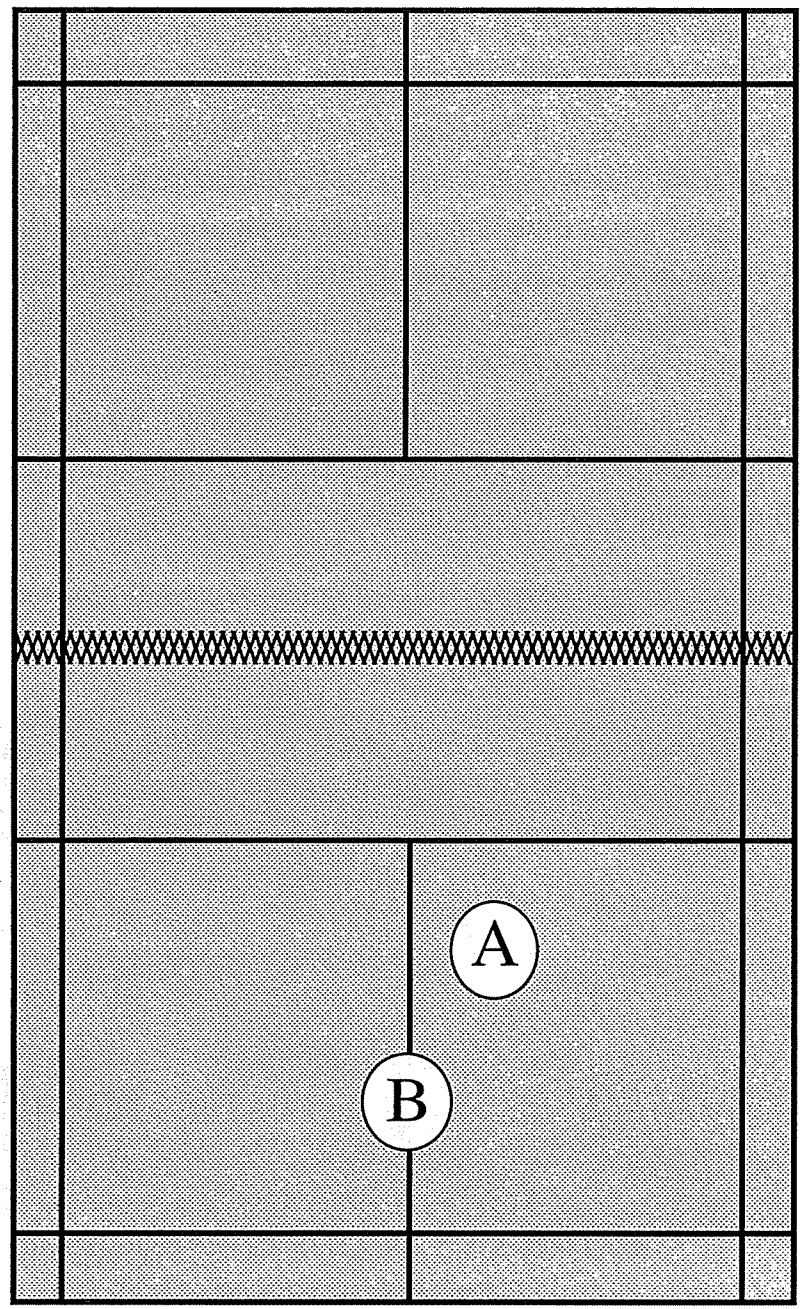

Şekil 28

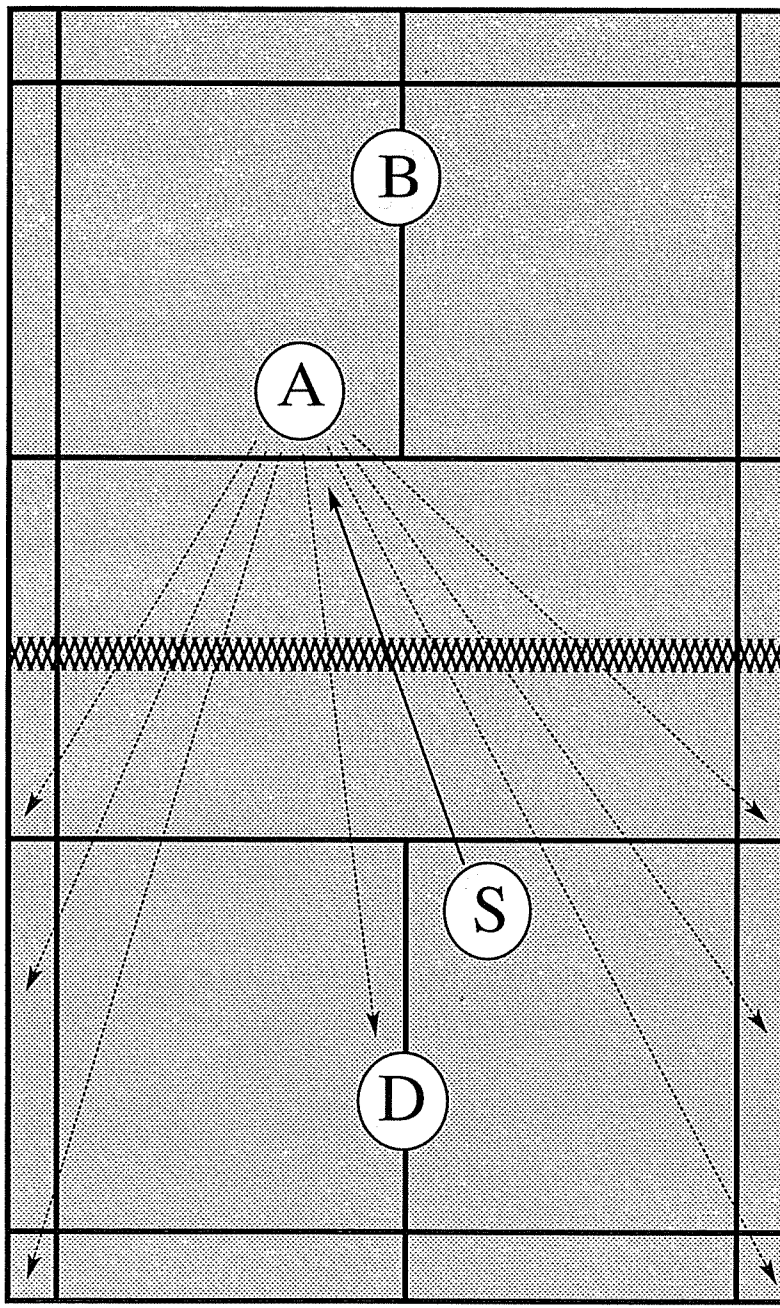

Şekil 29

Kısa servis kullandıktan sonra karşılayan oyuncu, ister dikine, isterse kenarlara atış yapmak için gayret eder. Yüksek veya yumuşak servis dönüşünde rakibin arkasındaki sahanın içine dik olarak ve sertçe vuruş yapılmalıdır. Baş üstünden veya kenar çizgilerine doğru yapılan kısa servis dönüşleri servis atan oyuncuyu geçerse partneri tarafından karşılanır (Şekil 29).

Hücum Pozisyonu ve Oyunu

Takım hücum durumunda iken rakibin üstüne ve gerisine yapılan vuruş, hâkimiyet ve üstünlük sağlamak için kullanılır. Kortun gerisinden yapılan drop ve smaçlarda, oyuncular orta çizgide bacaklarını açıp durarak geriye, ileriye veya kenarlara doğru her hücuma karşı hareket edebilirler. Partner, ön servis çizgisinin iki üç adım gerisinde, doğrudan orta çizgi boyunca hazır olarak durur. Öndeki oyuncu, partnerinin yaptığı smaç veya drop sonucu gelecek yumuşak topu atik bir şekilde karşılamak için yüzü fileye dönük, raketi şeridin hizasında tutmalıdır. Öndeki oyuncu, ön korta gelen ve yetişebileceği her atıştan sorumludur. Yüksek gelen toplara aşağı doğru smaç yapılmalıdır. Fileden yapılan sıkı vuruşlar gerekirse tekrar fileye bırakılarak kurtarılır. Öndeki oyuncu kendisini geçen hiçbir atışa hamle yapmamalıdır. Bu atışlar arkadaki oyuncu tarafından kolaylıkla karşılanır. Arka pozisyondaki oyuncu karşıdan gelen veya partnerini geçen her vuruştan sorumludur. Vuruş, arka korta yüksek yapılmışsa hücum, normalde doğrudan en yakın rakip üzerine smaç olarak veya iki savunmacının arasına, yani orta korta yapılmalıdır. Filenin ortasından yapılan

drop, karşı takımın smaç atışından önce dengesini bozar. Kortun gerisindeki atak oyuncu, nadiren yüksekten gelen vuruşları kurtarıp aşağı doğru vurabilir.

Normalde kortun gerisindeki hücum oyuncusu, karşı kortu savunan takıma karşı smaç veya drop yapmaz. Bu şekildeki oyun, rakiplere karşı kortta yaptıkları atışta topu öndeki hücum oyuncusunun doğrudan üzerinden geçirtip arkadaki oyuncunun topa yetişememesini sağlar.

Bununla birlikte kortun gerisindeki hücum oyuncusu, her durumda backhand (el arkası) vuruşlardan kaçınmak için tüm vuruşları forehand (el önü) veya baş civarından yapmalıdır.

Savunma Pozisyonu

Çiftlerde savunma yapan takım, tüm kortu etkili bir şekilde kontrol edebilecek tarzda pozisyon almalıdır.

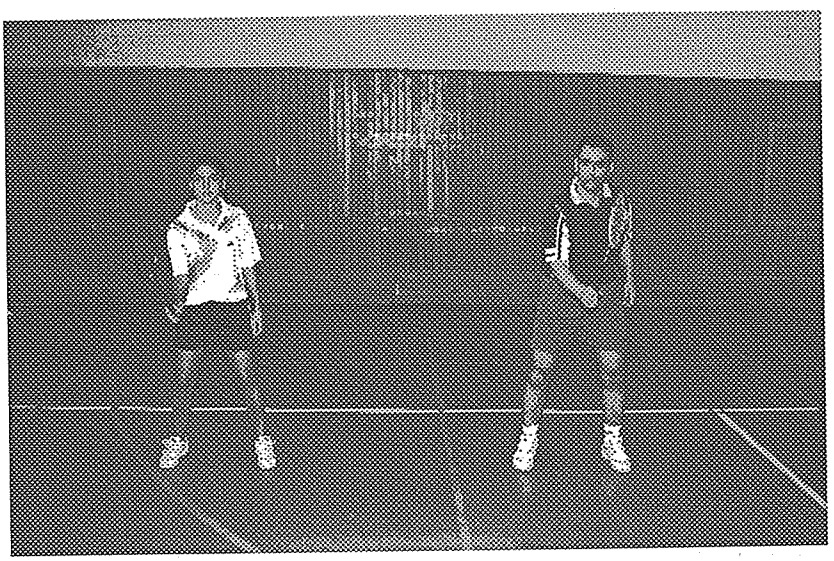

Çiftlerde savunma pozisyonu

Her oyuncu, kortun ortasında ve kendi yarım sahalarının ortasında durur. Her iki partner, hücum eden takımın aşağı doğru atışlarını düzeltip tekrar hücum durumuna geçmeye gayret etmelidir. Smaçlar filenin köşelerinde bloke edilmeli, orta kortun kenar çizgilerine veya düz bir şekilde kortun gerisindeki köşelere gönderilmelidir. Yüksekten gönderilmesi gereken smaçlar veya droplar, hücum eden oyuncu tarafından karşı kort yönünde kurtarılırsa, onu hızla kenara doğru hareket ettirmek ve bir sonraki vuruşu dengesiz hâle getirmek mümkün olabilir.

Hafif Vuruş veya Yüksek Servisin Karşılanması

Servis atanın uzun servis kullanması da gerekir. Servis atan takım, savunma pozisyonu olarak yan yana durur. Servis atan oyuncu geriye bir adım atarak kendi yarım sahasını korur. Partneri, kenarlara ve ileri doğru hareket ederek geri kalan diğer yarıyı korur (Şekil 30). Karşılayan takım, her pozisyonda servisi karşı tarafa doğru göndermeye gayret etmelidir. Uzun servisi karşılarken geriye doğru hızlı hareket edebilmek için, karşılayıcı mümkün olduğu kadar ön servis çizgisine yakın durmalıdır. Kortun sağındaki karşılayıcı, orta çizgiye yakın yerde durmalıdır. Kortun solundaki servisçi, orta çizginin yaklaşık üç adım solunda durmalı ve ön servis çizgisine mümkün olduğunca yakın olmalıdır. Karşılayıcının partneri, ön çizginin dört beş adım gerisinde ve orta çizgiye yakın bir pozisyonda olmalıdır (Şekil 31).

Kısa servisin karşılanmasında; karşılayıcı, topu aşağı doğru vurmak için ileriye doğru hareket eder. Partneri, kortun gerisinde karşılayıcının göndereceği yüksek vuruşu güvenle bekler. Eğer servis uzunsa, karşılayan, geriye doğru

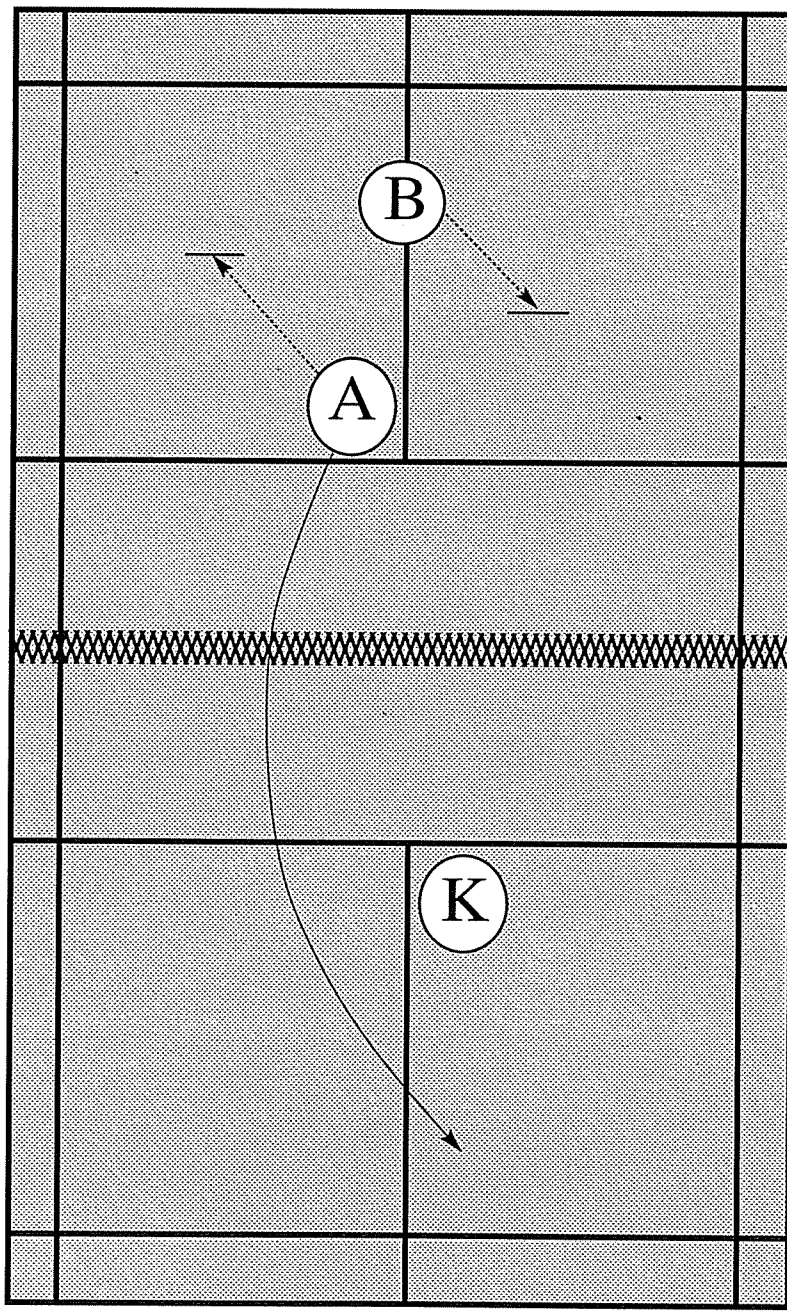

Şekil 30

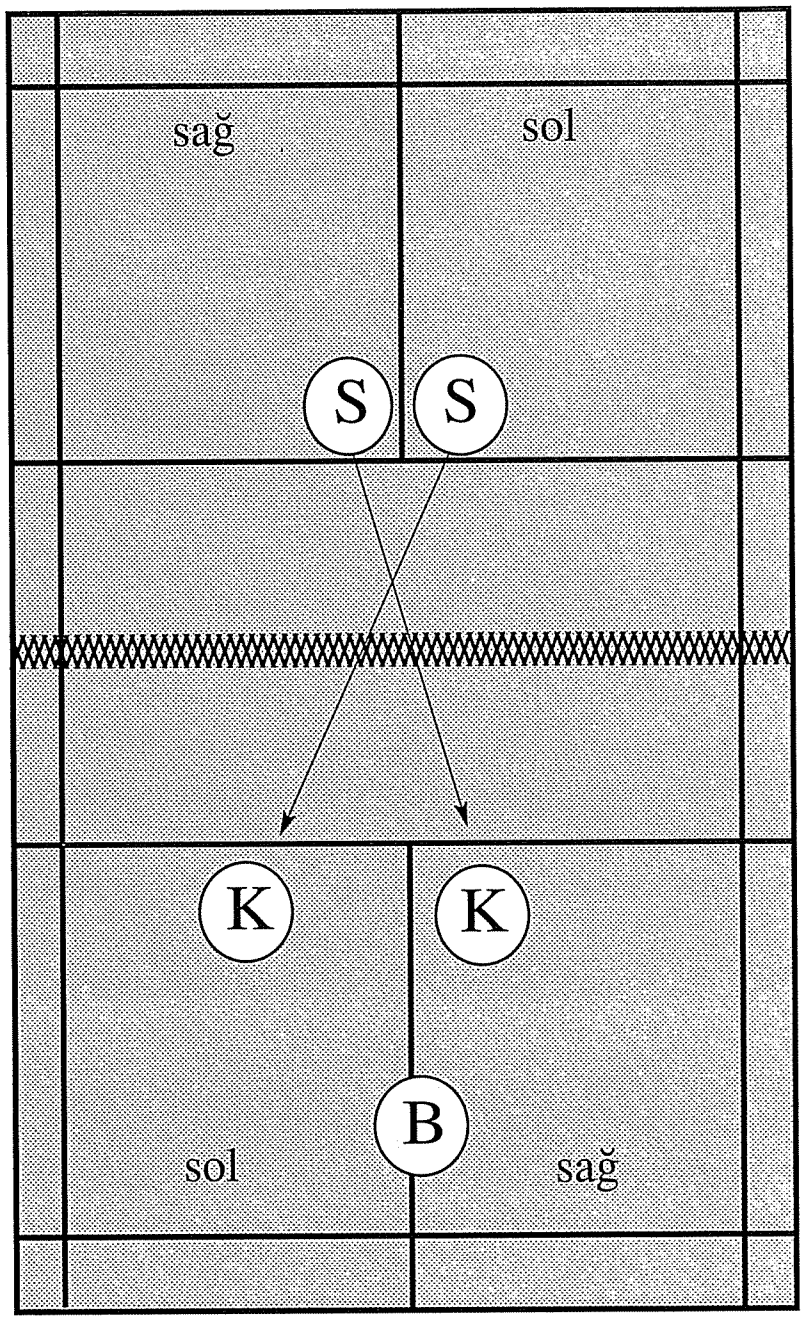

Şekil 31

hareket ederek aşağıya doğru vuruş yapar. Partneri, ön servis çizgisinin iki üç adım gerisine, orta çizgiye doğru hareket ederek bekler. Böylece herhangi bir vuruşu ön korta gönderebilir.

Hücumdan Savunmaya Geçme

Çiftlerde birçok oyuncu, oyunun ortasında hücum pozisyonundan savunma durumuna geçerken oldukça zorlanır. Gerekli noktalar akılda tutulursa, bu problemin üstesinden gelinir.

Rakiplerin gelen topunu kurtarmak için hücumdaki takımın ön ve gerisindeki oyuncu, yer değiştirerek savunma pozisyonuna geçer. Bu şekildeki pozisyon değiştirmelere ön korttaki oyuncu, savunma yapmak için ne tarafa hareket edeceğine karar verir. Atış kurtarıldıktan sonra, ön kort oyuncusu geriye en yakın yarım sahaya dönmelidir. Partnerinin hareketini izleyen ön kort oyuncusu, boş kalan sahayı savunmak için kendi pozisyonunu ayarlar. İlk hareket, ön kort oyuncusundan gelir, çünkü oyun ilerledikçe partnerinin yaptığını görme ve kenarlara gelen vuruşları kaybetme korkusuyla geriye dönemez.

Savunmadan Hücuma Geçme

Çiftler, atışı kurtarmak için savunma pozisyonu oluşturduktan sonra hücum için ön ve arka pozisyonlara geçerler. (Şekil 32). Eğer top sağ korta doğru vurulmuşsa, bu alanı savunan oyuncu hızlı bir şekilde geriye gelerek hücuma katılır. Partneri, fileden geri dönebilecek herhangi bir atışı kurtarabilmek için sol orta korttan ön orta korta doğru hareket eder (Şekil 32).

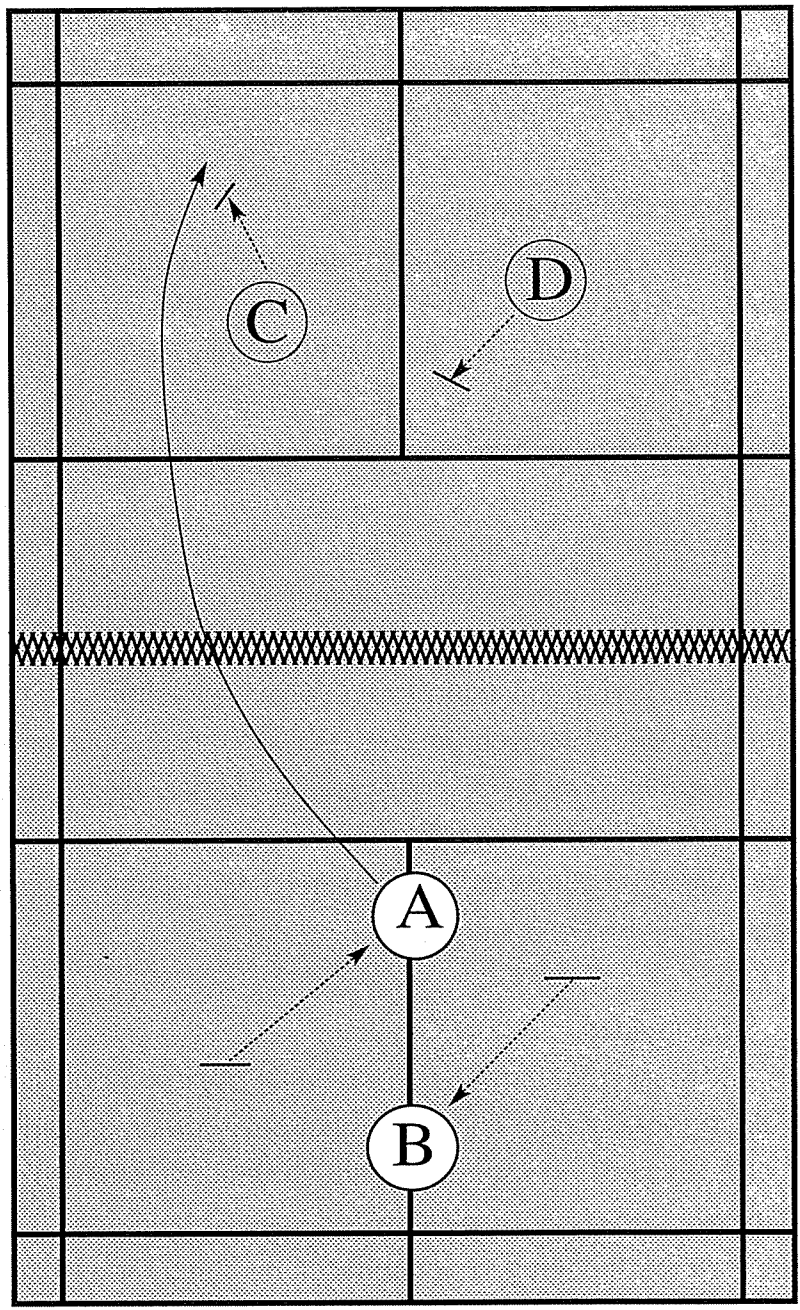

Şekil 32

Düzgün oynandığı takdirde çiftler oyunu, doğru adım oyunudur. Her takım, iki kişinin birlikteliğinden oluşur. Çiftler, hem tüm sahayı kontrol ederler hem de birbirlerinin hareketlerini ve topa vuruşlarını takip ederler.

KARIŞIK ÇİFTLER

Karışık çiftlerde en çok kullanılan servis karşılama bölgeleri şöyledir:

1. bölgede fileye yakın, yan çizgiye doğru yapılan dropu genelde bayan sporcular kullanır.

2. bölgeye, mixed zone (karışık bölge) denir. Bu bölge, yan çizgide ve öndeki bayan ve arkadaki erkek oyuncular arasında yer alır. Bu bölgeye hem bayanlar hem de erkekler servis kullanabilir.

3. bölge, bayan ve erkek oyuncuların servis kullanması için uygundur. File üzerinden ön servis çizgisine atılan kısa servisle bu bölgede karşılanan top ya taranarak file dibine bırakılır ya da düz (drive) bir şekilde rakibin üzerine doğru vurularak değerlendirilir.

4. bölge kortun çapraz köşesidir. Bu bölge servis karşılanmasında en uygun bölgedir. Karışık çiftlerde oyuncular, kendilerini zor durumda bırakmayacak en az üç tip servis bilmelidirler.

Şekil 33'te bu servisler gösterilmektedir. Servis kullanabilmek için sürekli uygulama, pratik yapılmalıdır. Servis kullanırken düz servisten ziyade flick servis tercih edilmelidir.

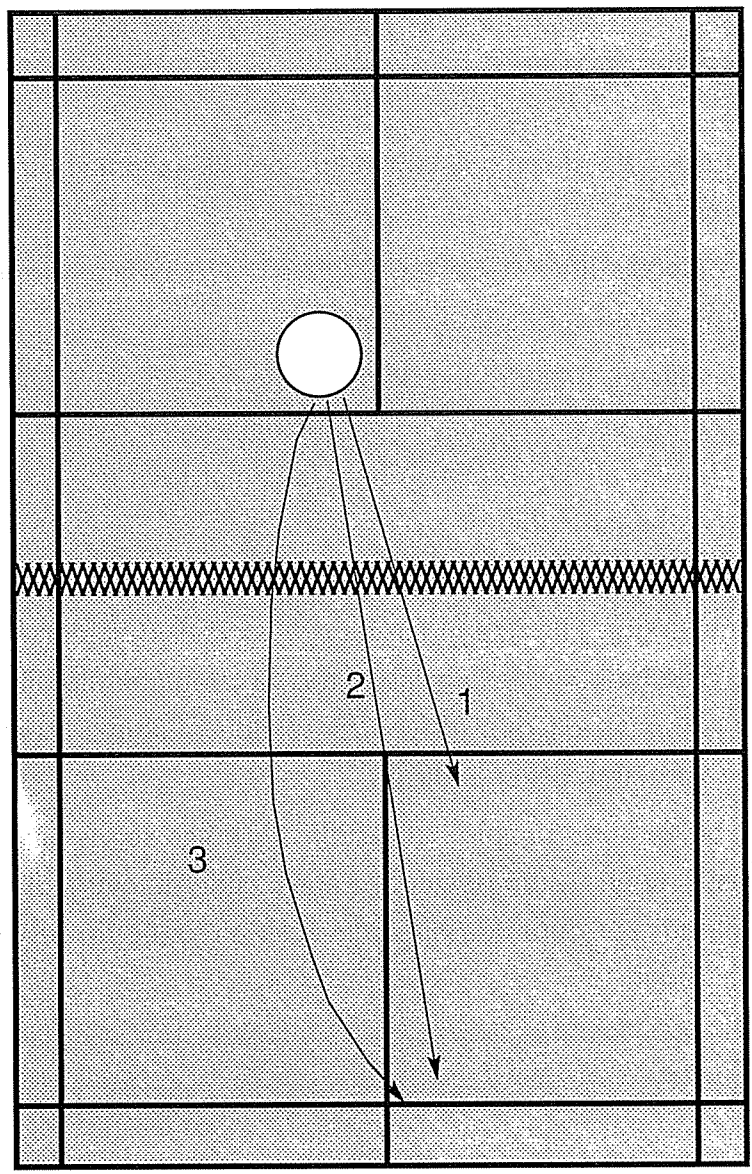

Şekil 33

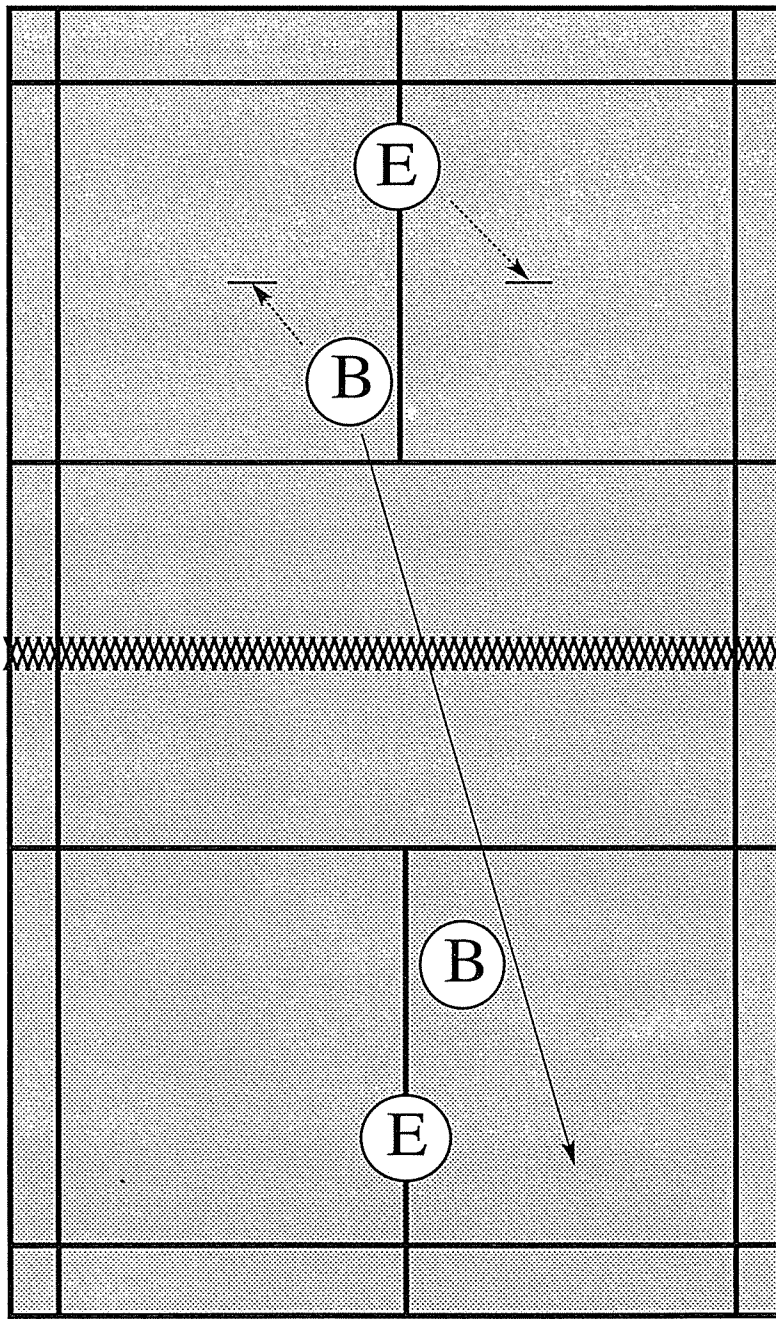

Şekil 34

Özellikle bir bayana flick (aldatma) servis kullanılırken, servisi kullanan takımın oyuncuları nasıl hareket edeceklerini önceden kararlaştırmalıdırlar.

Şekil 34'te bir bayan oyuncunun, diğer rakip bayan oyuncuya flick servis kullandıktan sonra partneriyle yer değiştirme pozisyonu gösterilmiştir.

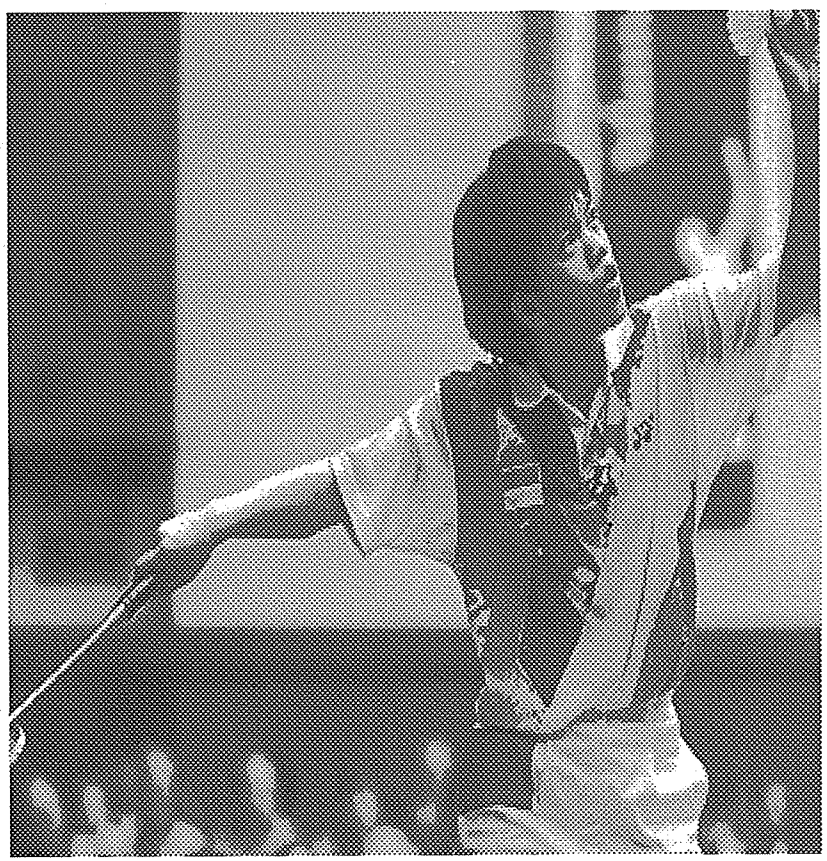

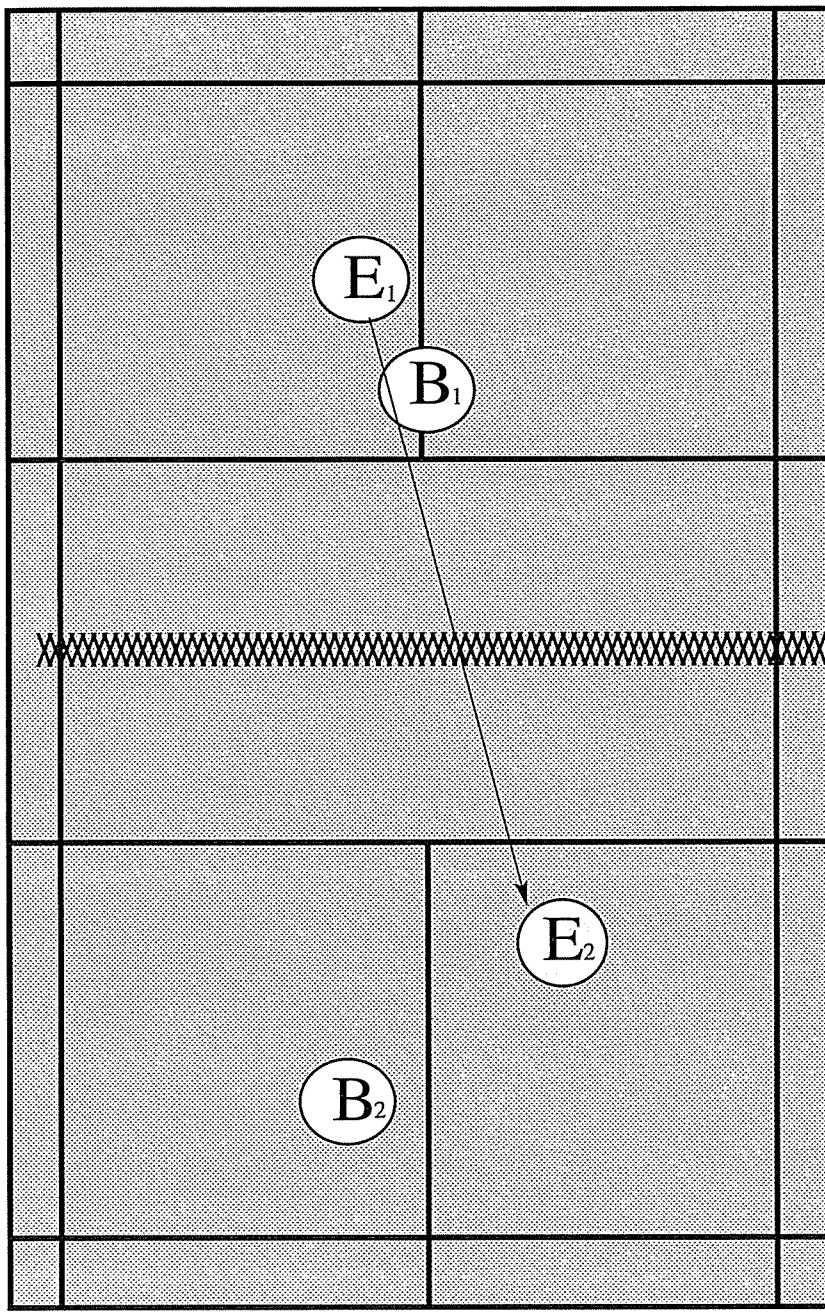

Şekil 35

Şekil 35'te erkek oyuncunun, rakibi erkek oyuncuya servis atışı gösterilmektedir. Karşılayan oyuncunun, servisi kazanmak için hücum yapma şansı doğar. Bu yüzden dikkatli olunmalı ve topa konsantre olmalıdır. Gerekli olursa üçüncü vuruşu karşılamak için bayan, erkeğin biraz gerisinde beklemelidir. Servisi karşılayan oyuncu, file dibine doğru hücum yaparsa, rakip bu vuruşu karşılayabilir. Böylece, topu muhtemelen rakip sahasının gerisine doğru kaldırır. Bu pozisyonda bayan, geriye doğru açılarak vuruşu karşılar ve fileye dönerek erkek oyuncu ile yer değiştirir.

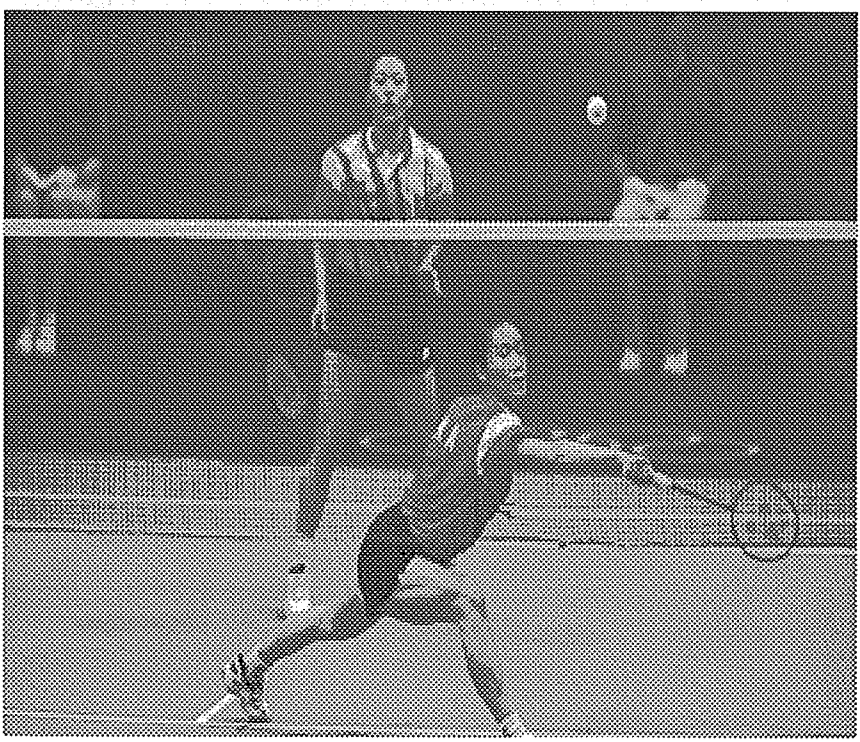

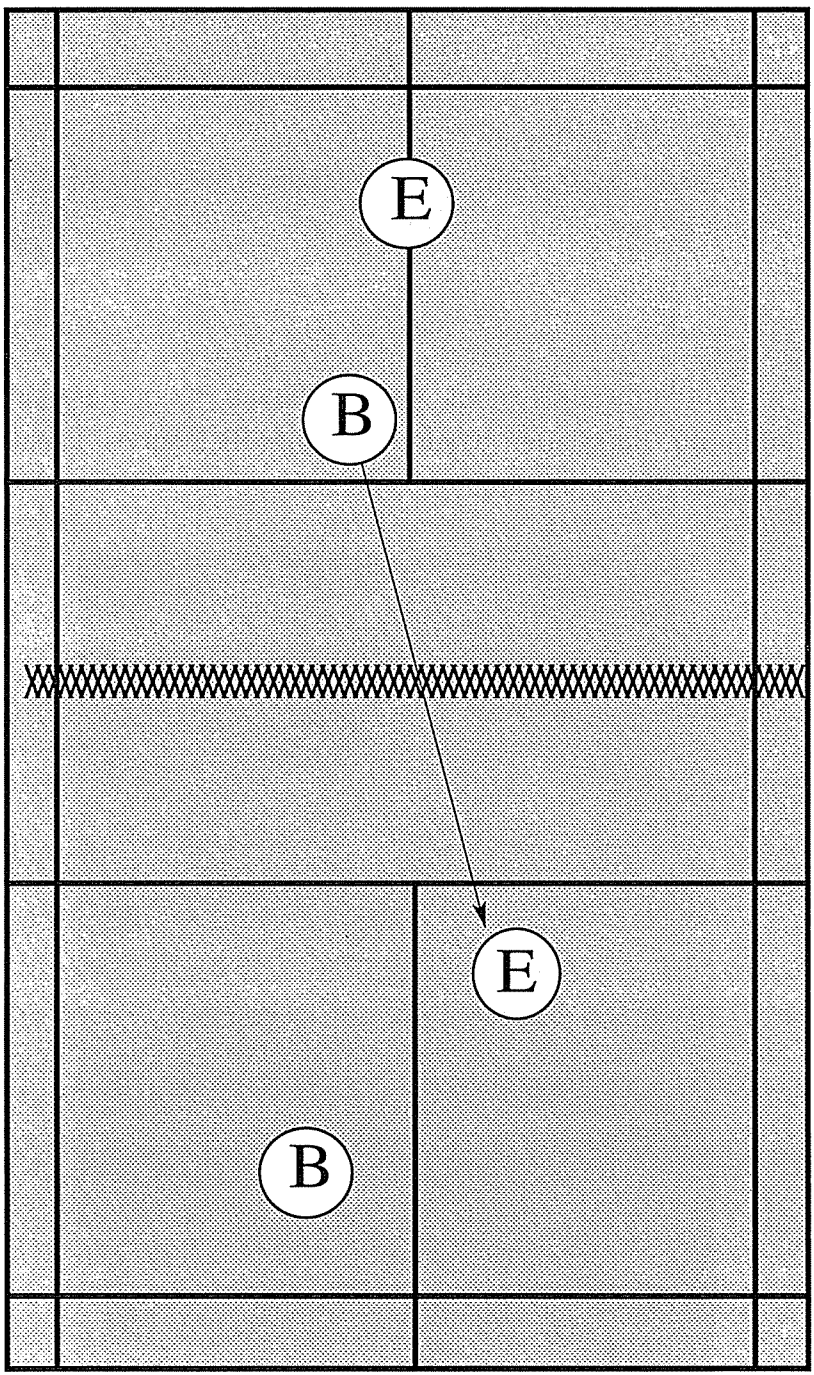

Şekil 36

Şekil 36'da bayan oyuncunun, rakibi erkek oyuncuya servis atışı gösterilmektedir. Servisi karşılayan oyuncu, bayan oyuncu üzerine hücum yapabilir. Ancak bu hücumu yaparken, erkek oyuncunun topa müdahale ederek savunma yapabileceği göz önünde tutulmalıdır.

Oyunlarda flick servis, genelde bayan oyunculara karşı kullanılır. Bu yüzden bayan oyuncular flick servisi karşılamayı iyi öğrenmelidirler.

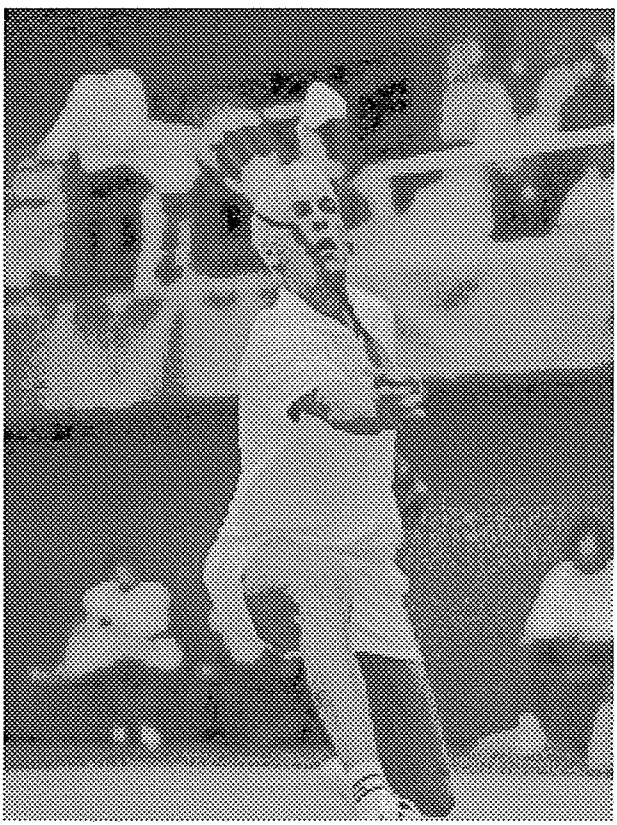

Şekil 37'de erkek oyuncunun, rakibi bayan oyuncunun arkasına servis atışı gösterilmektedir. Geriye çekilerek servisi karşılayan bayan oyuncunun iki seçeneği vardır; ya düz smaç vurarak fileye yanaşır ya da düz file dibine drop bırakarak file dibine yanaşır. Genelde bu pozisyonda, file drop tercih edilir. Çünkü bu şekilde erkek rakip oyuncu daha yavaş hareket etmeye zorlanır ve takım zaman kazanır.

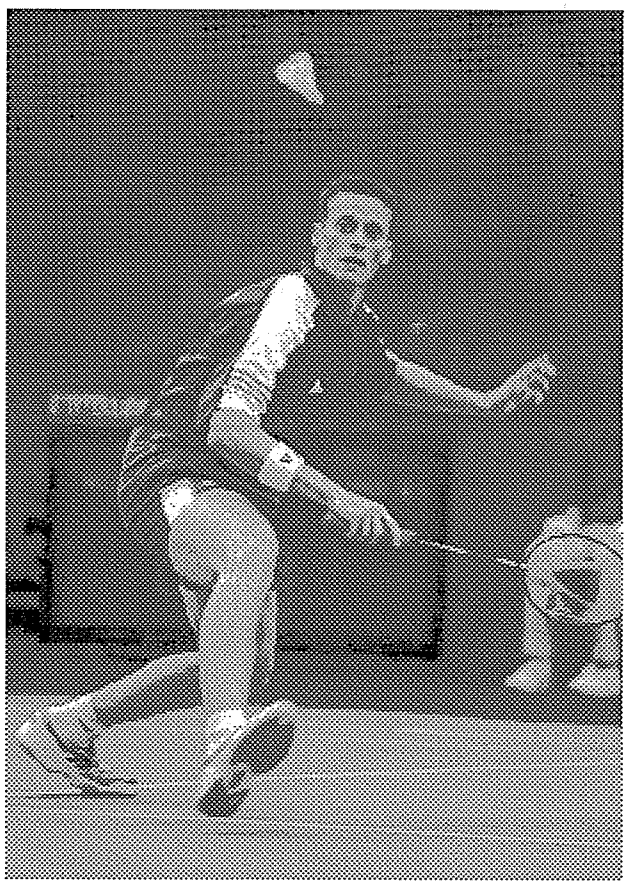

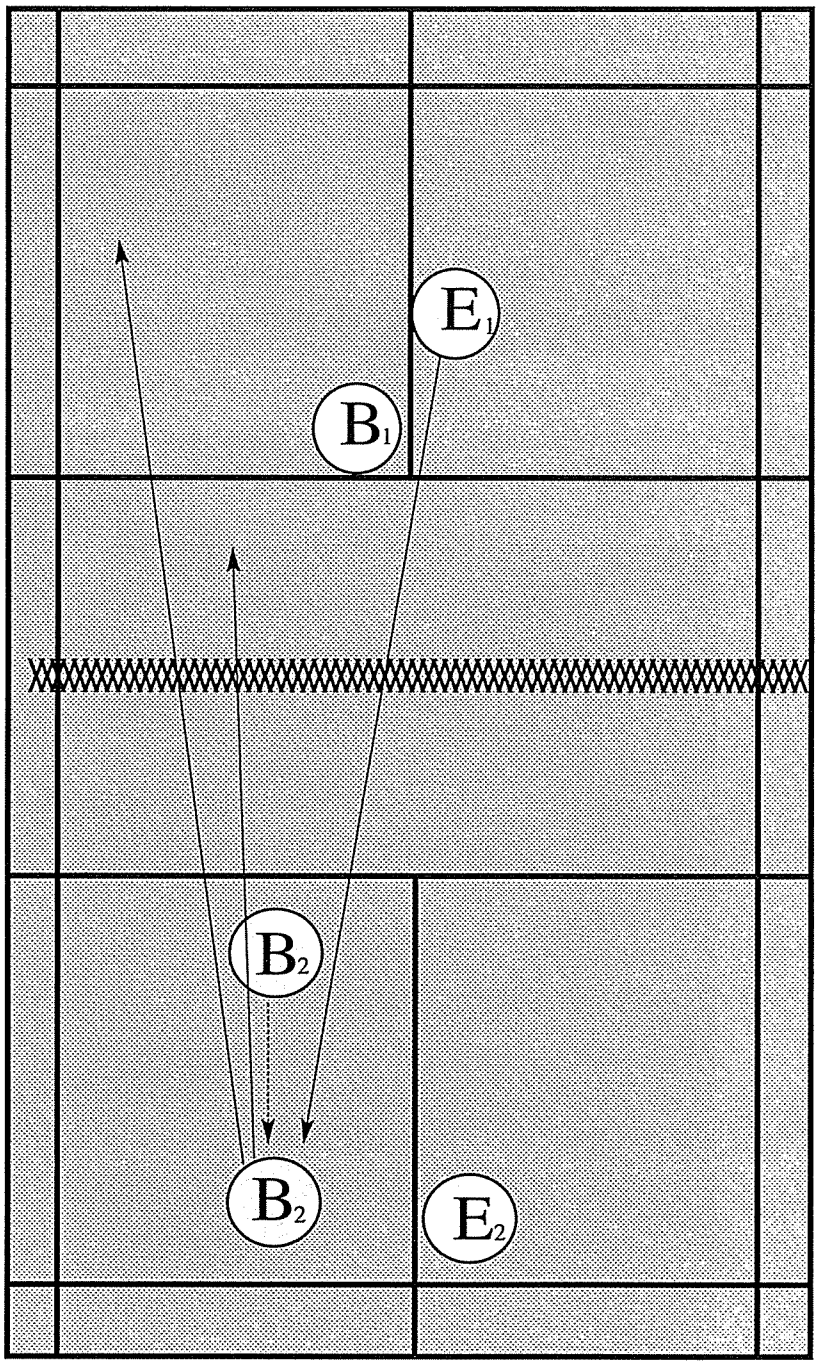

Şekil 37

1. Çapraz korta clear,
2. Düz drop,
3. Düz smaç.

Servisi karşılayan bayanın iyi smaç vurma yeteneği varsa, rakibi, bayan oyuncunun alanı olan çapraz korta smaç vurmalıdır. Genelde servis atıldıktan ve karşılandıktan sonra üçüncü vuruşta hücum şansı doğar. Ancak bu arada iki taraf da hücüma geçmeyerek, topu kaldırmadan karşılıklı düz olarak oynayabilirler. Bu şekildeki oyuna, "Bekleme Oyunu" denir.

Bugünlerde karışık çiftler, değişik savunma türleri ile oynanmaktadır. Fakat takımdaki bayan oyuncuyu çapraza çekme taktiği her zaman geçerlidir. Bayan oyuncular savunmadayken, raket havada ve ön çizgi etrafında pozisyon alırlar. Bu şekilde ön ve orta korta gelen her vuruşu, örneğin alçak clearı kontrol etmeleri gerekir:

İyi bir karışık çift takımı, sadece güçlü bir erkek oyuncudan ve en az alanı kontrol eden bayandan oluşmamalıdır. Güçlü bir karışık çift takımda, hem bayan hem erkek oyuncular kuvvetlerini ve taktiklerini bir araya getirmelidirler. Bu şekilde güçlü bir oyuncu yerine güçlü bir takım oluşturulur. Karışık çiftleri iyi oynamak için iyi bir ekip çalışması gerekir, çünkü badmintondaki en zor oyun şeklidir.

Şekil 38'de üçüncü bir seçenek gösterilmektedir. Burada erkek, bayana flick servis kullanmaktadır. Bayan flick servise, çapraz korta clear vurarak karşılık verir. Bu vuruşu, arkada olan erkek karşılamak zorundadır. Erkeğin arkaya gitmesi ise takıma zaman kazandırarak en uygun pozisyonu almalarını sağlar. Görüldüğü gibi karışık çiftlerde bayan oyuncuya atılan flick servisin karşılığı üç şekilde olabilir:

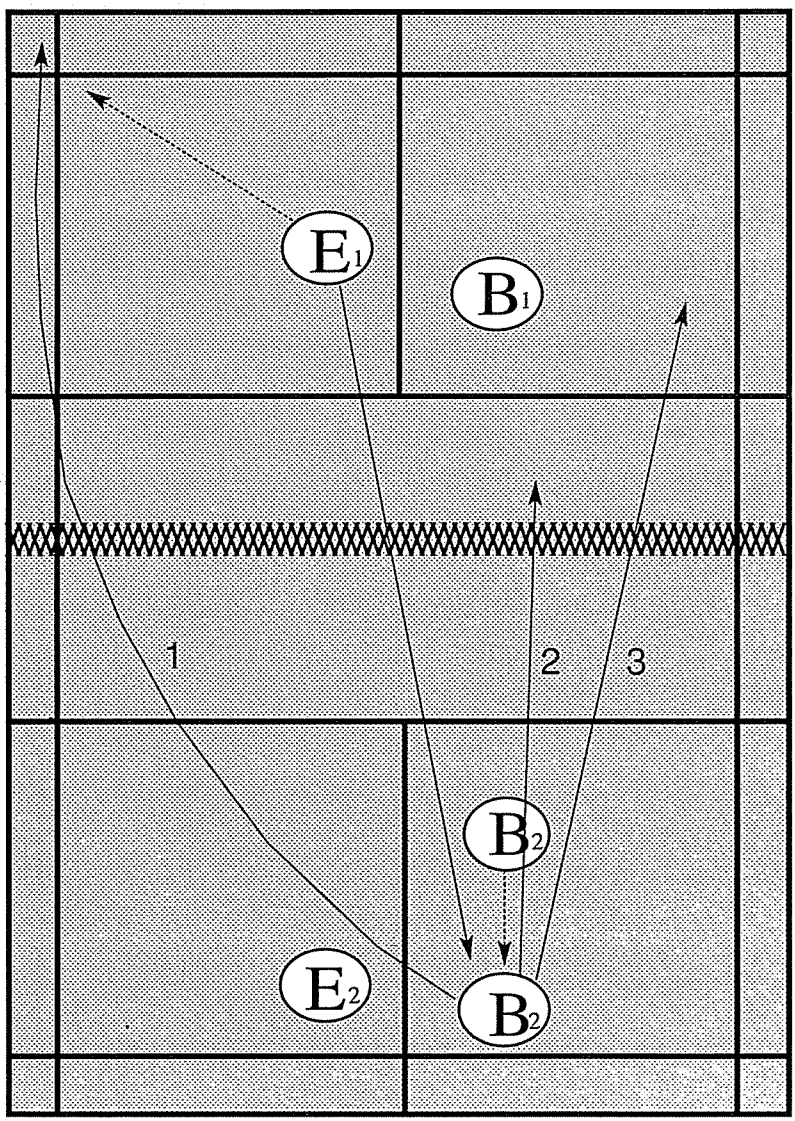

Şekil 38

Şekil 39'da bayan ve erkek oyuncuların bekleme oyunundaki hareketleri gösterilmektedir. Bu şekilde bayanlar, karşılıklı yarı sahayı ve çapraz kortun bir bölümünü korumaktadırlar (a bölgeleri). Bayan sporcuya çapraz vuruş yanında (b bölgesinden), düz vuruş da gelebilir (a bölgesinden). Bu yüzden bayan sporcu, bu düz vuruşu karşılarken çapraz bölgeyi koruyamayabilir. Bu durumda bayan, a bölgesinin daha soluna geçerse, a bölgesine yani çapraz korta gelen topları forehand vuruş ile rahatlıkla karşılayabilir.

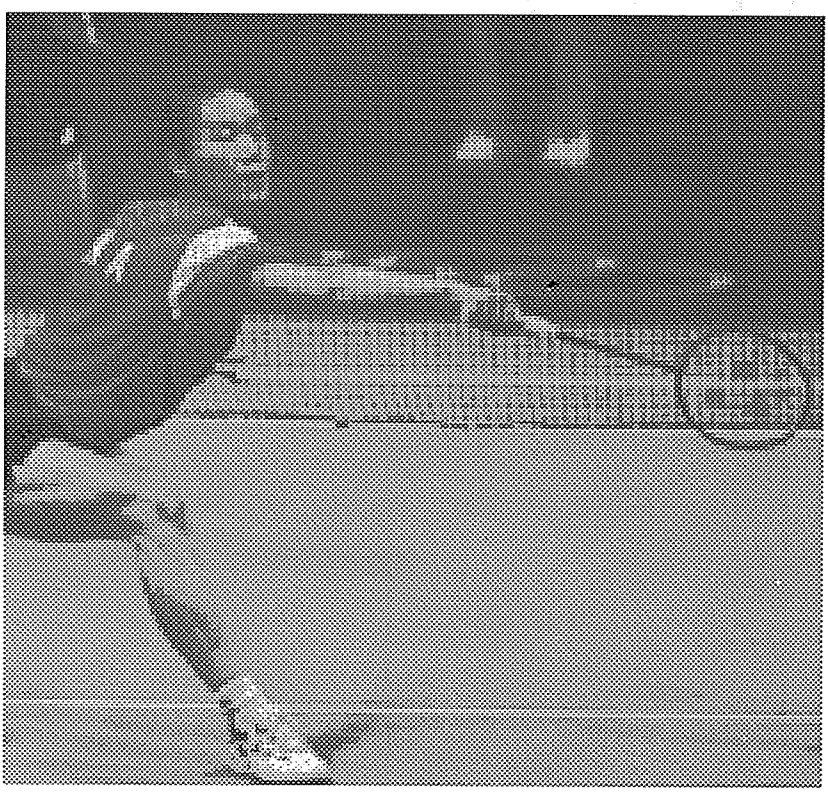

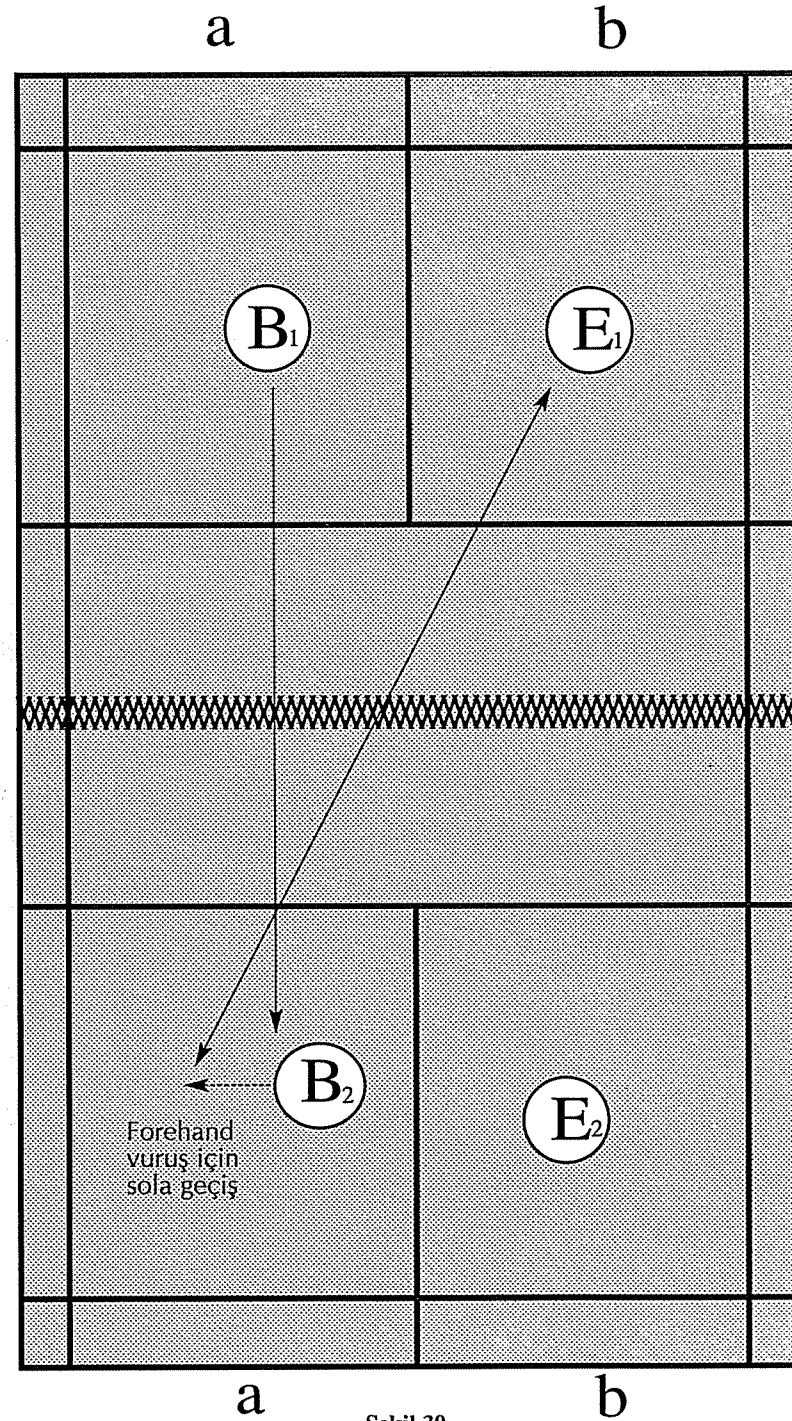

Şekil 39

Şekil 40'ta bayan ve erkek oyuncuların sorumlu olduğu bölgeler gösterilmektedir. Bayan oyuncu hücum yaparken, genelde hücum yapılacak yerin çaprazında olmalıdır. Bu şekilde düz ve çapraz gelen dropları kurtarabilir. Arkaya düz hücum yapılırken rakibin arkaya yaptığı düz hücumları, erkek oyuncu arkada kalarak karşılar. Bayan oyuncu ise önde a ve b bölgelerini (b_1) noktasında korumaya devam eder. Eğer bayan oyuncu savunma yapmak zorunda kalırsa, topu çapraz korta kaldırması en uygun olanıdır. Bayan oyuncunun iyi bir savunma tekniği varsa, daha arkaya (b_2) noktasına gidebilir ve bütün çapraz kort smaçlarını kontrol edebilir.

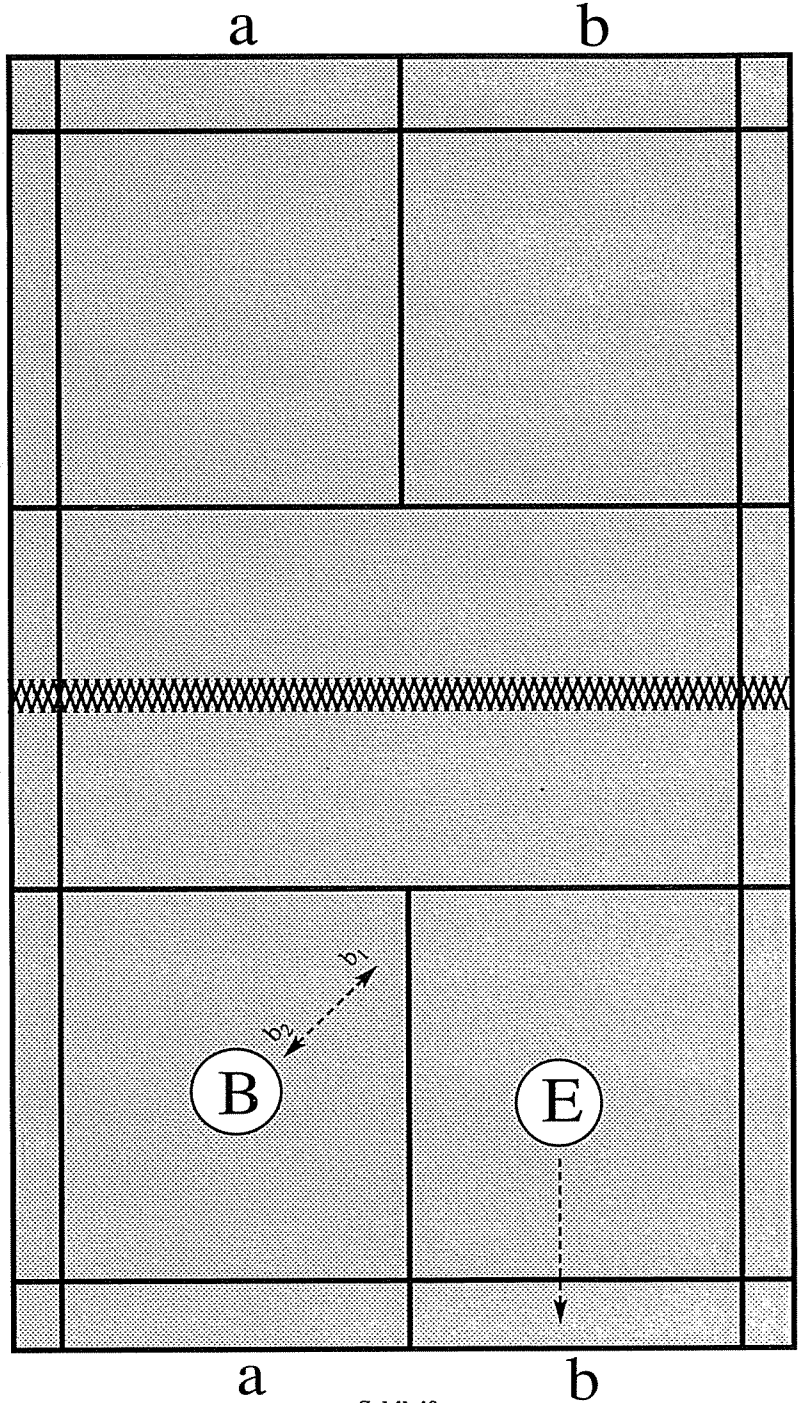

Şekil 40

6. OYUN KURALLARI

1. Saha

Saha dikdörtgen olmalı ve Şekil 2'deki (sayfa 15) gibi çizilmelidir. Şekilde gösterilen ölçülere göre 40 mm kalınlığındaki çizgilerle belirlenmelidir.

Çizgiler kolayca görülmeli ve beyaz veya sarı renkli olmalıdır.

Denendiğinde doğru hızda giden bir tüy topun düştüğü bölgeyi göstermek için, arka sınır çizgisinden 530 mm ve 990 mm uzaklığındaki sağ servis sahasının tekleri için her yan çizginin içine fazladan 40 mm'ye 40 mm'lik dört işaret konulabilir.

Bütün çizgiler oyun alanına dâhildir.

Alan, sahanın çiftler için işaretlenmesine elvermiyorsa, Şekil 2'de gösterilen tekler için işaretlenmiş alan kullanılabilir. Arka sınır çizgileri aynı zamanda uzun servis çizgisi olacak ve direkler ya da onları temsil eden materyallerin şeritleri yan çizgilere yerleştirilecektir.

2. Direkler

Direkler saha yüzeyinden 1.55 m yüksekliğinde olmalıdır. Dikey durması için zemine yeterince sağlam tutturulmalı ve Şekil 2'de gösterildiği gibi çiftler sahasının yan çizgilerine dikilmelidir.

Direkleri yan çizgilere koymanın uygun olmadığı durumlarda, yan çizgilerinin filenin altından geçtikleri yerlerdeki pozisyonlarını göstermek için bazı metotlar kullanılabilir. Örneğin, yan çizgilerle sabitlenmiş ve filenin ipine dikey olarak yükselen 40 mm enindeki ince sopa veya şeritler kullanılabilir.

3. Ağ

Ağ, koyu renkte kaliteli bir kordondan yapılmalı ve örgülerin sıklıkları, hepsi eşit olmak suretiyle 15-20 mm arasında olmalıdır.

Ağ, 760 mm eninde olmalıdır.

Ağın üst kısmı, içinden geçen kabloyu iki kez çevreleyen 75 mm kalınlığında beyaz bir bant ile kaplanmalıdır. Kablonun, ağı gergin tutabilecek kalınlık ve dayanıklılıkta olması ve iki direğin tepelerine bağlanmış bir vaziyette durması gerekmektedir.

Ağın en üst çizgisinin saha yüzeyinden, ortada 1.524 m, çiftler yan çizgisinde ise 1.55 m yükseklikte olması gerekmektedir.

Ağ ve direk arasında hiçbir boşluk olmamalı, gerektiği takdirde ağ direğe sarılarak bağlanmalıdır.

4. Tüy Top

Tüy top doğal ve/veya sentetik malzemelerden yapılabilir. Hangi maddeden olursa olsun uçuş özellikleri, gerçek tüy topun uçuş özelliklerine yakın olmalıdır. Tüy topun merkezine iliştirilmiş 16 tane tüy olmalıdır.

Tüy topu oluşturan tüyler 64 mm'den 70 mm'ye kadar değişen uzunluklarda olabilir. Ancak dikkat edilmesi gereken konu, merkezden tepeye ölçüldüğünde, her tüy topun eşit boyutlarda olması gerektiğidir.

Tüylerin uçları, 58 ve 68 mm aralığında çapı olan bir daire oluşturmalıdır. Tüyler sıkıca ip veya benzer bir madde ile birbirlerine bağlanmalıdır.

Tüy topun ağırlığı 4.74-5.50 gram arasında olmalıdır.

Tüy topun ucunun çapı 25-28 mm aralığında ve uç kısmı yuvarlaklaştırılmış olmalıdır.

4.1. Tüysüz Tüy Top

Tüysüz toplarda gerçek tüyler yerine sentetik maddelerden yapılmış tüyler kullanılmaktadır.

Tüysüz topların özellikleri de tüy topla aynı olmalıdır. Ancak sentetik maddeler yer çekiminden tüye göre farklı etkilendiklerinden, % 10'luk bir sapma normal kabul edilir.

4.2. Tüy Topun Denenmesi

Tüy topun denenmesi için, onun arka sınır çizgisine değmesini sağlayacak kuvvetli bir alt vuruş yapılmalıdır.

Tüy topa, yan çizgilere parelel doğrultuda ve yukarıya doğru bir açıyla vurulmalıdır.

Kurallara uygun hızdaki bir tüy top, öteki arka çizgiden içeriye doğru 530 mm - 990 mm arasında bir uzaklığa düşmelidir.

4.3. Değişiklikler

Tüy topun genel dizaynındaki uçuş ve hız değişiklikleri, aşağıdaki maddeler geçerli olduğunda ve üye federasyonlar tarafından onaylandıktan sonra yapılmalıdır:

1. Hava şartlarından, rakımdan veya iklimden dolayı standart tüy topun oynamaya izin vermediği yerlerde,
2. Oyun yararına özel durumların mevcut olduğu hâllerde değişiklik yapılır.

5. Raket

Raketin vuran yüzleri düz olmalıdır. Kasnağına karşılıklı tutturulmuş, değişmeli olarak bir alttan bir üstten geçirilmiş telleri olmalıdır. Tellerin motifi ve geçiş sıklığı tüm yüzeye standart bir şekilde dağılmalı, özellikle orta bölümü diğer

kısımlara nazaran daha az yoğunlukta olmamalıdır.

Raketin uzunluğu sapı ile beraber 680 mm'yi, genişliği ise 230 mm'yi geçmemelidir.

Raketin başının uzunluğu 290 mm'yi geçmemelidir.

Raketin tellenmiş yüzeyinin uzunluğu 280 mm'yi, genişliği ise 220 mm'yi geçmemelidir.

Rakette aşınma, yırtılma ya da titreşimi önlemek, ağırlık dağılımını belirlemek veya raketin sapını bir iple oyuncunun eline sıkıştırmak gibi amaçlar için makul bir ölçü ve konumdaki tek ve özel kullanılan araçlar haricinde, iliştirilmiş başka nesne kullanılmamalıdır.

Oyuncuların raketin şeklini değiştirmesine imkân sağlayan herhangi bir alet kullanmaması gerekmektedir.

5.1. Kabul Edilmiş Malzemeler

Uluslar Arası Badminton Federasyonu, herhangi bir şüpheli durumda badminton oyununda kullanılan raket, tüy top ve diğer araç gereçlerin şartnamelere uygun olup olmadığına veya oyun içinde oynanabilir olup olmadığına karar verir. Bu karar, ilgili federasyonun, herhangi bir oyuncunun, araç gereç imalâtçısının, kuruluş amaçları kamu yararı gözeten herhangi bir örgütün başvurusu ile değiştirilebilir.

6. Oyuncular

6.1. Oyuncular ve Oyuncuların Tanımı

Oyuncular, oyunda yer alan kişilerden ibarettir. Oyun, çiftlerde bir tarafta ikişer oyuncuyla, teklerde ise bir tarafta bir oyuncu ile oynanır.

Servis atma hakkına sahip olan tarafa, "servis kullanan taraf" ve karşı tarafa ise "karşılayan taraf" denir.

Oyuna başlamadan önce hakem kur'a atışı yapar ve ka-

zanan taraf şu iki haktan birini seçer:

1. İlk servis atma veya karşılama hakkı,

2. Saha seçme hakkı (sahanın bir köşesinden ya da öbür köşesinden oyuna başlama).

Atışı kaybeden taraf ise kalan hakkı kullanır.

Karşılaşmalar, turnuva teknik komitesince başka türlü ayarlanmadığı takdirde iki set üzerinden oynanır.

6.2. Oyunun Puanlanmasının Düzenlenmesi

Sadece servis atan taraf puan alabilir.

Turnuva teknik komitesi başka türlü karar almadığı zamanlarda tek bayanlarda 11, diğer tüm kategorilerde 15 puan alan taraf seti kazanır.

Eğer skor tek bayanlarda 10-10, diğer tüm kategorilerde 14-14. sayıya eşitlenirse, o puana ilk ulaşmış taraf, oyunu uzatma veya uzatmama hakkına sahiptir. Eğer oyun uzatmaya gitmiş ise tüm kategorilerde 3 sayı uzatılır. Bu puana ilk ulaşan taraf seti kazanmış olur.

Kazanan taraf (oyun devam ediyor ise), bir sonraki sette ilk servisi kullanma hakkına sahiptir.

6.3. Oyuncuların Kort Değişimi

Oyuncuların, ikinci oyun başlamadan önce ve üçüncü oyunda tek bayanlarda 6 sayı, diğer tüm kategorilerde 8, sayı alındığı zaman veya tek oyunluk 21 sayılık bir maçtaki 11. sayıda taraf değiştirmeleri gerekir.

Oyuncular taraf değiştirmediklerinde, hata fark edilir edilmez hemen taraf değiştireceklerdir ve o ana kadar tutulan skor geçerli sayılacaktır.

7. Servis

Hatasız Servis İçin Yapılması Gerekenler

1. Her iki taraf da servis atışı sırasında gereksiz zaman kaybından kaçınmalıdır.

2. Servisi atan ve karşılayan taraflar, birbirlerine çapraz şekilde ve sahanın çizgilerine basmadan duracaklardır. Servisi atan ve servisi karşılayanın her iki ayağının bir kısmı servis atılana dek sabit bir şekilde yere basmalıdır.

3. Servis atılırken tüy top bel hizasının altında olmalı, raket ilk olarak tüy topun ucuna vurmalıdır.

4. Tüy topa vuruş esnasında servis atanın raketinin baş kısmının tümü, servis başlangıcından itibaren öne doğru hareket etmelidir.

5. Servis atan oyuncunun raketinden tüy topun uçuşu karşılanmadığı takdirde, karşılayacak olanın servis sahasının içine düşmesi için, filenin üzerinden yukarı doğru olmalıdır.

6. Oyuncular yerlerini aldıktan sonra, servis atanın raketinin ilk ileriye doğru hareketi servisin başlangıcı sayılır.

7. Servis atan, karşılayan hazır olmadan servisini atmamalıdır, ama eğer karşılayan karşılamaya kalkarsa atış geçerli sayılır. Oyuncular birbirlerinin görüşünü engellemeden istedikleri yerde durabilirler.

7.1. Teklerde Servis

1. Servis atan oyuncu o oyunda sayı yapmadıysa veya çift sayı yaptıysa, oyuncular sağ taraflarından servis atacak veya karşılayacaklardır.

2. Eğer servis atan oyuncu o oyunda tek sayı yaptıysa,

oyuncular sol taraflarından servis atacak veya karşılayacaklardır.

3. Tüy top faul yapılana kadar veya oyun dışına çıkana kadar sıra ile servis atan ve karşılayan tarafından vurulur.

4. Eğer karşılayan hata yaparsa veya tüy top onun sahasına düşerse, servis atan bir puan alır ve tekrar servis atar.

5. Eğer servis atan hata yaparsa veya tüy top onun sahasına düşerse, oyuncu servis atma hakkını kaybeder, karşılayan servis atan olur, ancak kimse puan alamaz.

7.2. Çiftlerde Servis

1. Her oyunun başlangıcında ve servis el değiştirdiği zaman servis, sahanın sağ tarafından atılmalıdır.

2. Sadece karşılayan servisi karşılamalıdır, eğer servisi eşi karşılarsa veya servis eşine çarparsa servis atanlar bir puan alır.

3. Servis karşılandıktan sonra tüy topa, servis atan takımdan herhangi bir oyuncu vurabilir. Sonra karşılayan takımdan herhangi bir oyuncu vurabilir ve oyun, tüy topun oyun dışına çıkışına kadar devam eder.

4. Servis karşılandıktan sonra oyuncular tüy topa kendi sahalarının herhangi bir yerinden vurabilirler.

5. Eğer karşılayan takım hata yaparsa veya tüy top karşılayan takımın sahasına düşerse, servis atan takım bir puan alır ve oyuncu tekrar servis atar.

6. Eğer servis atan takım hata yaparsa veya tüy top kendi tarafına düşerse, servis hakkını kaybeder ve kimse puan alamaz.

7. Oyunun başında servisi karşılayan oyuncu, kendi tarafı o oyunda hiç puan almadıysa veya çift sayılı bir puan aldıysa, sahanın sağ tarafından servis atmalı ve karşılamalı-

dır. Bunun tam tersi ise sol taraftır. Örneğin, oyuna başlarken X1 servis atan, Y1 karşılayan ise, kendi takımlarının sayısı çift olduğu zaman hep sağda olmalıdırlar.

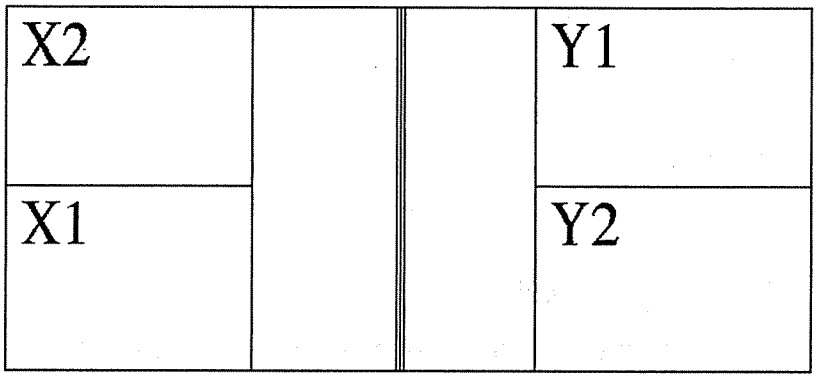

Örneğin skor A=5, B=4 ise, sahadaki genel durum aşağıdaki gibi olmaktadır. Çünkü X1 sayıları tek sayı olduğu için solda, Y1 ise sayıları çift sayı olduğu için sağ bölgede olmalıdır.

8. Hiçbir oyuncu sırası gelmeden servis atmamalı ve karşılamamalıdır.

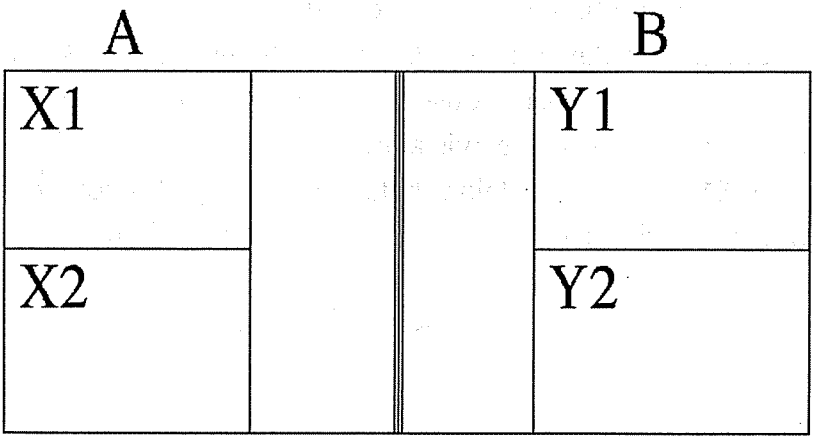

9. Kazanan taraftan herhangi bir oyuncu, bir sonraki sette ilk servisi atabilir veya karşılayabilir.

10. Çiftler oyununda ilk servis hakkını kazanan tarafın ilk servis atan oyuncusu, hata yapana kadar servis hakkını kullanır. Hata yaptığında servis hakkı karşı tarafa geçer.

8. Servis Sahası Hatalarının Olduğu Durumlar ve Müsabaka Hakeminin Bu Hatalar Karşısındaki Tutumu

Aşağıdaki durumlar servis sahası hatalarıdır:

1. Bir oyuncunun sırası gelmeden servis atması,

2. Bir oyuncunun yanlış taraftan servis atması,

3. Bir oyuncunun yanlış servis sahasında durması ve ona servis atılması ve servisin karşılanması.

Servis sahası hatası yapıldığı zaman:

1. Eğer hata bir sonraki servis atılmadan görülürse **duruş (let)** olur, ancak tek taraf hatalı ise ve atış sırasını kaybetmiş ise hata bu durumda düzeltilmez.

2. Eğer hata servis atıldıktan sonra fark edilirse hata düzeltilmez.

3. Eğer saha servis hatasından kaynaklanan duruş (let) varsa hata düzeltilip atış sırası tekrarlanır.

Eğer oyun sırasında tüy top:

1. Raket ile yakalanıp tutulur ve vuruşun gerçekleşmesi sırasında fırlatılırsa,

2. İki kere üst üste aynı oyuncu tarafından vurulursa,

3. Oyuncudan sonra eşi tarafından başarıyla vurulursa,

4. Oyuncunun raketine değip o oyuncunun arkasındaki bölgeye giderse,

5. Eğer oyuncu; oyunun devamlılığını engelleyen kural dışı davranışlar sergiliyor ve bu hataları tekrarlıyorsa oyun durur.

Let (Duruşlar)

Duruşlar, hakem tarafından, hakem yoksa oyuncu tarafından oyunun durdurulmasıdır.

1. Duruşlar herhangi beklenmedik bir kazadan veya beklenmedik bir olaydan sonra verilir.

2. Servis atışı hariç eğer tüy top ağın tepesine takılırsa veya ağı geçtikten sonra ağa takılırsa "duruş" olur.

3. Serviste servis atan ve karşılayan aynı anda hata yaparsa "duruş" olur.

4. Servis atan, karşılayan hazır olmadan servisini atarsa "duruş" olur.

5. Oyun sırasında tüy topun ucu geri kalan kısmından bütünüyle ayrılırsa "duruş" olur.

6. Eğer yan hakem göremediyse ve orta/başhakem karar vermiyorsa "duruş" olur.

7. Duruş (let) olunca, son servisten sonraki oyun sayılmaz ve tekrar servis atılır (servis sahaları hataları geçerli olmadığı durumlarda).

Tüy Topun Oyun Dışı Olduğu Durumlar

1. Ağa çarpıp, orada kaldığı zamanlarda,

2. Ağ veya direğe çarpıp, vuranın tarafına düşerse,

3. Kortun yüzüne değerse,

4. "Hata" ve "duruş" varsa tüy top oyunda sayılmaz.

Oyunun Devamlılığı, Kural Dışı Davranışlar, Cezalar

1. Oyun, ilk servisten maç sonuna kadar aralıksız devam etmelidir.

2. Aşağıdaki durumlarda, maçların 2. ve 3. oyunları arasında 5 dakikayı geçmeyen aralar verilir.

a. Uluslar arası müsabakalarda,

b. Uluslar Arası Badminton Federasyonunun uygun gördüğü müsabakalarda,

c. Diğer tüm müsabakalarda (kuruluş, federasyon araya izin vermediğine dair önceden bir karar almamışsa).

3. Oyuncuların elinde olmayan bir durum gerektirirse orta hakem oyunu gerekli gördüğü sürece durdurabilir. Oyun başlayınca aynı skordan devam eder.

4. Oyun, bir oyuncunun gücünü toplaması ve taktik alması için kesinlikle durdurulmamalıdır.

5. Hiçbir oyuncu maç sırasında taktik almamalıdır.

6. Maçın bitimi hariç, hiçbir oyuncu başhakemden izin almadan sahayı terk etmemelidir.

7. Oyundaki tüm duraklamalar başhakem tarafından belirlenmelidir.

Bir oyuncu aşağıdakileri yapmamalıdır

1. Bilerek oyunu durduracak bir hareket,

2. Tüy topun hızını bilerek kesmek,

3. Terbiyesizce davranmak,

4. Badminton kurallarında olmayan kural dışı davranışlarda bulunmak.

Başhakem, müsabaka esnasında oyuncunun gücünü toplamak için maçı kastî olarak durdurduğunu veya oyun esnasında antrenöründen taktik aldığını gördüğünde şunlardan birini yapmalıdır:

1. Oyuncuya ihtar verir.

2. Oyuncu daha önce ihtar almışsa faul verir.

3. Kural dışı davranışların devam etmesi hâlinde oyuncuya faul vermeli ve diskalifiye etme yetkisi olan turnuva başhakemini sahaya çağırıp olayı rapor etmelidir.

4. Eğer turnuva başhakemi yoksa, resmî yetkili, oyuncuyu diskalifiye etme hakkına sahiptir.

Hakemler ve Yardımcıları

1. Turnuva başhakemi, turnuvanın ve müsabakaların tam yetkilisidir.

2. Başhakem; karşılaşmayı, sahayı ve sahanın çevresini yönetir. Başhakem tunuva başhakemine, eğer turnuva başhakemi yoksa resmî yetkiliye rapor verir.

3. Servis hakemi oyuncu tarafından yapılan servis hatalarını belirler.

4. Çizgi hakemi tüy topun içeri veya dışarı düştüğünü belirler.

Başhakem Şunları Yapmalıdır

1. Badminton kurallarını onaylar ve yürütür. Oyuncular söylemeden önce hataları ve duruşları belirler.

2. Bir sonraki servis atılmadan önce yapılan itirazları karara bağlar.

3. Oyuncuların ve seyircilerin müsabakanın gelişiminden haberdar olmasını sağlar.

4. Turnuva başhakemine danışarak servis hakemini ve çizgi hakemlerini seçer veya oyundan atar.

5. Olay yerlerindeki servis ve çizgi hakemlerinin açık kararlarını kabul eder.

6. Saha görevlisinin bulunmadığı müsabakalarda, onun sorumluluklarının başkası tarafından yapılmasını sağlar.

7. Oyunu durdurmak için karar verir.

8. Başhakeme tüm itirazları ve kurallar hakkındaki soruları sunar (İtirazlar bir sonraki servis atılmadan veya oyunun sonunda itirazları yapan taraf sahayı terk etmeden önce yapılmalıdır.).

9. Müsabaka sonucunu turnuva başhakemine rapor eder.

GENEL OYUN SİSTEM TABLOSU

Kategoriler	Set Sayısı	Uzatmalar	Kazanma	1., 2. sette dinlenme	3. sette dinlenme
Tek Erkekler	15 sayı	14-14 (3 sayı)	2 set alan	2 dakika	5 dakika
Tek Bayanlar	11 sayı	11-11 (3 sayı)	2 set alan	2 dakika	5 dakika
Çift Erkekler	15 sayı	14-14 (3 sayı)	2 set alan	2 dakika	5 dakika
Çift Bayanlar	15 sayı	14-14 (3 sayı)	2 set alan	2 dakika	5 dakika
Karışık Çiftler	15 sayı	14-14 (3 sayı)	2 set alan	2 dakika	5 dakika

1. SAHA GÖREVLİLERİNE ÖNERİLER

Saha görevlilerine öneriler, tüm ülkelerde kendi kurallarına uygun olarak oyunun kontrolünü standart şekle getirmek için IBF tarafından yayımlanır.

Bu önerilerin amacı, hakemlerin maçları kurallara göre yönetmelerini , iyi ve doğru kararlar vermelerini sağlamak, ayrıca servis ve çizgi hakemlerine işlerini nasıl yapacaklarını göstermektir.

Tüm saha görevlilerinin, oyunun oyuncular için olduğunu akıllarından çıkarmamaları gereklidir.

1.1. Başhakemlere Öneriler

Başhakem Maçtan Önce Şunları Yapmalıdır

1. Başhakemden skor kâğıdı almak,

2. Kullanılacak tüm skor aletlerinin çalışır durumda olduklarından emin olmak,

3. Direklerin veya direklerin yerini alan bantların çizgide olmasını kontrol etmek,

4. Ağın yüksekliğini ve ağ ile direkler arasında hiçbir boşluk olmadığını kontrol etmek,

5. Tüy topun bir engele çarpması durumunu engellemek için saha dışında olması gereken ekipmanların ve kişilerin uzaklıklarının yeterli olup olmadığını araştırmak,

6. Çizgi ve servis hakemlerinin görevlerini bildiklerinden emin olmak ve onların doğru yerde oturduklarını kontrol etmek,

7. Yeterli sayıda denenmiş tüy topun maçtan önce hazır bulunmasını sağlamak.

Başhakem Maçı Başlatırken Şunları Yapmalıdır

1. Servis atışının veya saha seçimi için yapılan kur'a atışının doğru yapılmasını, kazanan ve kaybeden tarafların seçimlerini doğru bir şekilde yapmalarını sağlamak,

2. Çiftler maçı oynanıyorsa, oyunun başında sağ servis sahasında bulunanların isimlerini not etmek. Bu, oyuncuların doğru servis sahasında olup olmadığının kontrolünü kolaylaştırır. Eğer oyun içerisinde birisi servis hatası yaparsa ve sonradan fark edilirse notu yeni düzene göre düzeltmelidir.

3. Maçtan önce, "Sayın bayanlar ve baylar. Bu maç X ve Y arasında oynanacak tek erkekler (veya çift erkekler vb.) yarı finalidir. Sağımda X, solumda Y (Bunu söylerken el işareti ile oyuncular gösterilmelidir.) bulunmaktadır." diye duyuru yapar.

Bir takım müsabakasında maç, ülke ya da takım isimleriyle anons edilir: "Bu maç, A ve B arasındaki Thomas Kupası'nın ilk tekler maçıdır. Sağımda A takımını temsil eden X, solumda B takımını temsil eden Y (Bunu söylerken el işareti ile oyuncular gösterilmelidir.) bulunmaktadır. Servisi A atıyor; 0-0, oynayın." Bu anonstan sonra sadece takım isimleri kullanılmalıdır (X ve Y yerine A ve B). Çiftlerde servis atan ve karşılayan; "Sağımda A'yı temsil eden W ve X, solumda B'yi temsil eden Y ve Z bulunmaktadır. Servisi A atıyor, B karşılıyor; 0-0, oynayın." şeklinde anons edilmelidir.

Maç Sırasında Başhakem Skoru Duyurmalı ve Yazmalıdır

1. Servis atanın skoru her zaman ilk olarak söylenmelidir.

2. Teklerde, oyuncu servis hakkını kaybederse "Servis

geçti!" anonsu yapılır. Sonra da skor, yeni servis atanın puanı önceye alınarak duyurulmalıdır.

3. Çiftlerde, oyunun başında sadece skor söylenmeli ve servis atan takım devam ettikçe sadece skoru belirtmeye devam edilmelidir. İlk servis atan, servis atma hakkını kaybedince, skoru söylenir ve "Servis geçti!" anonsu yapılır. Buna, ikinci servis atan servis hakkını kaybedene kadar devam edilir. Servis atan taraf, servis hakkını kaybettiğinde "Servis geçti!" anonsu yapılır ve skor yeni servis atan tarafın puanı öne alınarak duyurulur.

4. Taraflardan biri tek bayanlarda 10'a, diğer kategorilerde 14'e gelindiğinde; her oyunda ilk fırsatta "Set sayısı!" veya "Maç sayısı!" diye duyuru yapılmalıdır. Her oyun sonrasında veya oyun düzenlendikten sonra sayı olursa, servis atanın sayısı ve karşılayanın sayısı "Maç sayısı!" anonsuyla duyurulmalıdır.

5. Uygun zamanlarda, ilgili oyuncuya veya tarafa "Yeniden düzenleme yapıyor musunuz?" sorusu yöneltilmeli, eğer yanıt olumlu ise, "Yeniden düzenleme; .../... puana yapıldı." anonsu yapılmalı, yanıt olumsuz ise "Oyun yeniden düzenlenmedi!" duyurusunda bulunulmalıdır.

6. Her oyunun sonunda, alkışlara rağmen oyun duyurusu mutlaka hemen yapılmalıdır. Eğer ara veriliyorsa, bu ara duyuru yapılınca başlar. Her oyunun ya da maçın sonunda; "Oyun/maç X (oyuncunun/oyuncuların ismi/isimleri, takım müsabakalarında takımın ismi) tarafından kazanıldı. Skor ..../....!" şeklinde duyuru yapılır.

7. İkinci seti başlatmak için: "İkinci set; 0-0, oynayın!" duyurusu yapılır.

8. Set başlamadan önce, "Setler .../...!" duyurusu yapılmalıdır. Aralar, "Beş dakikalık ara kullanılıyor." şeklinde

duyurulur. Üç dakika geçtikten sonra, "Kort X, iki dakikanız kaldı!" duyurusu yapılmalı ve tekrarlanmalıdır. Dört dakika geçtikten sonra, "Kort X, bir dakikanız kaldı!" diye duyuru yapılmalı ve tekrarlanmalıdır. Üçüncü seti başlatmak için, "Son set; 0-0, oynayın!" duyurusu yapılır.

9. Üçüncü sette ve tek oyunlu bir maçta, öndeki oyuncunun puanı 8 veya 6'ya gelince skor belirtilmeli ve "Saha değiştirin!" duyurusu yapılmalıdır. Oyuncular sahalarını değiştirdikten sonra skor tekrarlanmalı ve "Oyna/başla!" duyurusu yapılmalıdır.

10. Maçın sonunda skor kâğıdı hemen turnuva başhakemine teslim edilmelidir.

Bir maçta servis hakemi varsa başhakem karşılayanı gözetlemelidir.

Tüy top, çizgilerden birine yakın düşerse başhakem yan hakeme bakmalıdır. Eğer tüy top dışarı düşerse, mesafe ne olursa olsun karar, çizgi hakeminindir.

Başhakem Maç Sırasında Şunları Yapmalıdır

1. Mümkünse hakem, skor tutan aletlerin durumlarını kontrol etmelidir.

2. Tüy top dışarı düştüğü takdirde çizgi hakemi yoksa veya göremediyse, "Dışarda/hariç/aut!" duyurusunu skoru belirtmeden önce yapmalıdır.

3. Başhakem maç esnasında standart badminton terimleri kullanmalıdır.

4. Oyuncu, ağın altından kayarsa veya raketini rakibinin sahasına atarsa faul/hata sayılmalıdır.

5. Eğer bir oyuncu, tüy topa vurmak üzere olan eşine bağırırsa, rakibinin dikkatini dağıtmış sayılmaz. Bunun dışın-

da, "Vuruş yok!", "Faul!" vb. şekillerde bağırmak, rakibin dikkatini dağıtacak bir hareket olarak kabul edilmelidir.

6. Maç esnasında oyuncuların saha dışından taktik almaları önlenmelidir. Eğer önlenemiyorsa hemen turnuva başhakemine haber verilmelidir.

7. Oyuncular oyunu bekletmemek koşuluyla el silmek vb. gereksinimler için saha dışına çıkabilirler. Ancak taraflardan biri oynamaya hazır ise saha dışına çıkmak isteyen oyuncu başhakemden izin istemelidir.

8. Tüy top maç esnasında yerli yersiz değiştirilmemelidir. Eğer her iki taraf da tüy topun değiştirilmesini istiyorsa, başhakem karşı çıkmamalıdır. Eğer sadece bir taraf tüy top değiştirmek istiyorsa kararı orta hakem vermeli, gerekiyorsa tüy top denenmelidir.

9. Oyuncuların, sahayı izinsiz olarak terk etmelerini önlemelidir.

10. Maç esnasında sakatlık veya hastalık olursa, sorun dikkatli ve çabuk bir şekilde halledilmelidir. Başhakem durumun ciddiyeti hakkında karar vermeli ve gerektiğinde doktorların sahaya girmelerine izin vermelidir.

Oyun Durmuş ise Şunlar Yapılmalıdır

1. "Oyun durmuştur!" duyurusu yapılmalıdır. Skor, servis atan, karşılayan oyuncular ve tarafların servis sahaları not edilmelidir.

2. Oyunun tekrar başlaması anında oyunculara, "Hazır mısınız?" sorusu yöneltilmelidir. Skoru (eğer uygunsa ilk servis atanı) belirtip oyun duyurusu yapılmalıdır.

3. Hızına karışılan tüy top değiştirilmelidir. Herhangi bir oyuncunun tüy topun tüylerini kırarak hızını değiştirmesi durumunda tüy top değiştirilmelidir.

Kural Dışı Davranışlar

1. Kural dışı davranışlar ve verilen cezalar turnuva başhakemine bildirilmelidir.

2. Kural dışı davranışta bulunan sporcuya, "Lütfen buraya gelin." denilmeli ve oyuncunun ismi söylenerek kural dışı davranış yüzünden ihtar aldığı bildirilmelidir. Başhakem bu duyurusunu yaparken sağ elini kafasının üzerine kaldırmalıdır.

Başhakemler İçin Genel Öneriler

1. Badminton kanunlarını bilmeli ve anlamalısın.

2. Duyuruları otoriteli ve çabuk duyurmalı, ancak hata yaptıysan kabul edip özür dilemeli ve hatanı düzeltmelisin.

3. Tüm duyuruları ve skorları, oyuncuların ve seyircilerin duyabileceği denli yüksek sesle ve açıkça yapmalısın.

4. Kuralların çiğnendiğine dair bir şüphen olsa bile, emin olmadığın sürece faul vermeden oyunu devam ettirmelisin.

5. Diğer saha görevlilerini teşvik etmelisin.

1.2. SERVİS HAKEMLERİNE ÖNERİLER

1. Servis hakemi başhakemin karşısında, direğin yanında ve alçak bir sandalyede oturmalıdır.

2. Servis hakemi, servisin doğru atılıp atılmadığı kararından sorumludur. Eğer servis hatalı ise yüksek sesle "Faul!" duyurusu yapar ve servisin neresinin hatalı olduğunu, uygun el işaretleri ile gösterir.

Uygun Görülen İşaretler

1. Tüy topa vuruş noktası, tüy topun alt (mantar) kısmı değilse (Şekil H_1),

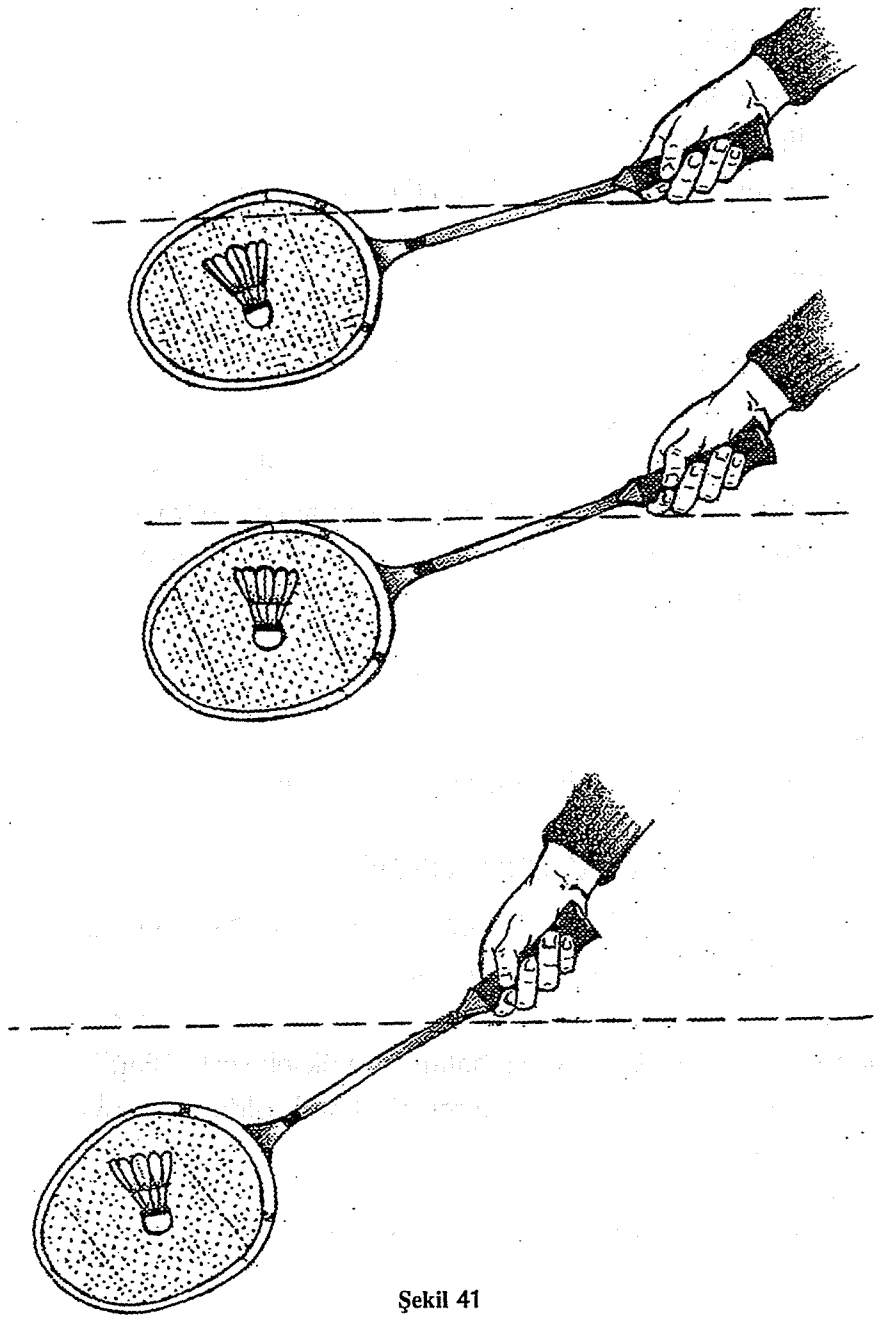

Şekil 41

2. Servis atışında gereksiz gecikme (Servis, oyuncular yerlerini aldıktan sonra servis atanın raketinin kafasının ilk hareketi servis başlangıcıdır, bu hareket öne doğru devam etmelidir; Şekil H_2),

3. Tüy topun tümü bel hizasının altında değilse (Şekil H_3),

4. Tüy topa vuruş esnasında servis atanın raketinin baş kısmının tümü belirgin bir şekilde bel hizasının altına çekilmemişse (Şekil 41),

5. Oyuncunun iki ayağının herhangi bir kısmı, servis sahasında değilse ve servis atılana kadar sabit kalmamışsa (Şekil H_4) yapılan işaretleri gösterir.

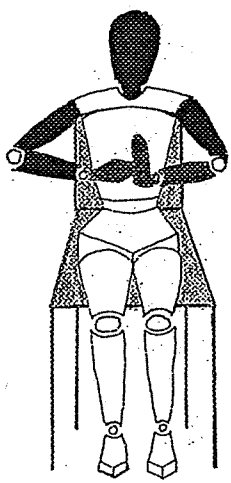

Şekil H1

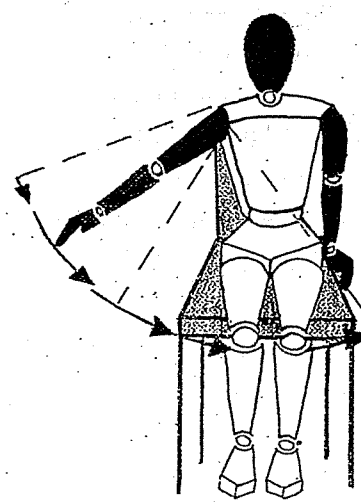

Şekil H2

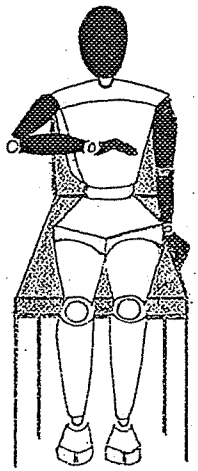

Şekil H3

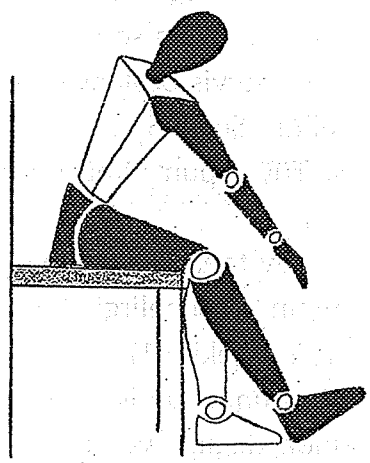

Şekil H4

1.3. ÇİZGİ HAKEMLERİNE ÖNERİLER

1. Çizgi hakemi, Şekil 42'deki bölgede oturmalıdır. Çizgi hakemi, başhakeme çapraz pozisyonda, sahanın bitiminde ve yan çizginin uzantısında oturur.

2. Çizgi hakemi görev aldığı çizginin tamamından sorumludur. Tüy top düştüğünde mesafe ne olursa olsun, yüksek ve belirgin bir sesle "Dışarıda!" duyurusu yapmalı ve kollarını yatay olarak açarak başhakeme işaret vermelidir (Şekil H_5).

3. Tüy top içeri düştü ise yüksek sesle "İçerde!" duyurusu yapmalı ve sağ kolu ile sahanın içini göstermelidir (Şekil H_6).

4. Eğer tüy topun düşüş yerini göremediyse, elleriyle gözlerini kapatarak başhakeme işaret vermelidir (Şekil H_7).

5. Tüy top yere düşmeden duyuru yapmamalı ve işaret vermemelidir.

6. Duyurular anında ve düşünülmeden yapılmalıdır.

BH: Başhakem, **SH**: Servis Hakemi, **Ç**: Çizgi Hakemi.

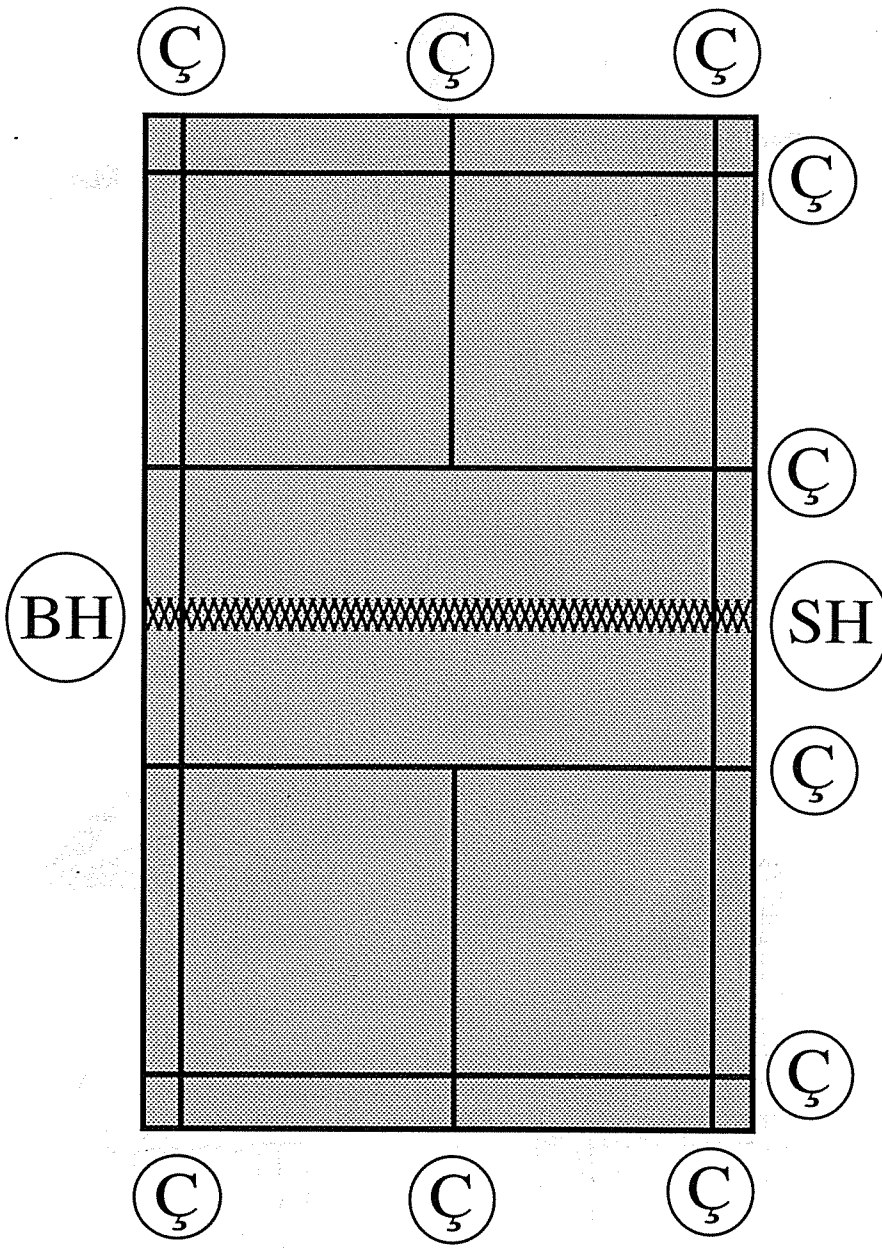

Şekil 42: Hakemlerin yerleşimi

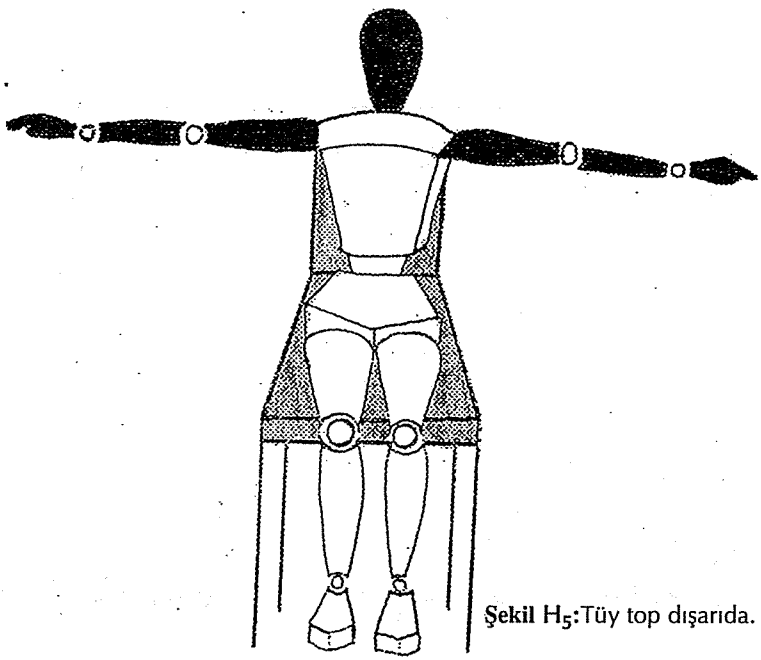

Şekil H_5: Tüy top dışarıda.

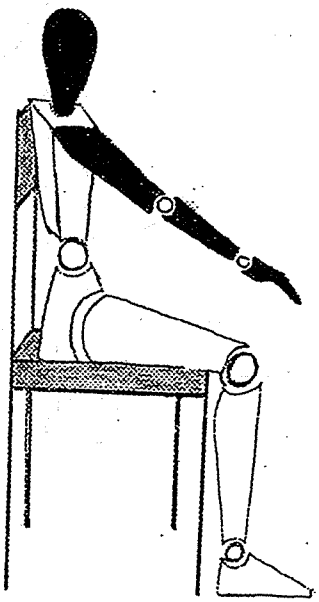

Şekil H_6: Tüy top içeride.

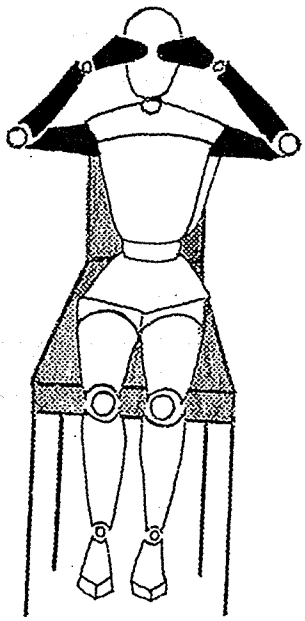

Şekil H_7: Görülmedi.

8. BADMİNTONDA EĞİTSEL OYUNLAR

OYUN-1

Süre: 2 dk

Amaç: Forehand ve backhand vuruşlarının geliştirilmesi, topa hâkim olma, file önü drop çalışması.

Kişi Sayısı: 12 kişi, kişiler iki eşit gruba ayrılır.

Alan: Kişilerin yaş grubuna ve çalıştırdığımız yere göre değişebilir.

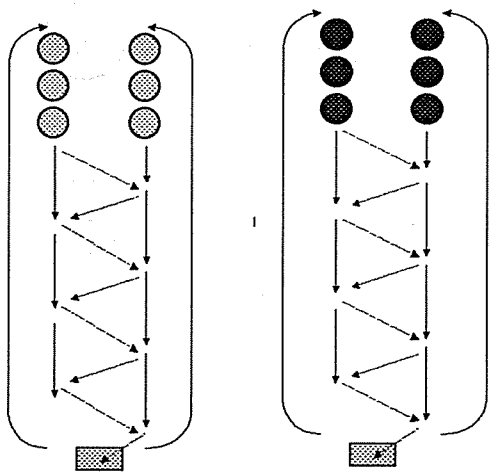

OYUN-1: *Kişiler, belirlenen çizginin arkasında beklerler ve komutla aynı zamanda oyuna başlarlar. Karşılıklı forehand vuruşlarla pas yaparak belirlenen çizginin arkasındaki bir kutuya ya da sepete 2 dakika içinde olabildiğince fazla top atmaya çalışırlar. Kutuya topu bırakan kişi, tekrar kendi grubunun arkasına geçer. Kutuya en fazla top bırakan grup oyunu kazanır. Paslar forehand olduğu gibi backhand de olabilir.*

OYUN-2

Süre: Sınırlı değil, 1 kişi kalana kadar oyun devam eder.

Amaç : Refleksi geliştirmek, forehand ve backhand vuruşların geliştirilmesi.

Kişi Sayısı: 6 kişi veya daha fazlası.

Alan: Badminton sahası.

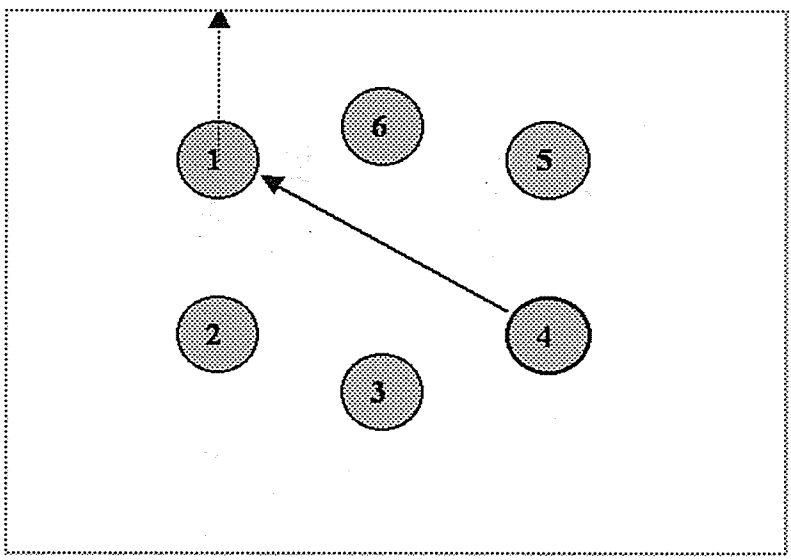

OYUN-2: *Oyundaki her kişiye bir numara verilir. Örneğin, oyunda 6 kişi varsa 1 den 6'ya kadar kişiler numaralandırılır. 1. oyuncu raketle vuruş yaparak topu havaya atar ve istediği bir numarayı söyler, söylediği kişi (numara) top yere düşmeden topa vurmaya çalışır ve o da aynı şekilde bir numara söyler. Oyun, bu şekilde bir oyuncu kalana kadar devam eder. Topu, belirlenen sahanın dışına atan veya düşüren oyuncu yanar ve oyundan çıkar.*

OYUN-3

Süre: Sınırlı değil.

Amaç: Adımlama çalışması, saha çizgilerinin tanınması.

Kişi Sayısı: En az iki kişi olmak koşuluyla, sınırlı değil.

Alan: Badminton yarı sahası.

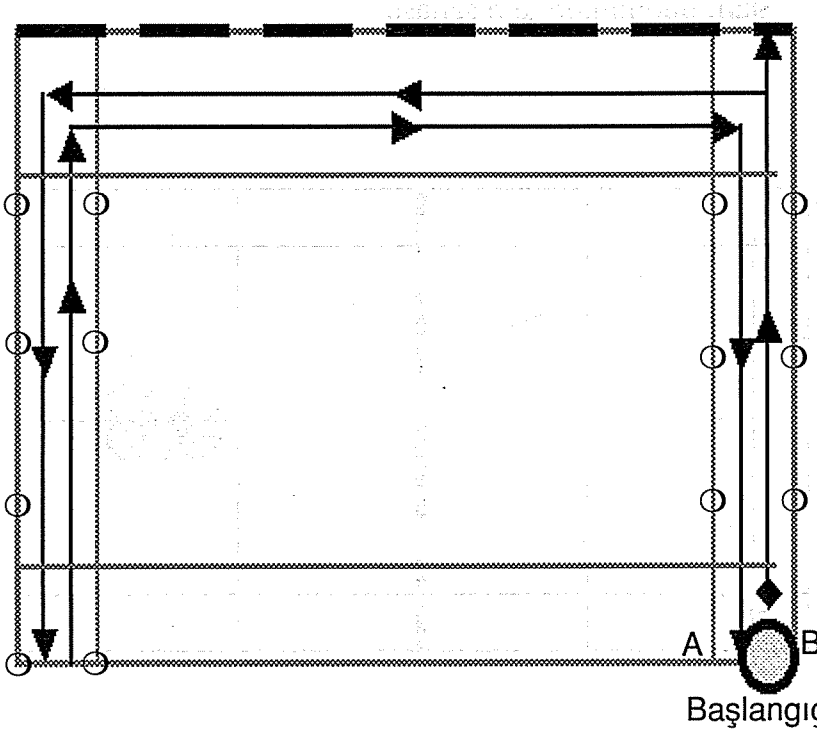

OYUN-3: *Oyuncuların dip çizgiden başlayarak kayma adımı veya çapraz adımlama ile çizgi üzerinden giderek belirlenen noktadaki topları sırasıyla alıp başlangıç noktasına taşıması oyunudur. Numaralandırılmış bölgedeki topların her biri için başlangıç noktasına dönüş yapılacaktır. Her noktada bir top bulunur. En kısa sürede oyunu bitiren kişi veya grup kazanır. Eğer grup oyunuysa A_1 ve B_1 topları başlangıç noktasına getirir. A_2 ve B_2 ise tekrar yerlerine koyar. En son bitiren oyuncunun grubu oyunu kazanmış olur.*

OYUN-4

Süre: Sınırlı değil.

Amaç: Forehand yüksek servisinin geliştirilmesi, hedef isabetliliğinin artırılması.

Kişi Sayısı: 6 kişi, eşit sayıda iki ayrı grup.

Alan: Badminton tam sahası.

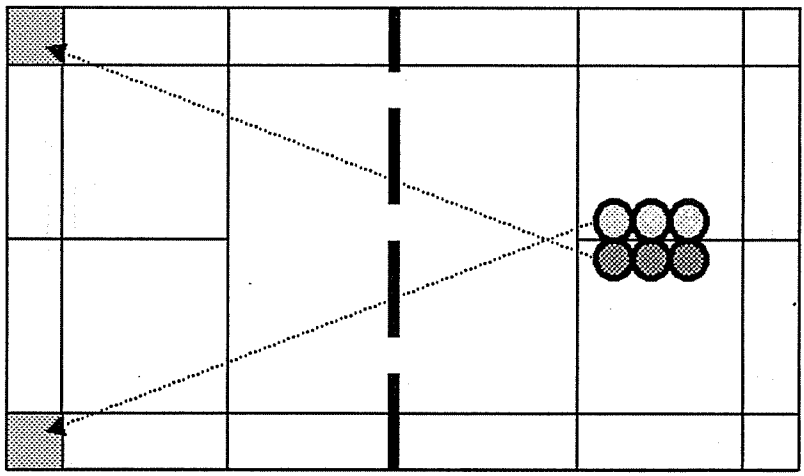

OYUN-4: *Oyuncular, kısa servis çizgisinden belirlenmiş kutulara çapraz forehand yüksek servis atarlar. Topu atan kişi tekrar grubun arkasına geçer, belirlenen kutulara 10 toptan daha fazla top isabet ettiren grup oyunu kazanır. Bu sayı isteğe bağlı olarak artırılabilinir.*

OYUN-5

Süre: 30 sn

Amaç: Adım çalışması, adım motoriğinin geliştirilmesi.

Kişi Sayısı: Sınırlı değil.

Alan: Badminton yarı sahası.

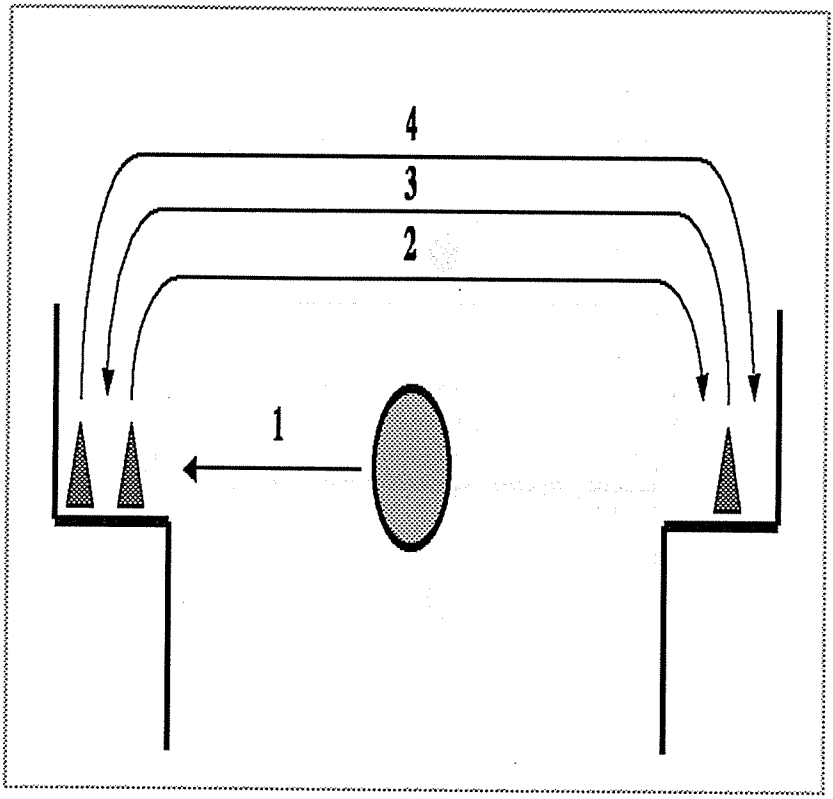

OYUN-5: *Oyuncu iki sandalye ortasına geçer. Sandalyelerin birisinin üzerinde bir top, diğerinin üzerinde iki top bulunur. Oyuncu seri şekilde sandalye üzerindeki topların yerini değiştirir. 30 saniye içerisinde en çok topu yer değiştiren kişi veya grup oyunu kazanır.*

OYUN-6

Süre: Sınırlı değil. İki atış hakkı var.

Amaç: File önü drop çalışmasının geliştirilmesi, kalem tutuşunun geliştirilmesi.

Kişi Sayısı: Sınırlı değil.

Alan: Badminton tam sahası.

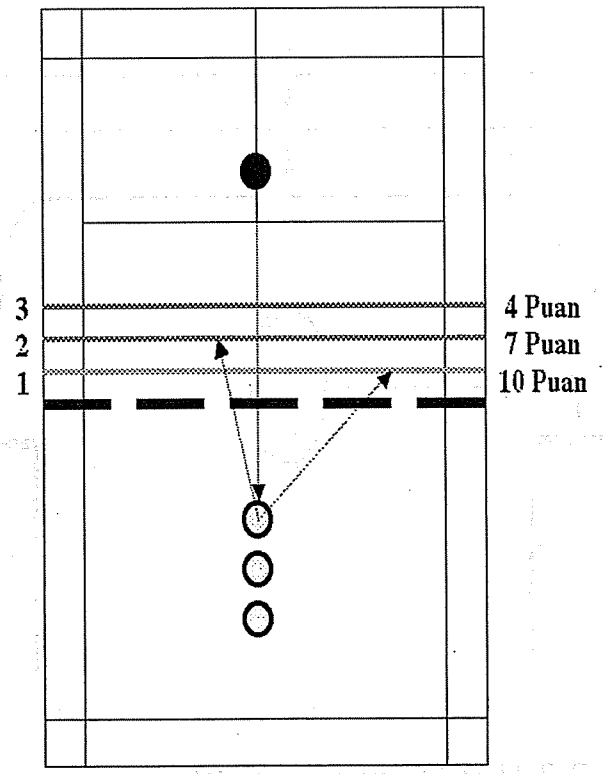

OYUN-6: *Antrenör, kısa servis bölgesinden karşı sahada bulunan oyunculara eliyle topu atar. Oyuncular, topu drop vuruşuyla 1. 2. ve 3. bölgeye atmaya çalışırlar. 1. bölge 10 puan, 2. bölge 7 puan, 3. bölge 4 puandır. En fazla puan toplayan oyuncu (grup) oyunu kazanır.*

OYUN-7

KALEYE GOL ATMA

Süre: Sınırlı değil.

Amaç: Havadaki topa vurabilme kabiliyetini kazanma ve refleksif gelişimin sağlanması.

Kişi Sayısı: Sınırlı değil (en az iki kişi).

Alan: Hentbol kale alanı.

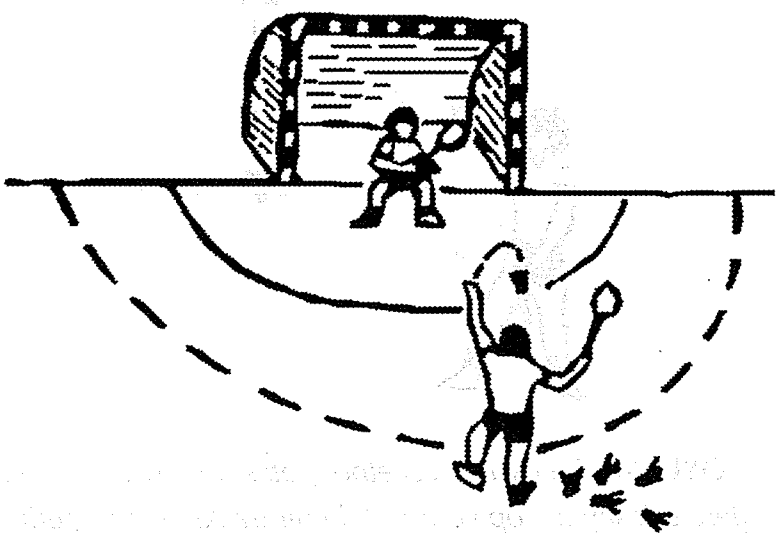

OYUN-7: *Öğrencilerden bir tanesi hentbol kalesine geçer ve raketiyle savunma pozisyonu alır. Diğer öğrenci 6-9 çizgileri arasında önce topu havaya fırlatır, sonra raketiyle vurup gol atmaya çalışır. En çok gol atan öğrenci oyunu kazanır.*

Değişiklikler

- Oyun, el önü veya el arkası vuruş ile oynanabilir.
- Oyuncular iki gruba ayrılır ve sırayla her gruptan bir oyuncu kaleye atış yapar. En çok gol atan taraf oyunu kazanır.

OYUN-8

ÇEMBERDEN TOP GEÇİRME

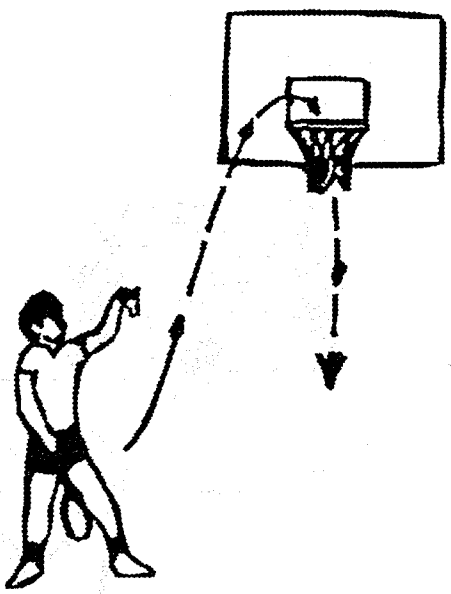

OYUN-8: Bu *oyun, basketbol potasında oynanır. Öğrencilere eşit sayıda top verilir. Belli bir uzaklıktan isabetli atışlar yapmaları istenir. Her isabetli atışa bir puan verilir. En çok puan alan oyuncu oyunu kazanır.*

Değişiklikler

■ Oyunculardan el önü veya el arkası atmaları istenir.

■ Oyuncular eşit olarak gruplara ayrılır. Gruplardaki oyuncular sırasıyla potaya atış yaparlar. Her grubun başındaki görevli hakem her isabetli atışı belirler ve süre bittiği anda en fazla atış yapan grup, yarışmanın galibi ilân edilir.

■ Yukarıdaki belirlenmiş süre kaldırılarak, grupların önüne belirli sayıda top konur, bu topları isabetli atarak bitiren ilk grup birinci ilân edilir.

OYUN-9

KALAN TOP OYUNU

Amaç: Isınma veya son devrede eğlendirme amaçlı.

Yer: Badminton sahasının tamamı.

Sayı: En fazla 12+12=24 kişi.

Süre: 3-4 dk, 5 set.

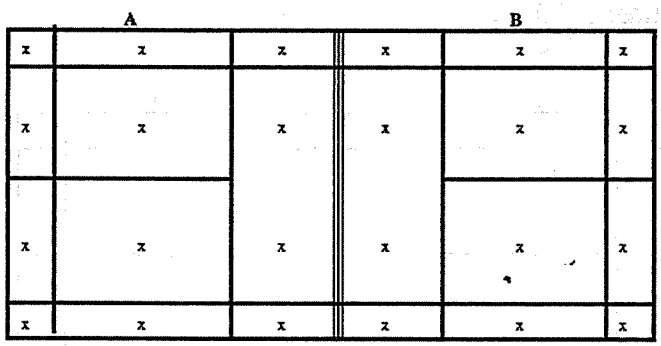

X: Oyuncu.

OYUN-9: *Grup, iki eşit şekilde A ve B olarak ikiye ayrılır. A grubu bir yarı alana, B grubu da diğer yarı alana geçer. Elimizdeki toplar, eşit sayıda en az oyuncu sayısı kadar olacak şekilde yarı alanlarda değişik bölgelere yerleştirilir. Verilen komutla toplar yerden alınarak tek tek karşı alana file üzerinden atılır. Hakemin ikinci komutuyla atma işlemi durdurulur. Alanında en fazla top bulunan taraf, oyunun mağlubu olur. 5 set üzerinden oynanan oyunda 3 seti alan oyunu kazanmış olur.*

Değişiklikler

- Her oyuncu istediği kadar top atabilir.
- Değişik gruplar oluşturularak lig usulü oynanabilir.

OYUN-10

ÇİZGİDE EBELEME OYUNU

Amaç: Isınma veya son devrede eğlence amaçlı, yanlara adımlama analizinin pekiştirilmesi ve sahanın çizgilerinin tanınması.

Yer: Badminton sahasının yarı alanı.

Sayı: 6-8 kişi.

Süre: 8-10 dk

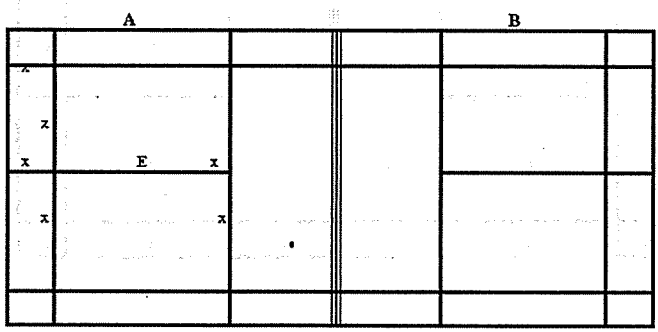

X: Oyuncu. E: Ebe

OYUN-10: *Oyuncular, badminton sahasının arka servis bölgesine dağılırlar. İçlerinden birisi ebe seçilir. Ebe, ebeliğini bir başkasına geçirmek için diğerlerini ebelemeye çalışır. Burada dikkat edilecek husus, sporcuların çizgilerin üzerinden yan yan koşmasıdır. Çizgilerden dışarıya çıkan, bir çizgiden diğer çizgiye kestirmeden geçen oyuncu, ebe olur. Ebe olan da aralardan ebeleme yapamaz.*

Değişiklikler

- Daha fazla oyuncu ve ebe ile sahanın tamamı kullanılır.
- Yarı alanda 2 ebeyle oynanabilir.

OYUN-11

ARKA KORTTAN YÜKSEK VURUŞ OYUNU

Amaç: Isınma, koordinasyon, beceri oyunu.
Yer: Badminton sahası.
Sayı: 5-7 kişi.
Süre:10-15 dk, 2-3 set.

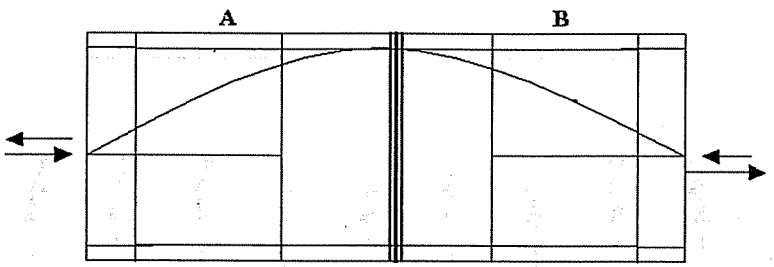

OYUN-11: *İki gruba ayrılan oyuncular, kendi alanlarının arka kısmında (dışarıda) sıra olurlar. Servisle oyuna başlanır, öndeki oyuncu baş üstü vuruş ile topu yüksek olarak arka kısma vurur ve sıranın arkasına geçer. Hatalı vuruş yapan oyuncu, grubundan dışarıya çıkar. Oyun sonucunda fazla kalan taraf birinci olur.*

Dikkat Edilecek Hususlar

-Topa bir kez baş üstü vuruş yapılır.
-Her vuruşta top arka korta gitmelidir.
-Top sahanın içinde kalmalıdır.
-Her oyuncu sırası gelinceye kadar bir vuruş yapabilir.

Değişiklikler

- Grupta bir raket olur, sırası gelen alıp vuruşunu yapar.
- Vuruşu yapan oyuncu file önüne gidip boş olarak filede vuruş yapar ve grubunun arkasına geçer.

OYUN-12

OTURARAK RAKETLİ VURUŞ OYUNU

Amaç: Eğlence ve aktif dinlenme.

Yer: Badminton sahası ölçülerinde bir alan.

Sayı: Sınırsız.

Süre: 8-10 dk

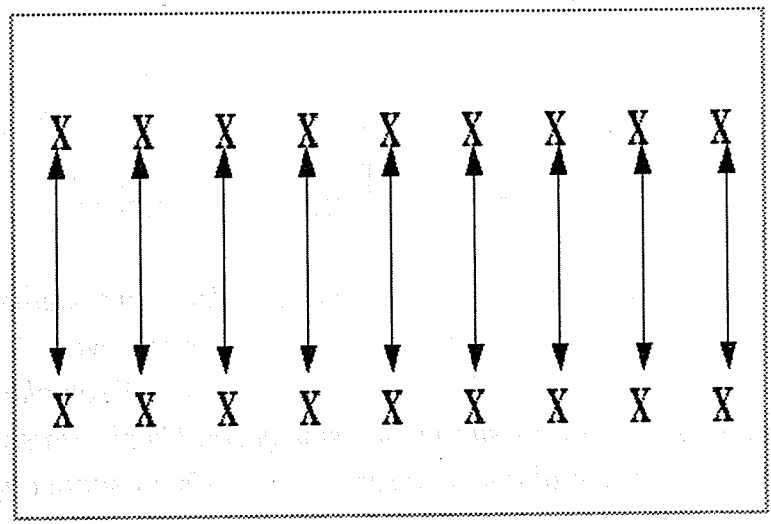

OYUN-12: *Eşler, karşılıklı ve raketli olarak yere otururlar. Hakemin "Başla!" komutuyla topu yere düşürmeden oynamaya çalışırlar. Herkes serbest oynayabileceği gibi, topu düşüren eşler de oyundan çıkarılabilir. En sona kalan eşler, birinci ilân edilir.*

Değişiklikler

■ Hakem oyunun şeklini değiştirerek oyuncuları yönlendirir. Örneğin; "Sadece el önü oynayın!" gibi.

OYUN-13

KOŞARAK BAŞ ÜSTÜ VURUŞ YARIŞI

Amaç: Eğlence ve amaca yönelik.

Yer: Spor salonu.

Sayı: 15-20 kişi.

Süre: 5-6 set.

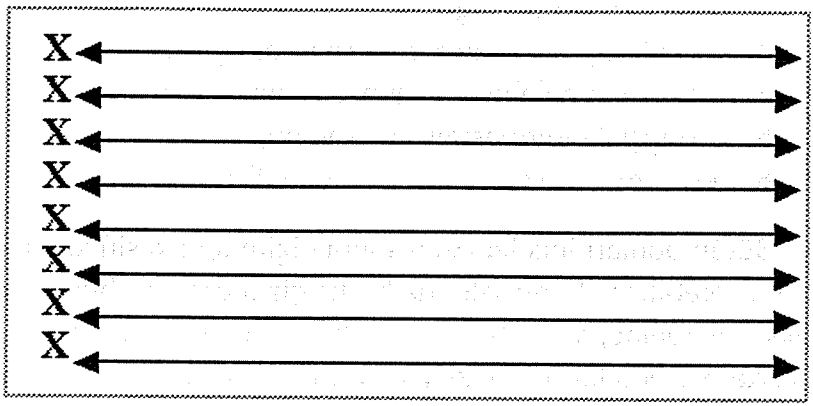

OYUN-13: *Salonun enine veya boyuna, bir ucunda dizilen oyuncular, komutla beraber servis vuruşuyla oyuna başlarlar. Topu baş üstünden yukarıya vurarak karşı duvara koşarak giderler, topu duvara vurdurarak aynı şekilde geri dönerler. İlk gelen sporcu, birinci ilân edilir.*

Dikkat edilecek hususlar

-Topunu düşüren oyuncu, raketle topunu kaldırıp havaya atarak oyuna devam eder.

Değişiklikler

■ Oyuncular eşit olarak değişik gruplara ayrılırlar. Gruplardaki her oyuncu sırasıyla gidip gelir ve ilk bitiren grup yarışmayı kazanır.

9. BADMİNTONDA SAHA ÇİZİMİ

Badmintonda herhangi bir salona saha çizerken, salondaki bazı özelliklere dikkat etmekte fayda vardır. Bunlar:

1. Salonda çizili başka saha olup olmadığı,
2. Varsa çizgilerin rengi,
3. Basketbol potası varsa bunların pozisyonu,
4. Camlardan gelebilecek güneş ışığının pozisyonu,
5. Salon ışıklandırmasının pozisyonu,
6. Resmî müsabakalar için tavanın yüksekliğidir.

Bütün bunları inceledikten sonra çizim için kesin kararımızı verebiliriz. Yani; salonda başka çizgiler varsa bunların aksi bir renkte, yağlı boya veya bantla çizim yapmalıyız. Basketbol potalarının pozisyonunu inceleyerek badminton sahası içinde kalmasını engellemeliyiz. Sahaların pozisyonunu, sporcuların gözüne doğrudan güneş ışığı gelecek şekilde yapmamalı ya da ışık alan bölgeleri oyun esnasında çeşitli önlemler alarak kapatma yoluna gitmeliyiz. Tavan ışıklarının doğrudan ya da zeminden yansıyarak sporcunun yüzüne gelmemesine dikkat etmeliyiz.

Badmintonda saha çiziminde; en kolay yollardan birisi bir basketbol sahasını kendimize baz alarak 4 (dört) adet saha çizmektir. Bu sahaları iki şekilde çizebiliriz:

1. Basketbol sahasının boylamasına yan yana ve ikişer tane olmak üzere dört tane; buradaki asıl amaç, orta kısımdaki sabit potalardan sahayı korumaktır.
2. Enlemesine dört tane ve yan yana saha çizmek ki, en ideali budur. Bu tip sahalarda antrenman yaparken grubu takip etme imkânı bulunmaktadır.

Sahayı çizerken basketbol sahasının yan çizgilerine

göre, hizalayarak ve aşağıda numaralandırdığımız sıra ile ölçerek çizmek zaman ve kolaylık sağlayacaktır. Çizim sırasında, çizgilerin kalınlığının 4 cm olmasına dikkat edilmelidir. Çizgiler oyuna dâhil olduğu için basketbol sahasının kenar çizgilerinin kendi boyutunda olmasının hiçbir sakıncası yoktur.

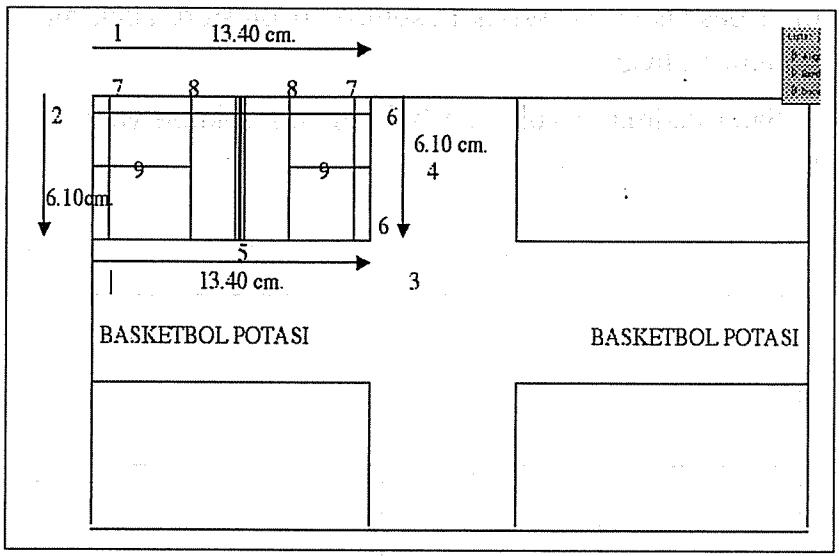

Yukarıdaki şekilde basketbol sahasına boylamasına çizilen sahalar görülmektedir. Çizim aşamaları şöyledir:

1. Yan kenar çizgileri, 13.40 m işaretlenir.

2. Başlangıçtan enlemesine 6.10 m işaretlenir.

3. İşaretlenen noktalardan saha içine doğru bir taraftan 13.40 m, diğer taraftan 6.10 m işaretlenir ve kesiştikleri noktadan her iki tarafa çizerek birleştirilir. Böylece sahanın iskeleti çizilmiş olur.

4. Sahanın orta noktası belirlenir.

5. Tekler sahasının kenar çizgisi ölçülüp çizilir.

6. Çiftler servis sonu çizgileri ölçülüp çizilir.

7. Ön servis çizgileri her iki tarafın orta noktasından (5) ölçülerek çizilirler.

8. Orta servis çizgileri ön servis ve arka oyun sonu çizgilerinin orta noktaları belirlenerek çizilir. Bu işlem basketbol sahasının dört kenarı baz alınarak, dört saha için yapılır ve işlem bitirilir.

Enlemesine çizilen sahalarda, sahaların arasında kalacak olan başhakem ve servis hakemi için oluşturulacak alanı unutmamalıyız.

Saha çiziminin yukarıda belirttiğimiz şekilde yapılması kolaylık sağlayacaktır.

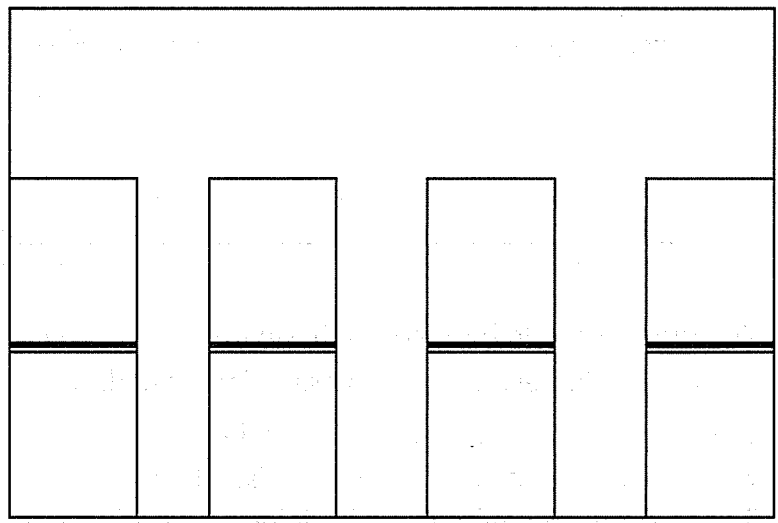

Diklemesine saha çizimi

KAYNAKÇA

Antrenör: Wend-Uwe Bocekh Behrens; Mehmet Mustafa Yorulmazlar, I. Kademe Antrenörlük Kursu, Kurs Notları İzmir, 18 Eylül-16 Ekim 1992.

Bearbeitet von Mentin Krupp, Badminton, Niedernhausen/TS.: FALKEN, 1997.

Davis, Pat, Play the Game Badminton, Wand lock Limitoon, London, 1988.

Fabig Ralf ve arkadaşları; Riehtig Badminton, ISBN 3-405-14793-X, 1995, München Wien Zürich. II. Kademe Antrenörlük Gelişim Semineri, Samsun, 1997.

Lekme Klaus-Dieter; Ulrich Meseck, Badminton, Aacken: Meyer und Meyer, Germany, 1996.

Niesner, Hans Werner Ranzmayer; Jürgen H., Badminton, Gemasmtherstellung Clausen-Basse, Leck Printed in Germany, 1290 ISBN 3499 170426, Germany, 1992.

Physical Training For Badminton, International Badminton Federation, Denmark, 1996.

Memedov; Refail Cümşütoğlu ve Kale; Rasim, Uçan Tüy top Badminton, Başak Ofset, İstanbul, 1994.

Salman; Selma ve Salman, Melih, Badminton Temel Teknikleri ve Öğretimi, Ankara, 1994.

Viney Nigel ve Grant Neil, An Illustrated History of Ball Games, Bas Printers Limited, s. 130-134, London, 1978.

Yorulmazlar, Mehmet; Kepoğlu, Abdurrahman, Marmara Üniversitesi Besyo Ders Notları, İstanbul, Haziran, 1999.

YAZARLAR HAKKINDA

Yard. Doç. Dr. Mehmet Mustafa Yorulmazlar

1967 İstanbul doğumludur. 1988 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünü kazanmış, 1992 yılında mezun olmuştur. MÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor (Spor Yönetimi) Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans ve doktora programlarını 2000 tarihinde tamamlamıştır.

Uzun yıllar çeşitli kulüplerde futbol oynamıştır. Çeşitli kulüplerin alt ve üst yapılarında antrenörlük yapmış olmakla beraber hâlen A Futbol antrenörlük belgesine sahiptir. 1992 yılında İzmir'de Badminton Federasyonu'nun açmış olduğu I. Kademe Badminton Antrenörlük Kursu'nu başarıyla tamamladıktan sonra antrenör ve sporcu olarak bu alanda hizmet vermiştir. Badminton Federasyonu Teknik Kurul üyeliği görevinde bulunmuştur. Badmintonda çeşitli millî maçlarda antrenör olarak görev almış ve hâlen İstanbul Badminton İl Temsilciliği görevini yürütmektedir.

Spor Yönetiminde kendi uzmanlık alanlarıyla ilgili birçok makale, konferans ve kitap çalışmaları yapmıştır. Evli ve üç çocuk babasıdır. 1992 yılından itibaren Millî Eğitim Bakanlığı Beykoz Ahmet Mithat Efendi İlköğretim Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Spor Yönetimi Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Arş. Gör. Abdurrahman Kepoğlu

1967 yılında Giresun'da doğduktan sonra, ilk-orta-lise tahsilini babasının memuriyeti dolayısıyla Türkiye'nin muhtelif okullarında tamamlamıştır. 1992 yılında Anadolu Üniversitesi İktisadî ve İdarî Bilimler Fakültesinden mezun olmuştur. Aynı yıl MÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor (Spor Yönetimi) Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans programına başlamıştır. 1995 tarihinde "Kitle Sporunun Teşviki Açısından Tesis ve Politikaların Belirlenmesi, Giresun İli Uygulaması" konulu tez ile mezun olmuştur. Hâlen MÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor (Spor Yönetimi) Ana Bilim Dalı doktora programında "Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Taşra Teşkilâtı Spor Yöneticilerinin İş Doyumlarının İnsan Kaynakları Açısından Analizi" adlı tez çalışmasını yürütmektedir.

1998 yılında İstanbul'da Badminton Federasyonu'nun açmış olduğu I. Kademe Badminton Antrenörlük Kursu'nu başarıyla tamamladıktan sonra antrenör ve sporcu olarak bu alanda hizmet vermeye başlamıştır. İstanbul Çubuklu Spor Kulübünün alt ve üst yapılarında badminton antrenörlüğü yapmaktadır.

Spor yönetiminde kendi uzmanlık alanlarıyla ilgili çeşitli çalışmalar yapmıştır. Evli ve bir çocuk babasıdır. Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Spor Yönetimi Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.